กลุ่มงานวิจัย
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

The Evaluation of Teaching and Learning in ED712 Advanced Statistics for Research in Educational Administration

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: subin.yu@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงประเมินเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษาภาคการศึกษาที่ 2/2554 และ (2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนแหล่งข้อมูลในการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารและ (2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบบันทึกข้อมูล (2) แบบสัมภาษณ์ (3) แบบสอบถาม และ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้ระยะเวลา 6 เดือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) การประเมินบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร สำหรับตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น คือ ด้านปัจจัยนำเข้าได้แก่คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน และด้านกระบวนการได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และ (2) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 มี 15 ข้อ ได้แก่ ด้านบริบท 3 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า 5 ข้อ ด้านกระบวนการ 4 ข้อ และด้านผลผลิต 3 ข้อโดยสารสนเทศและข้อเสนอแนะจากการประเมินควรนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงในปีการศึกษา 2555

คำสำคัญ : สถิติ การบริหารการศึกษา การวิจัยเชิงประเมิน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ABSTRACT

The objectives of this evaluation research were (1) to evaluate teaching and learning in the subject "ED712 Advanced Statistics for Research in Educational Administration," and (2) to give suggestions about the development and improvement of teaching and learning in the subject ED712. The source of data were divided into two categories; (1) documents and (2) persons selected by purposive selection technique. Four types of

research instruments were included; (1) a data record, (2) an interview form, (3) a questionnaire, and (4) an observation form. This research spent six months and the researcher himself collected data. The descriptive statistics for quantitative data comprised frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. As for qualitative data, content analysis and qualitative theme classification method were used. The significant research findings were as follows: (1) The evaluation of context, input, process, and product of teaching and learning in the ED712 subject in semester 2/2011 found that all the variables met the acceptable standard. The selected variables for better improvement consisted of input factor; lecturers' doctorates, teaching experiences, the readiness of course syllabus, teaching plan and teaching document, and teaching material preparation, and process factor; teaching and learning activities, technology use, and interaction between lecturers and students. (2) There were 15 suggestions of teaching and learning in the ED712 subject comprising three suggestions for context factor, five suggestions for input factor,four suggestions for process factor, andthree suggestions for product factor. The evaluation information and those suggestions should be utilized for developing and improving this subject in the 2012 academic year.

KEYWORDS : statistics, educational administration, evaluation research, classroom action research

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

วิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษาเป็นวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ให้เหมาะสมกับคำถามวิจัยทางการบริหารการศึกษาได้ โดยนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาของหลักสูตรปัจจุบันการสอนวิชา ED 712 ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบทีม (Team teaching method) (Espinor, 2009; Anderson & Speck, 1998) หรือการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative teaching) (Bauwens&Hourcade, 1995) โดยกำหนดให้มีผู้สอน 3 คน สอนในหัวข้อที่ต่างกัน แต่ลักษณะของการสอนในวิชา ED 712 ที่ผ่านมาเป็นแบบไม่มีผู้นำทีม (Associate type) ซึ่งผู้สอนแต่ละท่านจะวางแผน กำหนดกิจกรรม และใช้เทคนิคการสอนที่ต่างกันหลายรูปแบบ

แม้ว่าการสอนแบบทีมจะมีข้อดีหลายประการ เช่น ผู้สอนแต่ละคนได้แสดงความสามารถในการสอนอย่างเต็มที่ หรือผู้เรียนได้รู้จักและได้เรียนรู้กับผู้สอนหลายแบบทำให้ไม่เบื่อหน่าย เป็นต้น แต่การสอนวิชา ED 712 เป็นการสอนแบบทีมที่ไม่มีผู้นำทีม ทำให้เกิดปัญหาที่ไม่คาดหวัง เช่น ผู้สอนไม่วางแผนร่วมกันทำให้คุณภาพการสอนลดลง เสียเวลาในการเตรียมการสอนมาก เป็นต้น โดยธรรมชาติวิชาสถิติขั้นสูงมีเนื้อหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา เช่น พื้นความรู้เดิม สาขาวิชาที่จบระดับปริญญาโทเป็นต้น อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้คุณภาพหรือปัญหาอื่นๆ เช่น เนื้อหาที่สอนไม่เหมาะสม (อุทุมพร จามรมาน, 2539) การสอนสูตรที่ยุ่งยากซับซ้อนในการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงพหุ (Multivariate analysis) ในกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่วิชาเอก เป็นต้น ก็อาจทำให้การสอนวิชาสถิติขั้นสูงขาดประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผล

จากผลการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่า หลายคนยังไม่เข้าใจแนวคิดของสถิติขั้นสูงแต่ละประเภท สำหรับโมเดลที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 คือ โมเดล CIPP (Context-Input-

Process-Product) ที่เสนอโดย Stufflebeam (1971) เนื่องจากเป็นโมเดลที่ครอบคลุมกระบวนการจัดการเรียนการสอน (ก่อน ระหว่าง และหลังการสอน) และครอบคลุมองค์ประกอบของการประเมินที่ดี คือ มีการประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) และการประเมินสรุป (Summative evaluation) แม้ว่าโมเดล CIPP จะได้รับการปรับปรุง และมีชื่อใหม่เรียกว่า โมเดล CIPIEST (Stufflebeam & Shinkfield, 2007; Stufflebeam, Gulickson & Wingate, 2002)โดยขยายการประเมินผลผลิต (Product) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact) ประสิทธิผล (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาจึงไม่สามารถประเมินได้ครบทุกองค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้โมเดล CIPP แบบเดิม

ในทางปฏิบัติ เมื่อมีการประเมินการจัดการเรียนการสอนแล้วจำเป็นจะต้องมีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับโมเดลการประเมินแบบเน้นการใช้ประโยชน์ (Utilization-Focused Evaluation: UFE) ซึ่งเสนอโดย Patton (1997) จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะประเมินเพื่อเพื่อตัดสินคุณค่า (Value judgment) ของการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและจะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษาภาคการศึกษาที่ 2/2554

(2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา ED712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินโดยผสมผสานระหว่างโมเดล CIPP (Stufflebeam, 1971) และโมเดล UFE (Patton, 1997) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

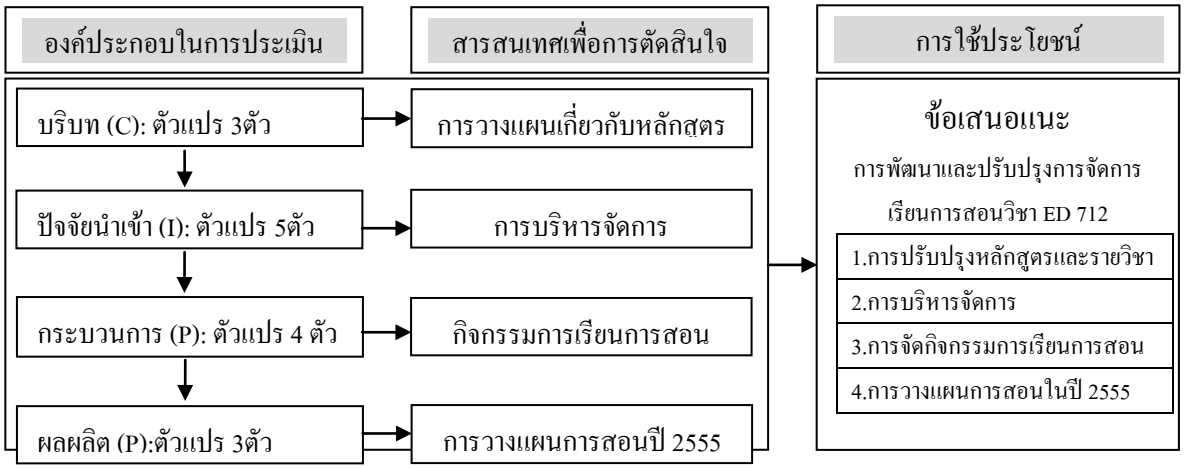

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) โดยผสมผสานระหว่างโมเดล CIPP (Stufflebeam, 1971) และโมเดล UFE (Patton, 1997) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานระหว่างข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1 เป้าหมายของการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินการเรียนการสอนวิชา วิชา ED 712 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 ใน 4 ประเด็น คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product)

4.2 แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน

แหล่งข้อมูลเอกสารได้แก่ เล่มหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา พ.ศ. 2549 โครงการสอนและแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน ส่วนแหล่งข้อมูลบุคคล ได้แก่ คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหลักสูตร จำนวน 1 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 3 คน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา ED 712 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 10 คนโดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ที่ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน 6 เดือน (กุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2555) แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และระยะที่ 2 จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน 4 ฉบับ โดยพิจารณาตามประเภทของผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน ประกอบด้วย (1) แบบบันทึกข้อมูล (2) แบบสัมภาษณ์ (3) แบบสอบถาม และ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

ตารางที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามองค์ประกอบ ตัวแปร และผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

องค์ประกอบ	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	เกณฑ์ประเมิน
1.บริบท (Context)	1.1 ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชาสถิติขั้นสูงในการศึกษาระดับปริญญาเอก	คณบดี, ผอ.หลักสูตร	แบบสัมภาษณ์	มีมติเป็นเอกฉันท์ (นำเสนอข้อมูลในเชิงคุณภาพ)
	1.2 คำอธิบายรายวิชา ED 712	หลักสูตรฯ (2549), ผู้วิจัย	แบบบันทึกข้อมูล	หัวข้อในคำอธิบายรายวิชา ≥80% สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
	1.3 ความรู้พื้นฐานด้านสถิติของผู้เรียน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	≥ 80%เคยเรียนวิชาสถิติพื้นฐาน
2. ปัจจัยนำเข้า (Input)	2.1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนในวิชา ED 712	โครงการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	1 คน = ไม่เหมาะสม 2-3 คน = เหมาะสม 4 คนขึ้นไป=ไม่เหมาะสม (มากเกินไป)
	2.2 คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน	โครงการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	100% จบตรงสาขา/เกี่ยวข้อง
	2.3 ประสบการณ์การสอนของผู้สอน	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	100% เคยสอนสถิติมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
	2.4 ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน	โครงการสอน, แผนการสอน, เอกสารประกอบการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	โครงการสอน/ แผนการสอน/ เอกสารประกอบการสอน 3=มีความสมบูรณ์ 2=ไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มี
	2.5 การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน	แผนการสอน, สื่อการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	3=มีสื่อการสอนครบทุกหัวข้อที่สอน 2=มีสื่อการสอนเฉพาะบางหัวข้อที่สอน

องค์ประกอบ	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	เกณฑ์ประเมิน
				1=ไม่มีสื่อการสอน
3. กระบวนการ (Process)	3.1 วันและช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712	นักศึกษา	แบบสอบถาม	3=วันและช่วงเวลาเหมาะสม 2=วัน/ช่วงเวลาไม่เหมาะสม 1=วันและช่วงเวลาไม่เหมาะสม
	3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	4=กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 3=กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 2=กิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกตใช้ได้บ้าง 1=กิจกรรมไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ และไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
	3.3 การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	3=ใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยในการสอน เช่น Projector, facebook, research database, statistical package ฯลฯ 2=ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่หลากหลาย 1=ไม่ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนเลย
	3.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	≥ 3.51 จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ
4. ผลผลิต (Product)	4.1ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าเรียนวิชา ED 712	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	≥80%ของเวลาเรียนทั้งหมด (ครั้งที่ 1-14)
	4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา ED 712	นักศึกษา	แบบสอบถาม	≥ 3.51 จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ
	4.3 เกรดของนักศึกษาในวิชา ED 712 ภาคการศึกษาที่ 2/2554	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	≥ A- (หรือ 3.70)

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ศึกษา (Qualitative themes)

5. สรุปผลการวิจัย

การประเมินบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร (ตารางที่ 2) ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 3 ตัวแปร ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ตัวแปร ด้านกระบวนการ จำนวน 4 ตัวแปร และด้านผลผลิต จำนวน 3 ตัวแปร

ตารางที่ 2 สรุปผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED712

องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน
1.บริบท	1.1 ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชาสถิติขั้นสูงในการศึกษาระดับปริญญาเอก	ผ่านเกณฑ์ (มีมติเป็นเอกฉันท์);คณบดีและ ผอ.หลักสูตร Ph.D. (EDA) เห็นพ้องตรงกันว่า การเรียนวิชาสถิติขั้นสูงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาระดับปริญญาเอก
	1.2 คำอธิบายรายวิชา ED 712	ผ่านเกณฑ์;ประมาณร้อยละ 90 ที่หัวข้อในคำอธิบายรายวิชาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน แต่หัวข้อที่กำหนดในคำอธิบายรายวิชายังเป็นคำที่ค่อนข้างกว้าง ไม่เจาะลึกในสิ่งที่เรียน
	1.3 ความรู้พื้นฐานด้านสถิติของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์; นักศึกษา 9 คน (ร้อยละ 90) เคยเรียนวิชาสถิติพื้นฐานมาในระดับปริญญาโท
2. ปัจจัยนำเข้า	2.1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ED 712	ผ่านเกณฑ์; รายวิชา ED712 มีผู้สอน 3 คน (1 คนเป็นอาจารย์ประจำ ส่วนอีก 2 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก)
	2.2 คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน	ผ่านเกณฑ์; ผู้สอน 2คนจบปริญญาเอกในสาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ส่วนอีก 1 คน สาขาวิชาการวัดและประเมินผล และมี 1 คน ที่จบปริญญาโทในสาขาสถิติประยุกต์
	2.3 ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน	ผ่านเกณฑ์; อาจารย์ผู้สอน 3 คน เคยสอนวิชา ED712 มาแล้วในภาคการศึกษาที่ 2/2553
	2.4 ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 9 คะแนนเต็ม); เอกสารทั้ง 3 ประเภท มีความสมบูรณ์ (1.โครงการสอนได้ 3 คะแนน 2. แผนการสอนได้ 3 คะแนน3. เอกสารประกอบการสอนได้ 3 คะแนน)
	2.5 การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน	ผ่านเกณฑ์; ทุกหัวข้อมีสื่อการสอนหลัก คือ PowerPoint แต่บางหัวข้ออามีเอกสารประกอบเพิ่มเติม เช่น โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล ใบงาน เป็นต้น
3. กระบวนการ	3.1 วันและช่วงเวลาในการจัดการสอนวิชา ED 712	ผ่านเกณฑ์; นักศึกษาทุกคน (ร้อยละ 100) เห็นว่าการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ และการเรียน 3 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้งมีความเหมาะสม
	3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 3.44 คะแนน จาก Scoring rubrics 4 ระดับ); นักศึกษาร้อยละ 50 เห็นว่ากิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง, ร้อยละ 20 เห็นว่า กิจกรรมหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง, ร้อยละ 20เห็นว่า กิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง
	3.3 การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน	ผ่านเกณฑ์(ได้ 2.40 คะแนน จาก Scoring rubrics 3 ระดับ); นักศึกษาร้อยละ 60 เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่หลากหลาย
	3.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 4.30 คะแนน จาก Scoring rubrics 5ระดับ);นักศึกษาร้อยละ 50 เห็นว่าอาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และผ่านสื่อออนไลน์
4. ผลผลิต	4.1ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าเรียนวิชา ED 712	ผ่านเกณฑ์; นักศึกษาร้อยละ 90 เข้าห้องเรียนทุกครั้ง, ร้อยละ 40 เรียนผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต, ร้อยละ 30 ศึกษาด้วยตนเอง
	4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา ED 712	ผ่านเกณฑ์; ในภาพรวม คะแนนประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.98 (ระดับดี)ส่วนด้านที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะอาจารย์ (4.25) รองมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (3.97) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้(3.95) และด้านการวัดและประเมินผล(3.76)โดยในทุกด้านอยู่ในระดับดี
	4.3 เกรดของนักศึกษาในวิชา ED 712 ภาค 2/2554	ผ่านเกณฑ์; เกรดเฉลี่ยในวิชา ED799 สำหรับนักศึกษา จำนวน 11 คน เท่ากับ 3.81

จากตารางที่ 2 ตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นคือด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน และ ด้านกระบวนการได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนสำหรับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712มีจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านบริบท จำนวน 3 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 4 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 3 ข้อสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context)

(1) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ควรบรรจุวิชาสถิติขั้นสูงไว้ในหลักสูตรและแผนการศึกษา

(2) ควรปรับคำอธิบายรายวิชา ED 712 ในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ให้ทันสมัย ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของสถิติและโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น เพิ่มหัวข้อเกี่ยวกับ LISREL, HLM เป็นต้น

(3) อาจารย์ผู้สอนควรทบทวนเนื้อหาสถิติพื้นฐาน เพื่อปรับพื้นฐานของนักศึกษาให้อยู่ในระดับเดียวกัน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

(1) การกำหนดจำนวนอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทและเอกยังคงควรทำตามนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีปทุม คือ จัดให้มีอาจารย์ผู้สอน 3 คนต่อ 1 วิชาโดยให้อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของวิชา

(2) การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาช่วยสอน ควรจบปริญญาเอกมาทางสถิติโดยตรงจะทำให้นักศึกษาได้เห็นตัวอย่างของการวิเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านสถิติ

(3) ควรส่งอาจารย์ประจำวิชา ไปอบรมการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพิ่มเติม เนื่องจากคุณวุฒิปริญญาเอกที่จบมาไม่ใช่สาขาวิชาทางด้านสถิติโดยตรงแต่เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

(4) ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและอาจารย์ประจำวิชา เพื่อกำหนดหัวข้อการสอน และวางแผนการใช้เอกสารประกอบการสอนร่วมกัน

(5) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาจัดซื้อโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลที่จำเป็น โดยเฉพาะโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์และเป็นความก้าวหน้าทางสถิติ เช่น LISREL, HLM เป็นต้น

3. ด้านกระบวนการ (Process)

(1) ในปีการศึกษา 2555 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาควรเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ต่อไปและควรกำหนดหน่วยกิตในวิชา ED712 เท่ากับจำนวน 3 หน่วยกิตเหมือนเดิม

(2) ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนทั้ง 3 คน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนควรให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและทดลองวิเคราะห์ข้อมูลในทุกหัวข้อที่สอน

(3) ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน โดยเฉพาะ ICT และสื่อสังคม (Social media) ต่างๆ

(4) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอนโดยอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กันมากขึ้น

4. ด้านผลผลิต (Output)

(1) ควรแนะนำให้นักศึกษาได้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ (eLearning) หรือการศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอ่านตำรา หนังสือ บทความต่างๆ

(2) ควรประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ED712 ในทุกภาคการศึกษา เพื่อให้ทราบ Feedback และควรพิจารณาวิธิการเชิงคุณภาพมาใช้ในการเก็บข้อมูลความพึงพอใจ

(3) อาจารย์ผู้สอนควรแจ้ง อธิบาย และใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้นักศึกษาทราบเข้าใจ และยอมรับในวิธีการวัดและประเมินผลที่นำมาใช้ ตลอดจนวิธีการตัดเกรดที่บริสุทธิ์และยุติธรรม

6. อภิปรายผล

การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 โดยการประยุกต์ใช้โมเดล CIPP และ UFE ร่วมกัน ถือว่าเป็นการเลือกโมเดลมาใช้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากครอบคลุมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และครบตามองค์ประกอบของการประเมินที่ดี โดยเฉพาะทำให้ได้สารสนเทศสำคัญที่นำไปสู่การตัดสินใจในปีการศึกษา 2555 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544; เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2544) สำหรับการอภิปรายผลสรุปได้ดังนี้

(1) คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน

การสอนวิชาสถิติขั้นสูง ควรมีอาจารย์ผู้สอนที่จบปริญญาเอกมาทางด้านสถิติโดยตรง จะทำให้องค์ความรู้ (Body of knowledge) มีความเข้มข้น และนักศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความแข็งแกร่งทางวิชาการ แต่ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 2 คน จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แม้ว่าจะมีอาจารย์ 1 คนที่จบปริญญาโทในสาขาวิชาสถิติประยุกต์ก็ตาม ก็ไม่น่าจะพอเพียง

(2) ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน

ผลงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนไม่ใช่สาขาวิชาการบริหารการศึกษาโดยตรงการสอนควรใช้กรณีศึกษางานวิจัยทางการบริหารการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง อย่างไรก็ตาม นโยบายของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่กำหนดให้มีอาจารย์ผู้สอน 3 คนต่อ 1 วิชา เป็นสิ่งที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดของการสอนแบบทีม (Espinor, 2009; Anderson & Speck, 1998; ศรีวิไล พลมณี, 2542) เพราะทำให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่หลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก

(3) ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน

โครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอนค่อนข้างมีความพร้อม แต่ผู้จัดทำยังเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของวิชาเพียงคนเดียว โดยผู้สอน 3 คนไม่มีการประชุม และวางแผนร่วมกัน ทำให้การเรียนการสอนในบางหัวข้อขาดความอย่างต่อเนื่อง จากผลการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนบางท่านยังสอนโดยใช้เวลาส่วนมากไปกับสถิติพื้นฐาน ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้ความก้าวหน้าของสถิติที่งานวิจัยในปัจจุบันนิยมใช้

(4) การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน

สื่อหลักที่ใช้ประกอบการสอน คือ PowerPoint ข้อดี คือ อาจารย์ไม่เสียเวลาไปกับการเตรียมข้อมูลเพื่อสอนมาก และนักศึกษาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ในขณะที่สื่ออื่นๆ เช่น สื่อออนไลน์ โปรแกรมที่ทันสมัยในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้นผู้สอนยังนำมาใช้น้อย ในปีการศึกษา 2555 ควรกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนประยุกต์ใช้ ICT ให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนมากขึ้น และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (โดดเด่นด้านไอซีที)

(5) กิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารยผู้สอนไม่ค่อยมีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)และสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ (เอียน สมิธ และอนงค์ วิเศษสุวรรรณ์, 2550; กฤษณา คิดดี, 2547)ดังนั้น การสอนวิชา ED712 ผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น และได้ทดลองวิเคราะห์ข้อมูลในทุกหัวข้อที่สอน

(6) การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน

เทคโนโลยีมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ตามที่ระบุไว้ใน "แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อการ เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556" (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554) การสอนวิชา ED712 จำเป็นต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลากหลาย เช่น e-book, eLearning, social media (facebook,twitter ฯลฯ) เป็นต้น รวมไปถึงเทคโนโลยีต่างๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนเช่น visualizer, research database, statistical package (SPSS, LISREL, HLM, Mplus, AMOS ฯลฯ) เป็นต้น

(7) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

การสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดีหรือการที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ที่เกิดจากการเรียนอย่างกระตือรือร้น (Active learning) และรู้ตัว (Self - awareness) (พรนภิส ดาราสว่าง, 2555) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนวิชา ED712 ในปีการศึกษา 2555 ควรส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน โดยอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น

การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2555 โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ (Stakeholders) ควรนำผลการประเมินไปวางแผนการดำเนินงานในปีการศึกษา 2555 และมีการติดตามเพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ควรนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในวิชา ED712 ในปีการศึกษา 2555 ต่อไป

(2) ควรแจ้งผลการประเมินและข้อเสนอแนะให้กับผู้รับผิดชอบได้รับทราบ (ในแต่ละด้าน และตัวแปร) และกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เฉพาะในด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ เนื่องจากเป็นด้านที่ควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(2) ไม่ควรกำหนดหัวข้อวิจัยในลักษณะการสำรวจสภาพหรือปัญหา แต่ควรระบุปัญหาให้ชัดเจน และหาวิธีการแก้ไขปัญหา เช่น การทำวิจัยเชิงทดลองในหัวข้อเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน หรือมีความมุ่งมั่นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

(3) การทำวิจัยเชิงประเมิน อาจพิจารณาโมเดลการประเมินแบบอื่นๆ นอกจากโมเดล CIPP หรือโมเดล UFE เช่น โมเดล CIPIEST เป็นต้น เนื่องจากเป็นโมเดลที่ปรับมาจากโมเดล CIPP และมีความทันสมัยกว่า

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จีนะวัฒน์ สำหรับคำแนะนำและความเอาใจใส่ดูแลในการติดตามความก้าวหน้าและขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมสำหรับทุนอุดหนุนการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542.**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กฤษณา คิดดี. 2547. **การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรนภิส ดาราสว่าง. 2555. **การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้.**สืบค้นจากเว็บไซต์ http://www.moobankru.com/teacharticle1.html (วันที่ 8 สิงหาคม 2555).

เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2544. **การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีวิไล พลมณี. 2542. **รายงานการวิจัย เรื่อง การสอนเป็นคณะ (Team Teaching)**. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2544. **วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า.**พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2554. **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อการ เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุทุมพร จามรมาน. 2539.การสอนวิชาสถิติการศึกษา. **วารสารวิจัยสังคมศาสตร์**, มิถุนายน 2539, 7-8.

เอียน สมิธ และอนงค์ วิเศษสุวรรณ์. 2550. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Facilitating Student-Centered Learning). **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา**, 18 (2), 1-10.

Anderson, R. S. & Speck, B. W. 1998. “Oh what a difference a team makes”: Why team teaching makes a difference, **Teaching and Teacher Education**, 14 (7), 671–686.

Bauwens, J. &Hourcade, J. J. 1995.**Cooperative Teaching: Rebuilding the Schoolhouse for All Students**. Austin, TX: Pro-Ed.

Espinor, D. 2009. **Co Teaching Handbook**.School of Education, Seattle Pacific University.

Patton, M. Q. 1997. **Utilization-Focused Evaluation: the New Century Text**. 3rd ed. California: Sage.

Stufflebeam, D.L. 1971. The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. **Journal of Research and Development in Education**, 5(1), pp. 19-25.

Stufflebeam, D.L., Gulickson, A. and Wingate, L. 2002. **The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hòona.**The Evaluation Center, Western Michigan University.

Stufflebeam, D.L. & Shinkfield, A. J. 2007.**Evaluation Theory, Models and Applications.**San Francisco: Jossey-Bass.

ผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

THE EFFECT OF LEARNING ACHIEVEMENT BASED ON CASE STUDY APPROACH : FIB420 FINANCIAL ANALYSIS AND REPORTS

มรรษภร เชื้อทองฮัว

อาจารย์ประจำสาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : massaporn.ch@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานการเงิน ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ที่ลงทะเบียนเรียนใน FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 67 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสดสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา พบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก”

อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ รวมทั้งควรมีการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสดประกอบการสอน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, กรณีศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, งบกระแสเงินสด

ABSTRACT

This survey research was proposed to investigate the effect of learning achievement based on case study approach in FIB420 Financial Analysis and Reports. The research was also extended to examine students’ opinions regarding to the case study approach used in the class.

After collecting 67 samples from students enrolling FIB420 Financial Analysis and Reports in the second semester of B.E. 2554 by questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as

percentage, mean, standard deviation. The results of the study display that the participated students clearly improve their learning achievement in the type of cash flow statement topic. According to student satisfactions, the average level of satisfaction is in "good level".

In addition, the participants provide useful suggestions for instructional practices. For example, suitable time program should be scheduled, and variety of topics and applied computer programs in cash flow statement would enable better understanding of students.

KEYWORDS: Instructional Practice, Case Study, Learning Achievement, Cash Flow Statement

บทนำ

พันธกิจหลักของอาจารย์ ระดับอุดมศึกษานั้น มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การทำวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ ที่ไม่ใช่ครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และไม่ได้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนมาก่อน ทำให้อาจมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง ทักษะในการจัดการเรียนการสอน หรือ เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ซึ่งแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยปรัชญาการสอนและทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อประกอบการสอน และการวัดและประเมินผล

รายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ ก็เป็นอีกรายวิชาหนึ่ง ซึ่งมีแนวทางของกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกับวิชาอื่นๆทั่วไป นั่นคือ ประกอบไปด้วยการบรรยายในแต่ละหัวข้อของเนื้อหาในบทเรียน การซักถามในห้องเรียน ตลอดจนการทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน โดยการทำเป็นการบ้านหรือทำในห้องเรียน อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลและผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยแบบกรณีศึกษาทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. จากการศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 9 ดังกล่าว กระบวนการวิจัยเกี่ยวข้องทั้งนักเรียน ครูและผู้จัดการศึกษาทุกระดับ จึงจะทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง โดยมีเป้าหมายมุ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบและยั่งยืน โดยนำเอากระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง เช่น มีความคิดใหมๆ จัดทำโครงงาน สร้างสื่ออุปกรณ์สิ่งประดิษฐ์ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้หรือสร้างสรรค์ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แก้ปัญหา ตรวจสอบความรู้ของตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ เกิดการบริโภคนิยมเชิงสร้างสรรค์ครูผู้สอนในฐานะนักการสอน นักพัฒนาหลักสูตร นักวิจัย ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพโดยใช้กระบวนการวิจัยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาตนเอง โดยทำการวิจัยควบคู่กับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยทำการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในแผนการเรียนรู้การหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ (ชัยยนต์ ชิโนกุล, 2553)

การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนในครั้งแรกที่ทดลองในภาคการศึกษาที่ 1/2547 และยิ่งนำมาใช้ในครั้งที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2/2547 จะยิ่งมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากได้ทำการทดสอบเพียงเรื่องเดียวภายหลังจากจบบทเรียนในสัปดาห์ถัดไป และนอกจากนี้ยังได้ทำการทดลองซ้ำจากกลุ่มตัวอย่างในภาคการศึกษาที่ 1/2547 โดยทำการทดสอบ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก หลังเรียนจบภาคทฤษฎี และหลังจากนั้นได้สอดแทรกด้วยกระบวนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (วันดี สุขสงวน, 2547) กรณีศึกษานั้นมีความหลากหลายแตกต่างกันไปทั้งความยาวและความสลับซับซ้อนของเนื้อเรื่อง บางเรื่องเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมา อีกหลายๆเรื่องก็เขียนขึ้นมาโดยใช้รูปแบบของการเล่าเรื่อง สร้างเค้าโครงเรื่องผูกเรื่องให้น่าสนใจเป็นกรณีศึกษา ส่วนโครงสร้างของกรณีศึกษาก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสอน กรณีศึกษาที่เขียนขึ้นมาโดยมีพื้นฐานอยู่บนสถานการณ์จริงเป็นเรื่องที่ทำให้เชื่อว่ามีความเป็นไปได้มีสภาพความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือ บางเรื่องเป็นเชิงนวนิยายสอดคล้องกับบทเรียน กรณีศึกษาที่ดีที่สุด คือเรื่องที่สามารถปลุกเร้าความรู้สึกนึกคิดและข้อวิพากวิจารณ์ของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่มุมมองที่กว้างไกลในการไขปริศนาลี้ลับ ซึ่งทำให้การเรียนรู้เต็มไปด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความหมาย กรณีศึกษาที่ให้ผลน้อยที่สุด คือเรื่องสั้นๆที่เขียนขึ้นง่ายๆโดยไม่มีจุดเด่นหรือความสำคัญของปัญหาที่จะต้องนำมาวิเคราะห์ หรือวิพากวิจารณ์แต่อย่างใด ปัญหาดังกล่าวมีคำตอบที่แน่ชัดอยู่แล้ว จึงไม่ช่วยให้เกิดประโยชน์ในการฝึกสมองเพื่อพยายามหาคำตอบแต่อย่างใด (ทิชาพร หอมหวล, 2541)

เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง ซึ่งเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิศนา แขมมณี, 2534)

การประเมินผลการเรียนหลังจากการสอนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อจะได้รู้ว่าผลการเรียนของผู้เรียนก้าวหน้าไปอย่างไร การประเมินผลจึงนิยามว่า เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบครอบคลุม ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้นั้นคือประเมินดูว่ากิจกรรมที่ทำทั้งหลายเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด (ล่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือสิ่งที่เกิดจากการได้เรียนรู้ฝึกฝน ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวได้มาจากแบบทดสอบวัดผลที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำขึ้น โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
2. องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน
3. องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอนและการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นกระบวนการใดๆ ก็ตามที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปริมาณคุณภาพหรือคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของ โดยอาศัยเครื่องมือช่วยในการวัดผล ซึ่งมักจะออกมาเป็นตัวเลข พร้อมทั้งมีหน่วยกำกับนั่นเอง (พัฒธณี ดวงเนตร, 2552)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากศึกษาการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ในหัวข้อที่นำมาใช้สอนแบบกรณีศึกษา รูปแบบมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่บรรยาย สามารถเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาได้ เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้ เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ ช่วยประหยัดเวลาในการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มผลคะแนนในการเรียนเพิ่มทักษะในการประยุกต์ เป็นเอกสารประกอบการเรียนที่มีประโยชน์ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่บรรยาย ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด และสามารถตอบข้อซักถามได้ชัดเจนและมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในการเพิ่มแรงจูงใจในการรียน (ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์, 2548)

นอกจากนี้ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนในวิชาบัญชีสรุปได้ว่า การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชาบัญชีสูงขึ้น นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้กรณีศึกษา และทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น สามารถนำมาเป็นสมมติฐานในการศึกษาวิชาที่ไม่ใช่การบัญชี (วันดี สุขสงวน, 2547)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอน
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษา

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ก่อนทำการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด

4. ทำการสอนโดยแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด 1 คาบ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จำนวน 1 ครั้ง

5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน หลังทำการสอนแบบกรณีศึกษาเรื่องงบกระแสเงินสด 1 อาทิตย์ พร้อมวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนแบบกรณีศึกษา ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นการประเมินเชิงคุณภาพอีกทางหนึ่ง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

8. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

ประชากรและตัวอย่าง

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 67 คน

เครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) แบบ One Group Pre-Test Post-Test Design

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงินจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา ในการจัดทำแบบทดสอบแต่ละฉบับมีข้อทดสอบจำนวนอย่างละ 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน และมีคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนทดสอบก่อนการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (4-6 คะแนน) แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับงบกระแสเงินสดอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 6 คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 5 คะแนนเป็นจำนวนรองลงมา คือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20

คะแนนทดสอบหลังการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (7-8 คะแนน) แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้หลังการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับงบกระแสเงินสดอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 8 คะแนนเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และนักศึกษามีคะแนนอยู่ที่ระดับ 7 คะแนนเป็นจำนวนรองลงมา คือ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 30

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนอยู่ที่ 5.66 คะแนนและหลังการเรียนอยู่ที่ 7.42 คะแนน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการทดสอบก่อนและหลังการเรียน

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PRETEST	67	5.6567	3.82919	.46781
POSTTEST	67	7.4179	3.28057	.40079

จากผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษาดังแสดงในตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 1 กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจนมากที่สุดคือ 4.54 รองลงมาคือหัวข้อที่ 2 วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้ต่อการสอนแบบกรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.66

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจ ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนโดยกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 67 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 79 และเป็นเพศชายจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ในจำนวนนี้มีนักศึกษาชั้นปีที 4 มากที่สุดจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมาคือชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และนักศึกษาตกค้างอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 6

นอกจากนี้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ทำการศึกษานี้มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

2. เปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบ

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ งบกระแสเงินสด สูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการสอนแบบกรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจนมากที่สุดคือ 4.54 รองลงมาคือหัวข้อที่ 2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนแบบกรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.66

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าเดิม ตลอดทั้งวิชา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการเงินและการธนาคารมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน “ผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา FIB420 การวิเคราะห์และรายงานทางการเงิน” เพื่อศึกษาผลของการสอนแบบกรณีศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงมิได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาสาขาการเงินและการธนาคารที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่สนับสนุนให้มีงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขอขอบคุณ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

รายงานวิจัยที่ได้จัดทำขึ้นครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาด้านการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น ให้กับสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม และผู้ที่สนใจทั่วไป

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545**. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

ชัยยนต์ ชิโนกุล. 2553. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา LSC301 หลักการจัดการลอจิสติกสและโซอุปทาน ระหวางการสอนโดยใชกรณีศึกษาและการสอนโดยใชแบบฝกหัด." ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2553 เรื่องผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันที่ 15 ตุลาคม 2553 : 897 - 903

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ. 2549. "การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา." **วารสารศึกษาศาสตร์.** 17 (2) : 105 - 118.

ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์. 2548. "การศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน รายวิชาทฤษฎีบัญชี". ภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.

นภาภรณ์ จันทรศัพท์. 2549. "ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา." **วารสารสุทธิปริทัศน์**. 20 (62): 68 -80.

พัฒธณี ดวงเนตร. 2552. "ปัจจัยที่มีความสัมพันธกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีขั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรี ปีที่ 2 คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน." ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2552 เรื่องผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันที่ 14 สิงหาคม 2552 : 635 – 642.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

วันฤดี สุขสงวน. 2549. "การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนวิชาการบัญชีชั้นสูง 2 หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรังสิต" **วารสารวิชาการ APHEIT journal.** 13(1): 44-56.

ผลของการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา MGT 351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ

THE EFFECT OF CASE STUDY APPROACH ON LEARNING ACHIEVEMENT: MGT 351 ORGANIZATION BEHAVIOR AND ORGANIZATION DEVELOPMENT

นิวัติ จันทราช

อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : niwat.ch@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลองที่เปรียบเทียบก่อนและหลังการสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา MGT 351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 67 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ ภาวะผู้นำในองค์การ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก” อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้นและในหัวข้ออื่นๆของวิชานี้ เป็นต้น รวมทั้งควรมีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การแสดงบทบาทสมมติและสื่อใหม่ๆจากอินเตอร์เน็ต เพื่อประกอบการสอน เป็นต้น

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน กรณีศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

This research was proposed to examine the effect of case study approach on learning achievement in MGT351 Organization Behavior and Organization Development. The research was also extended to investigation on opinions regarding to case study approach used in the class. After collecting 67 samples from

students who enrolled MGT351 Organization Behavior and Organization Development in the second semester of B.E. 2554 by questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, standard deviation. The results of the study showed that the participated students significantly improve their knowledge in the Leadership Management. Regarding to student satisfactions, the average level of satisfaction is at the "good level". The participants also provided useful suggestions for instructional practices. For example, appropriate suitable time program should be appointed and variety of topics and tools such as role play and internet and would help better understanding of the students.

KEYWORDS: teaching and learning, Case Study, Learning Achievement

บทนำ

ในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในทางการศึกษาก็เช่นกัน ได้มีการคิดค้นเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัยกับสังคมยุคปัจจุบัน การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งครูผู้สอนได้คัดเลือกให้เหมาะสม การสอนด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ง่ายขึ้น จากประสบการณ์การสอนวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ปัญหาส่วนใหญ่ที่ผู้วิจัยได้พบในการเรียนการสอนคือ ปัญหาเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนของนักศึกษา และปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูด ขาดทักษะในการนำเสนอ ทำให้ผู้เรียนไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญทางด้านการเรียนการสอนอยู่เสมอ หากไม่ได้รับการพัฒนา จะส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษา ดั้งนั้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้พบว่าใช้กรณีศึกษา เป็นวิธีการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และมองภาพในการศึกษาได้อย่างชัดเจน ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ไปในทางที่ดีและเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

สำหรับการเรียนในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การนั้นนักศึกษาต้องเข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์การ เพื่อช่วยคาดการณ์และทำนายพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการควบคุมพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในองค์การ เพื่อลดปัญหาความเครียด ความขัดแย้งและการต่อต้านจากบุคคลในองค์การ รวมทั้งศึกษาเทคนิคการพัฒนาองค์การ เพื่อสร้างประสิทธิภาพทางการจัดการ การเรียนวิชานี้เป็นเรื่องที่กว้างและเป็นวิชาบรรยาย ซึ่งนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์

ในองค์การธุรกิจได้ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
มุมมองที่กว้างขึ้น เป็นต้น (ทิศนา แขมมณี, 2545) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาทั้งในด้านการพัฒนาแนวความคิด ความเข้าใจในเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. จากการศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเลือกวิธีสอน จากการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ การจำ และการระลึกได้โดย Dwyer (อ้างอิงจาก สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550) พบว่า

- มนุษย์สามารถเรียนรู้โดยการสัมผัสได้ร้อยละ 10 เรียนรู้โดยการได้ยินร้อยละ 11 เรียนรู้โดยการมองเห็นได้ร้อยละ 83 และหากผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทางคือการได้ยินและการมองเห็น จะมีผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 94
- ในด้านความสามารถในการจำ มนุษย์สามารถจำจากสิ่งที่ได้อ่านร้อยละ 10 จำจากสิ่งที่ได้ยินร้อยละ 20 จำจากสิ่งที่ได้เห็นร้อยละ 30 จำจากสิ่งที่ได้ยินและได้เห็นร้อยละ 50 จำจากสิ่งที่ได้พูดร้อยละ 70 และสามารถจดจำได้ถึงร้อยละ 90 จากสิ่งที่ได้พูดและได้ทำ
- ด้านการระลึกได้ พบว่าการสอนโดยวิธี “บอกให้ทำ” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 70 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 10 การสอนโดยวิธี “แสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 72 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 20 และการสอนโดยวิธี “บอกวิธีการและแสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการ

สอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 85 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 65 (สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550)

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิศนา แขมณี, 2545)

โดยกรณีศึกษา (Case Study) คือ “เรื่องราวที่มีข้อความบรรยาย” หรือ “เรื่องราวที่ใช้สำหรับศึกษา” (Herried, 1997) ซึ่งการนำกรณีศึกษาเข้ามาใช้จัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เรียกว่า Problem-based Learning (PBL) เป็นการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ที่ผู้เรียนทำการสืบค้นเอง (Barrows and Tamblyn, 1980) ซึ่งกรณีศึกษาสามารถใช้ได้ทั้งด้านการสอนและการประเมิน (Dori, 2003) โดยการใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีตัวอย่างและคิดหาคำตอบแล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มและนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนกันผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างมิได้มุ่งที่คำตอบใดคำตอบหนึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอนแต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้นมองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้นอันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้นด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญโดยมีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหาช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
3. เป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน
4. เป็นวิธีการสอนที่ให้ผลดีมากสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา

ข้อจำกัด

1. หากกลุ่มผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกันการเรียนรู้อาจไม่กว้างเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนมักมีมุมมองคล้ายกัน
2. แม้ปัญหาและสถานการณ์จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง แต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริงๆกับผู้เรียน ความคิดในการแก้ปัญหาอาจไม่ตรงกับการปฏิบัติจริง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาใน

การเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที (t – test) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด

5. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 67 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ โดยทำการศึกษาจากหลักสูตร เอกสารตำราขอบข่ายโครงสร้างเนื้อหาและคำอธิบายรายวิชา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบอัตนัย

3. แบบสอบถามความพึงพอในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่กุมภาพันธ์ 2555 – มีนาคม 2555 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการประเมินผลก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการทดลองสอน

3. ทำการประเมินผลหลังเรียน (posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (pretest)

4. นำคะแนน pretest / posttest มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

5. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Arithmetic Mean) โดยเกณฑ์การแปรผลคะแนนทดสอบใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

10 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดีมาก

8-9 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดี

6-7 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง

3-5 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อน

0-2 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อนมาก

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมโดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t – test)

4. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยเกณฑ์การแปรผลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนการเรียน และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาในเรื่องภาวะผู้นำ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้.

คะแนนทดสอบก่อนการเรียนของนักศึกษา อยู่ในระดับดี (8-9 คะแนน) จำนวนร้อยละ 8.96และ ร้อยละ 1.49ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 10.45 อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 35.82และ ร้อยละ 16.42 ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 52.24และอยู่ในระดับอ่อน (3-5คะแนน) จำนวนร้อยละ 1.49 ร้อยละ 7.49และร้อยละ 28.36 ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 37.31 แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาทุกชั้นปีที่เกี่ยวกับวิชาพฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนทดสอบหลังการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก (10 คะแนน) จำนวนร้อยละ 14.93 อยู่ในระดับดี (8-9คะแนน) จำนวนร้อยละ 31.34และ ร้อยละ 17.91ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 49.25อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 8.96และ ร้อยละ 22.39 ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 31.35และอยู่ในระดับอ่อน (5คะแนน) จำนวนร้อยละ 4.48 แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้หลังการเรียนของนักศึกษาทุกชั้นปี เกี่ยวกับวิชาพฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 5.91 และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) มีค่าเฉลี่ย 7.94 ความต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test จากค่า t Stat ซึ่งมีค่า $|-21.36| = 21.36 > 1.96$ (จากค่า $t_{0.975,66}$) และค่า $P = .00 < .05$ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบ t-Test: Paired Two Sample for Means

	Pre-test	*Post-test*
Mean	5.91	7.94
Variance	1.38	1.78
Observations	67	67
Pearson Correlation	0.81	
Hypothesized Mean Difference	0	
df	66	
t Stat	-21.36	
P(T<=t) two-tail	0.00	
t Critical two-tail	2.00	

และผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาดังแสดงในตารางที่ 5 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 8โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.49รองลงมาคือหัวข้อที่ 3กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 5 อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.96

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา MGT351 พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าเดิม ตลอดทั้งวิชา และควรมีการศึกษาโดยใช้กรณีศึกษารูปแบบที่หลากหลายขึ้น เช่น สื่อใหม่ๆจากอินเตอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ดร.วัยวุฑฒ์ อยู่ในศีล ผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาให้คำปรึกษาการทำวิจัยนี้ และขอขอบคุณ ผศ.ดร.รวิภา ลาภศิริ รวมทั้งขอขอบคุณศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2554 จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนงานวิจัย

สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ท้ายนี้ผู้วิจัยมอบคุณประโยชน์และความดีอันพึงมีของงานวิจัยชิ้นนี้แก่ บิดา-มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

ทิศนา แขมมณี, 2545. **ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550. **ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยคอมพิวเตอร์.** สืบค้นเมื่อมกราคม 2555, จากhttp://www.ict.mbu.ac.th/th/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=41&limit=1&limitstart=20

Barrows, H.S., and R. Tamblyn, 1980. **Problem-Based Learning.** New York: Springer.

Dori, Y.J. 2003. From nationwide standardized testing to school-based alternative embedded assessment inIsrael: students' performance in the 'Matriculation 2000' project. **Journal of Research in Science Teaching**, 40 : 34-52.

Herried, C.F. 1997. What is a case? **Journal of College Science Teaching.** 27 : 92-94.

การศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT ON IMG462 SEMINAR IN INDUSTRIAL MANAGEMENT BY TEACHING WITH CASE STUDY, FIELD OF STUDY INDUSTRIAL MANAGEMENT, FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION, SRIPATUM UNIVERSITY

ศิระ สัตยไพศาล
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
E-mail : sira.sa@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา รายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา รายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 16 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ การใช้ เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการในการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นส่วนผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยกรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก”

อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้นและในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ รวมทั้งควรมีการใช้โปรแกรมและเข้าชมสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการประกอบการสอน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน กรณีศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการ

ABSTRACT

This survey research was proposed to examine the effect of learning achievement based on the case study approach in IMG364 Manufacturing Process. The research was also extended to investigation on opinions regarding to case study approach used in the class.

After collecting 16 samples from students who enrolled IMG462 Seminar in Industrial Management in the second semester of the 2011 academic year by pre-test and post-test questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, standard deviation. The results of the study show that the participated students significantly improve their knowledge in the type of 7 Quality Control Tools topic. Regarding to student's satisfactions, the average level of satisfaction is in "good level".

The participants also provide useful suggestions for instructional practices. For example, appropriate suitable time program should be appointed, and variety of topics such as applied computer programs and site visiting in manufacturing that use 7 Quality Control Tools for solving the problems would help better understanding of the students.

KEYWORDS: Instructional Practice, Case Study, Learning Achievement, 7 Quality Control Tools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชา การจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจาก เป็นรายวิชาที่เป็นการศึกษาเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ทางวิชาการที่ได้ศึกษาในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม อาทิ การศึกษาผลิตภัณฑ์ การเลือกทำเลที่ตั้ง การวางผังภายใน การจัดกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการโซ่อุปทาน มาสัมมนาวางแผน วิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ โดยนำเทคนิคต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เข้ามาใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในธุรกิจอุตสาหกรรมได้ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้ จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการใช้กรณีตัวอย่างเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น(ทิศนา แขมณี,2534:75-76) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมา

ใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาทั้งในด้านการพัฒนาแนวความคิด ความเข้าใจในเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. จากการศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเลือกวิธีสอน จากการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ การจำ และการระลึกได้โดย Dwyer (อ้างอิงจากสุรเชษฐเวชชพิทักษ์. 2550) พบว่า

- มนุษย์สามารถเรียนรู้โดยการสัมผัสได้ร้อยละ 10 เรียนรู้โดยการได้ยินร้อยละ 11 เรียนรู้โดยการมองเห็นได้ร้อยละ 83 และหากผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทางคือการได้ยินและการมองเห็น จะมีผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 94

- ในด้านความสามารถในการจำ มนุษย์สามารถจำจากสิ่งที่ได้อ่านร้อยละ 10 จำจากสิ่งที่ได้ยินร้อยละ 20 จำจากสิ่งที่ได้เห็นร้อยละ 30 จำจากสิ่งที่ได้ยินและได้เห็นร้อยละ 50 จำจากสิ่งที่ได้พูดร้อยละ 70 และสามารถจดจำได้ถึงร้อยละ 90 จากสิ่งที่ได้พูดและได้ทำ

- ด้านการระลึกได้ พบว่าการสอนโดยวิธี “บอกให้ทำ” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 70 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 10 การสอนโดยวิธี “แสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 72 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 20 และการสอนโดยวิธี “บอกวิธีการและแสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 85 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 65 (สุรเชษฐเวชชพิทักษ์. 2550)

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิศนา แขมณี,2534:75-76)

โดยกรณีศึกษา (Case Study) คือ "เรื่องราวที่มีข้อความบรรยาย" หรือ "เรื่องราวที่ใช้สำหรับศึกษา" (Herried,1997) ซึ่งการนำกรณีศึกษาเข้ามาใช้จัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เรียกว่า Problem-based Learning (PBL) เป็นการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ที่ผู้เรียนทำการสืบค้นเอง (Barrows and Tamblyn, 1980) ซึ่งกรณีศึกษาสามารถใช้ได้ทั้งด้านการสอนและการประเมิน (Dori, 2003) โดยการใช้กรณีศึกษาจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีตัวอย่างและคิดหาคำตอบแล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มและนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนกันผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างมิได้มุ่งที่คำตอบใดคำตอบหนึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอนแต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้นมองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้นอันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้นด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญโดยมีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหาช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น
3. เป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน
4. เป็นวิธีการสอนที่ให้ผลดีมากสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา

ข้อจำกัด

1. หากกลุ่มผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกันการเรียนรู้อาจไม่กว้างเท่าที่ควรเพราะผู้เรียนมักมีมุมมองคล้ายกัน
2. แม้ปัญหาและสถานการณ์จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง แต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริงๆกับผู้เรียน ความคิดในการแก้ปัญหาอาจไม่ตรงกับการปฏิบัติจริง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการเรียนรู้รายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที (t – test Dependence Sample) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด

5. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 16 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้รายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม โดยทำการศึกษาจากหลักสูตรเอกสารตำราขอบข่ายโครงสร้างเนื้อหาและคำอธิบายรายวิชา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบอัตนัย โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องกับเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แบบสอบถามความพึงพอในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่กุมภาพันธ์ 2555 – มีนาคม 2555 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการประเมินผลก่อนเรียน (pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการทดลองสอน

3. ทำการประเมินผลหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (pre-test)

4. นำคะแนน pre-test / post-test มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

5. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Arithmetic Mean) โดยเกณฑ์การแปรผลคะแนนทดสอบใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

10 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดีมาก

8-9 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ดี

6-7 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง

4-5 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อน

0-3 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ อ่อนมาก

2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Standard Deviation)

3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมโดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติทดสอบที (t – test Dependence Sample)

4 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยเกณฑ์การแปรผลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนการเรียน และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในเรื่องการใช้ เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการในการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้.

1. คะแนนทดสอบก่อนการเรียนของนักศึกษา อยู่ในระดับดี (8-9) จำนวนร้อยละ 12.50 และ ร้อยละ 6.25ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 18.75 อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 31.25 และ ร้อยละ 37.50 ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 68.75 และอยู่ในระดับอ่อน (4-5) จำนวนร้อยละ 6.25 และ ร้อยละ 6.25ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 12.50 แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการในการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

2. คะแนนทดสอบหลังการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก (10) จำนวนร้อยละ 6.25 อยู่ในระดับดี (8-9) จำนวนร้อยละ 31.25 และ ร้อยละ 31.25ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 62.50 อยู่ในระดับปานกลาง (6-7 คะแนน) จำนวนร้อยละ 12.50 และ ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ รวมเป็นร้อยละ 25.00 และอยู่ในระดับอ่อน (5) จำนวนร้อยละ 6.25 แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้หลังการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 ประการในการวิเคราะห์ปัญหาทางอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี

3. เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยการทำสอบ t-test(ตารางที่ 1) จากค่า t Stat ซึ่งมีค่า $|-6.45| = 6.45 > 2.13$ (จากค่า $t_{0.975,15}$) และค่า $P = 1.085E-05 < .05$ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบ t-Test: Paired Two Sample for

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	16	6.63	1.20	-6.45 *	0.0000 *
หลังเรียน	16	7.88	1.36		

และจากผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหาในวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมอยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อกิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจนมากที่สุดคือ 4.62 รองลงมาคือหัวข้อวิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.85

อภิปรายผลจากกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา

ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจและพึงพอใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม โดยทำให้นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์เพิ่มขึ้นและได้เรียนรู้แนวคิดใหม่ๆจากความคิดของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิศนา แขมณี,2534:75-76)

2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในวิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา โดยมีทัศนคติต่อวิธีการสอนในทางบวก (อุทัยพรรณ สุดใจ,2544) และเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมในหัวข้ออื่นๆของวิชานี้ด้วย

ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทั้ง 7 ประการ ตลอดจนควรมีการดูงานจากสถานที่จริง ซึ่งจะทำให้ศึกษาเห็นปัญหาได้ชัดเจนขึ้นตามหลักของ 3 gen คือ ของจริง สถานที่จริง และเหตุการณ์จริง

ด้านการวัดและประเมินผล

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการวัดผลเป็นรายคนมากกว่าการวัดผลด้วยกิจกรรมกลุ่ม เพราะอาจมีบางคนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา IMG462สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรมดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนใน

หัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าเดิม ตลอดทั้งวิชา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต สุขเจริญพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัญญา วสุศรี และคุณโภคทรัพย์ พุ่มพวง ในการประเมินข้อสอบวัดผลซึ่งผู้วิจัยใช้ในการเปรียบเทียบ ขอขอบคุณ ดร.สุขุมพงษ์ ชาญนุวงศ์ ในการแนะนำการออกแบบสอบถาม และขอขอบคุณ ดร.สาธิดา สกุลรัตนกุลชัย ที่ให้คำปรึกษา ข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ ซึ่งช่วยให้งานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบคุณ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์.

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. 2545.**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

ทิศนา แขมณี. 2534. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรเชษฐเวชชพิทักษ์.2550. **ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยคอมพิวเตอร์.** สืบค้นเมื่อมกราคม 2555, จากhttp://www.ict.mbu.ac.th/th/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=41&limit=1&limitstart=20

อุทัยพรรณสุดใจ.2544. “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กร โทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Barrows, H.S., and R. Tamblyn. 1980. **Problem-Based Learning.** New York: Springer.

Dori, Y.J.. 2003. **From nationwide standardized testing to school-based alternative embedded assessment inIsrael: students’ performance in the ‘Matriculation 2000’ project.**Journal of Research in ScienceTeaching, 40 : 34-52.

Herried, C.F.. 1997. **What is a case?** Journal of College Science Teaching.27 : 92-94.

การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมาน

THE SYNTHESIS INSTRUCTIONAL MODEL FOR ENHANCING HIGHER TEACHER PROFESSIONAL STUDENTS' ETHICS BY META-ANALYSIS

ดร.ณัฐพงศ์ชัย ไทรพงษ์พันธุ์

ตำแหน่งอาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย สถานที่ทำงานมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

E-mail : g4886037@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนสำหรับเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมาน กลุ่มตัวอย่างคือรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน 15 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบบันทึกการอ่านงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square, Mann-Whitney U-test, Kruskal-Wallis H test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการวิเคราะห์อภิมานพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษามีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน (Readiness) ขั้นที่ 2 การให้ข่าวสารข้อมูลหรือความรู้ (Information) ขั้นที่ 3 การฝึกคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Consideration) ขั้นที่ 4 การอภิปรายผลและหาข้อสรุป (Discussion) และขั้นที่ 5 การนำไปประยุกต์ใช้ (Application)

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน จริยธรรม การวิเคราะห์อภิมาน

ABSTRACT

The purpose of this research was to synthesis the instructional model for enhancing higher Teacher Professional students' ethics by meta-analysis. The samples were 15 research reports that studied about developing higher students' ethics. The instrument was reading recorder. The frequency, means, standard deviation, Chi-square, Mann-Whitney U-test, Kruskal-Wallis H test and content analysis were be used for analyzing data. The research result found that the instructional model for enhancing higher Teacher Professional students' ethics consisted of five steps: Step 1 preparing the readiness, Step 2 giving information the data or knowledge, Step 3 consideration, Step 4 discussion, and Step 5 application

KEYWORDS: Instructional Model, Ethics, Meta-Analysis

บทนำ

จริยธรรมเป็นแบบแผนของการกระทำที่ถูกต้อง สิ่งที่เป็นความดี หลักเกณฑ์ มาตรฐาน บรรทัดฐาน และคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับหลักการประพฤติปฏิบัติอันสืบเนื่องมาจากความนึกคิดที่รู้สึกผิดชอบชั่วดี รู้ว่าการกระทำใดถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควรให้เหมาะสมตามกาลเทศะทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม ดังนั้นการปลูกฝังให้บุคคลมีจริยธรรมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและควรตระหนักถึง ซึ่งการพัฒนาจริยธรรมให้แก่นักศึกษานั้นถือว่าเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา ดังในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545) ได้ระบุความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีจริยธรรม ดังปรากฏในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 5) และจากการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาพบว่า นอกจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติแล้วยังมีจุดเน้นที่สำคัญคือมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม และจริยธรรมด้วยเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2546) ดังนั้นการหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวจึงเป็นภารกิจหลักของสถาบันการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อความเป็นพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนประการหนึ่งก็คือการพัฒนาให้ผู้เรียนมีจริยธรรมและคุณธรรม และเพื่อให้ได้รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพคือสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังที่พึงประสงค์ได้แนวทางหนึ่งก็คือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยอาศัยการสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งกระบวนการหนึ่งที่สามารถนำมาสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องได้ก็คือ การวิเคราะห์อภิมาน (Meta–analysis) (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนสำหรับเสริมสร้างการเรียนรู้และจริยธรรมให้กับนักศึกษา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนสำหรับเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ ทฤษฎีจริยธรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน บทบาทของผู้เรียน รูปแบบการสอน บทบาทของผู้สอน สื่อการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลการเรียน

2. ตัวแปรปรับ (Moderator Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ทำวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบแผนการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ค่าขนาดอิทธิพล (Effect sized: d)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คืองานวิจัยที่มุ่งเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด คือเป็นงานวิจัยที่ค้นพบจากฐานข้อมูล ThaiLis และมีค่าสถิติที่สามารถคำนวณหาค่าขนาดอิทธิพลได้ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 15 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบบันทึกการอ่านงานวิจัยที่ผู้วิจัยพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่กำหนด โดยผู้วิจัยวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของงานวิจัยแต่ละเรื่องจากกรอบแนวคิดในการวิจัยและแผนการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองทุกแผน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยตรวจความสมบูรณ์ของแบบบันทึกการอ่านงานวิจัย คำนวณค่าขนาดของอิทธิพล (Effect size: d)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ตัวแปรปรับ และค่าขนาดอิทธิพลโดยใช้สถิติ Chi-Square วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลโดยใช้สถิติ Mann-Whitney U-test ในกรณีที่มีตัวแปรต้นเพียงสองระดับ และใช้สถิติ Kruskal–Wallis H test ในกรณีที่มีตัวแปรต้นตั้งแต่สามระดับขึ้นไป และสังเคราะห์ขั้นตอนและรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์อภิมานส่วนใหญ่ มีลักษณะดังนี้ เป็นงานวิจัยในระดับปริญญาเอก เป็นงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นงานวิจัยที่จัดพิมพ์ในปี 2540 ตัวแปรต้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นการจัดกิจกรรมและการฝึกอบรม ตัวแปรตามที่ศึกษาคือพฤติกรรมทางจริยธรรม ใช้แบบแผนการวิจัย One Group pre–post test design กลุ่มประชากรที่ศึกษาคือนักศึกษา มีจำนวน 1 กลุ่ม ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ทางจริยธรรมคือแบบทดสอบด้านความรู้สึกและการใช้เหตุผลทางจริยธรรมใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และพฤติกรรมทางจริยธรรมใช้แบบทดสอบสถานการณ์เลือกตอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ Dependent t-test

2. ค่าขนาดอิทธิพลมีค่าต่ำสุด -0.05 มีค่าสูงสุด 3.070 ค่าเฉลี่ย 1.364 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.023 ตัวแปรปรับที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรตามที่ศึกษา การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

3.1 ทฤษฎีจริยธรรม คือทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ทฤษฎีของโคห์ลเบอร์ก (Kohlberg) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบการเสริมแรงหรือการวางเงื่อนไขปฏิบัติการ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรม เชิงพุทธ และทฤษฎีพฤติกรรมทางจริยธรรม

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ คือทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม

3.3 รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน คือเป็นแบบการมองเห็น เช่น การอ่าน การดู

3.4 บทบาทของผู้เรียนคือ เป็นแบบการรับความรู้โดยการมองเห็น การรับความรู้โดยการฟัง และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

3.5 รูปแบบการสอนคือ เป็นแบบการใช้กระบวนการทางสังคม การเน้นตามลักษณะเฉพาะของบุคคล และการเน้นตามแนวคิดตามกลุ่มพฤติกรรมนิยม

3.6 บทบาทผู้สอนคือ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้โดยการแสดงให้ดู ถ่ายทอดความรู้โดยการให้ฟัง และจัดสภาพแวดล้อมและช่วยเหลือผู้เรียน

3.7 สื่อการเรียนการสอนคือ เป็นทั้งสื่อเพื่อการมองเห็น และสื่อเพื่อการฟัง

4. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน มีดังนี้

4.1 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านพุทธิพิสัยโดยใช้วิธีการสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านจิตพิสัยโดยใช้ทั้งแบบวัด การสอบถาม และการสังเกต วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านการปฏิบัติโดยใช้การทดสอบ การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน

4.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านความรู้ทางจริยธรรม โดยใช้การทดสอบ การสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านความรู้สึกทางจริยธรรมโดยใช้การทดสอบ การสอบถาม และการสังเกต วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยการทดสอบ การสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านเหตุผลทางจริยธรรมโดยใช้การทดสอบ และการสังเกต

5. ผลจากการสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมพบว่ามีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ขั้นที่ 2 การให้ข่าวสารข้อมูล หรือความรู้ ขั้นที่ 3 การฝึกคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ขั้นที่ 4 การอภิปรายผลและหาข้อสรุป และขั้นที่ 5 การนำไปประยุกต์ใช้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยสามารถนำองค์ความรู้มาสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนจากทฤษฎีทางจริยธรรมหลาย ๆ ทฤษฎีรวมกัน เช่น ทฤษฎีจริยธรรมที่ใช้ทั้งทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ทฤษฎีของโคห์ลเบอร์ก (Kohlberg) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบการเสริมแรงหรือการวางเงื่อนไขปฏิบัติการ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมเชิงพุทธ และทฤษฎีพฤติกรรมทางจริยธรรม เนื่องจากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นควรนำจุดเด่นของแต่ละทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทที่ต้องการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุรางค์ โค้วตระกูล (2547: 36) ที่ว่าในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นควรนำจุดเด่นของทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุด

2. ทฤษฎีการเรียนรู้นั้นควรเน้นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้นี้มีความเชื่อว่าทุกคนมีธรรมชาติภายในที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ หรือกระทำ ผู้สอนมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าที่เป็นปัญหากับสิ่งเร้าที่ตนกำลังเผชิญอยู่ ผลของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ยอมรับว่าในกระบวนการเรียนรู้สิ่งเร้าที่สำคัญคือสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรับรู้ และการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเริ่มด้วยการลองผิดลองถูกเสมอไป ผู้เรียนอาจเกิดการหยั่งรู้ (Insight) ในการแก้ปัญหาและแก้ปัญหาได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการเสริมแรง (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548: 149-164; Dembo, 1994: 86-141) ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม จึงมีความสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเน้นการปฏิบัติและรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน บทบาทของผู้เรียนเป็นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มและรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน รูปแบบการสอนเน้นเป็นการให้ข่าวสารข้อมูล และใช้กระบวนการทางสังคม บทบาทของผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ฟัง และจัดสภาพแวดล้อมและช่วยเหลือผู้เรียน ส่วนสื่อการเรียนการสอนเป็นสื่อเพื่อการฟังและเพื่อการลงมือปฏิบัติ

3. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธีตามตัวแปรที่ต้องการวัด คือ ด้านพุทธิพิสัยใช้การสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน ด้านจิตพิสัยใช้การวัด การสอบถาม และการสังเกต ด้านการปฏิบัติใช้การทดสอบ การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน ด้านความรู้ทางจริยธรรมใช้การทดสอบ การสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน ด้านความรู้สึกทางจริยธรรมใช้การทดสอบ การสอบถาม และการสังเกต ด้านพฤติกรรมทางจริยธรรมใช้การทดสอบ การสอบถาม การสังเกต และแฟ้มสะสมงาน ด้านเหตุผลทางจริยธรรมใช้การทดสอบ และการสังเกต ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนนั้นมีความสอดคล้องกับการประเมินผลตามสภาพจริง (บุญเชิด ภิญโญอนันต-พงษ์, 2544: 126–127) ที่สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียนควรยึดหลักการของการประเมินผลเพื่อการค้นหา และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

4. สำหรับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นพบว่ามี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มมนุษยนิยมที่กล่าวว่าผู้เรียนจะต้องได้รับการ ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ก่อนจึงจะพร้อมที่จะพัฒนาในขั้นอื่น ๆ ต่อไป (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548: 132-223; Dembo, 1994: 200-230)

ขั้นที่ 2 การให้ข่าวสารข้อมูล หรือความรู้ ในขั้นตอนนี้เป็นการให้ความรู้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจก่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมที่บทบาทการสอนนั้นอยู่ที่ผู้สอน และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยมที่ว่าผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมและช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548: 135, 223; Dembo, 1994: 38–82)

ขั้นที่ 3 การฝึกคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในขั้นตอนนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะในการคิดวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อแก้ปัญหา หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้นี้มีความเชื่อว่าทุกคนมีธรรมชาติภายในที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ หรือกระทำ

ผู้สอนมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าที่เป็นปัญหากับสิ่งเร้าที่ตนกำลังเผชิญอยู่ ผลของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2548: 149-164; Dembo, 1994: 86-141)

ขั้นที่ 4 การอภิปรายผลและหาข้อสรุป ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่มกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันตามแนวคิดของการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (วิจารณ์ พานิช, 2547)

ขั้นที่ 5 การนำไปประยุกต์ใช้ ขั้นตอนนี้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Corno and Jackson (1996: 243–245)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนสำหรับเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีแนวคิดมาจากการวิจัยเชิงทฤษฎีเท่านั้น ดังนั้นจึงควรนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หรือการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ได้สนับสนุนให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยมิได้กล่าวนามไว้ ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกแห่งที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการสืบค้นข้อมูล

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542. **การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-Analysis)**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2544. **การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิด และวิธีการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). 2534. **การพัฒนาจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. 2547. **การจัดการความรู้ : ปัญญาที่ต้องสร้างภายใต้หลักประกันถ้วนหน้า**. (Online). www.kni.or.th vichom@trf.or.th, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2555.

สุรางค์ โค้วตระกูล. 2548. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2546. **ข้อมูลหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.

Dembo M.H. 1994. **Applying Education Psychology in Classroom**. 5th ed. New York: Longman.

Snow, R. E. Lyn, C. and Douglas J. lll. 1996. **Handbook of Educational Psychology**. USA: Simon and Schuster Macmillan.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

LEARNING ACHIEVEMENT RESULTING FROM UTILIZATION OF THE TEACHING HANDOUT IN A BUSINESS ETHICS COURSE (BUS 400)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตราพร ลีละวัฒน์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้เอกสารประกอบการสอน 2) ศึกษาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน 3) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอน 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ใช้เอกสารประกอบการสอน และ5) ศึกษาทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2/2552 ระยะเวลาในการวิจัย 1 ภาคการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาระดับคุณภาพของคะแนนทดสอบย่อย คะแนนสอบกลางภาค คะแนนสอบปลายภาค และ ทัศนคติของนักศึกษา การหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนตามเกณฑ์ โดยใช้สูตร E_1/E_2 และ การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) การวิเคราะห์เปรียบเทียบจริยธรรมทางธุรกิจใช้สถิติทดสอบที แบบ t – test dependent sample group

สรุปผลดังนี้ การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก E_1 การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง E_2 ของเอกสารประกอบการสอนเรื่องจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีประสิทธิภาพ 85.11/82.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอนมีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนเพิ่มขึ้นจากคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 79.00 ระดับทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจหลังเรียนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จริยธรรมทางธุรกิจ เอกสารประกอบการสอน

ABSTRACT

The purpose of the study was to utilize of the teaching handout of a course namely Business Ethics (BUS 400) on 1) the effectiveness on learning of the students 2) the effectiveness of the teaching handout 3) the efficiency index of the teaching handout 4) the attitude of the students to the utilization of the teaching handout and 5) the attitude of the students to Business Ethics as a whole in semester 2/2552. The study was to analyze

the average of the standard deviation of tests scores, final examination scores and the attitude of the students to the teaching handout itself. The result revealed that the effectiveness of the teaching handout by using E_1/E_2 also the efficiency index and the comparison were analyzed by t-test of dependent sample groups.

The result of the study found that the effectiveness of first 80 E_1 and the other 80 E_2 of the teaching handout of Business Ethics (Bus 400) efficiency was 85.11/82.62 which was higher than the preset standard at 80/80 and the efficiency index was 0.79. The result shown that the students in the sample class increased in learning the scores were 79.00 %. The attitude on learning the business ethics class average was in a good level. Moreover, it also showed that the attitude of the students on business ethics after learning this course was significantly higher than before learning this course at .01 levels.

Key word : learning result /utilization of handout teaching /business ethics

1. บทนำ

สื่อการเรียนการสอนหมายถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการใช้ที่เป็นสื่อให้ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2525:95-96) ปัจจัยอย่างหนึ่งที่จัดให้มีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต้องใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีให้เลือกใช้หลากหลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเลคทรอนิคส์ สื่อการเรียนการสอน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตร และ จึงจำเป็นต้อง ได้รับการพัฒนาที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมของสังคมโดยคำนึงถึงการแก้ปัญหา การพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นรายวิชาหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะทางธุรกิจ ซึ่งได้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา และมีแนวทางของกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกันกับในรายวิชาอื่นทั่วๆไป นั่นคือ จะประกอบไปด้วยการบรรยายในแต่ละหัวข้อของเนื้อหาในบทเรียน การ ซักถามในชั้นเรียน ตลอดจนการทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบทเรียน ในส่วนของเอกสารประกอบการสอนที่ผู้วิจัยได้ใช้ก่อนหน้านี้ คือการใช้สื่อ PowerPoint ประกอบเนื้อหาทุกบทเรียน ให้นักศึกษาอ่านตำราหลัก และตำรารองเองโดยผู้สอนเขียนแจ้งไว้ในโครงการสอน แต่ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาเนื้อหาจากทั้งตำราหลัก และตำรารอง เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ทบทวนความรู้จากเอกสารสิ่งพิมพ์ PowerPoint ประกอบเนื้อหาทุกบทเรียน ซึ่งนับว่าไม่พอเพียงต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาทำแบบทดสอบกลางภาค และแบบทดสอบปลายภาคไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นผู้สอนรายวิชานี้จึงร่วมกันเรียบเรียงเอกสารประกอบการสอนขึ้นมาจำนวน 1 เล่ม มีเนื้อหาค่อนข้างครบถ้วน

จากที่ผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงเอกสารประกอบการสอนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ ได้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ตลอดจนความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ และการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ที่ใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

2.3 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

2.5 เพื่อศึกษาทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษา

3. สมมุติฐานการวิจัย

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจที่ใช้เอกสารประกอบการสอนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 60

3.2 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) อยู่ในระดับดี

3.4 ทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาโดยรวมเพิ่มขึ้น

4. แนวคิดทฤษฎี

ความหมายของเอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่บอกเทคนิคการแก้ปัญหาการเรียนการสอนเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะจุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้ครูหรือนักเรียนไว้ใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษาที่จะต้องมีหัวข้อเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา (กรมวิชาการ.2533:91) และเอกสารต่างๆที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกระดับ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาแผนการสอน สื่อ ประเมินผล ใช้เป็นแนวทางการเรียนการสอน 1 รายวิชา (นภาลัย สุวรรณธาดา.2533:116)

ประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอน

พิสันต์ ด่านไพบูลย์.(2539:19) กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนว่า ทำให้ผู้ทำได้ทำการศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด เช่น หลักการของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาของวิชานั้นๆ เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาและวัตถุประสงค์รายวิชาที่จะจัดทำเอกสารประกอบการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและทำให้ผู้ทำได้ฝึกฝนการค้นคว้าแหล่งวิชาการต่างๆตลอดจนการทำเชิงอรรถ บรรณานุกรม อ้างอิงเพื่อให้เอกสารประกอบการสอนมีความสมบูรณ์ หรือสำหรับผู้สนใจศึกษารายละเอียด

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาญชัย ทองประสิทธิ์.(2546:51-56) วิจัยเพื่อหาและสร้างประสิทธิภาพชุดการสอน เรื่อง ระบบสตาร์ทรถยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.19/81.23 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

สมศักดิ์ ประชุมชนะ.(2542:43-44) วิจัยเรื่องการสร้างเอกสารประกอบการสอน รายวิชา ส.031 การปกครองของไทยเรื่องรัฐธรรมนูญไทย สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบ การสอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5

รัตนา เกิดนาวี. 2542 วิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบ การเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 3 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 เล่มที่หนึ่งมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 82.21/75.54 เล่มที่สอง มีประสิทธิภาพอยู่ที่ 84.02/76.77 และ เล่มที่สาม มีประสิทธิภาพอยู่ที่ 89.98/78.24

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาพอสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอนเป็นคู่มือด้านการสอนได้เป็นอย่างดี เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

5. ระเบียบวิธีวิจัย

5.1 กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในภาคการศึกษาที่ 2/2552 จำนวน 70 คน

5.2 เอกสารประกอบการสอน อาจารย์ผู้สอนเป็นหนึ่งในผู้เรียบเรียงเนื้อหาของเอกสารปรกอบการสอนซึ่งมีครบทุกหัวข้อการสอนประจำทุกหน่วยการสอนครั้งที่ 1 ถึง ครั้งที่ 14

5.3 เนื้อหาของการวิจัย การศึกษาในรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) จำนวน 3 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะทางธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยเนื้อหาการสอนจำนวน 14 หัวข้อ ประกอบด้วย 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ 2. หลักจริยธรรมตะวันตกและแนวทางการตัดสินใจ 3. จริยธรรมตามแนวคิดจริยธรรมตะวันออก 4. การเสริมสร้างจริยธรรมองค์กรทางธุรกิจ 5. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางธุรกิจ 6. จริยธรรมของผู้บริหาร 7. จริยธรรมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพนักงานลูกจ้าง 8. จริยธรรมธุรกิจของพนักงานลูกจ้างที่มีต่อองค์กรทางธุรกิจและหน่วยงาน 9. จริยธรรมธุรกิจที่มีต่อผู้บริโภค 10. จริยธรรมธุรกิจต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม 11. จริยธรรมของผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ 12. ธรรมาภิบาลและบรรษัทภิบาล 13. ปัญหาจริยธรรมธุรกิจ กรณีศึกษาจริยธรรมทางธุรกิจ และ 14. เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.4 ระยะเวลา ภาคการศึกษาที่ 2/2552 (เดือนมกราคม ถึง เดือนพฤษภาคม 2553)

5.5 ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ การใช้เอกสารประกอบการสอนและ ตัวแปรตามมี 3 ตัว ซึ่งได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน และทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจ

6. ผลการศึกษา

การวิจัยสรุปผลดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ในระหว่างการสอนแต่ละครั้ง และการทดสอบหลังเรียนของการสอนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

เอกสารประกอบการสอน	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์
ครั้งที่ 1 หัวข้อหลักจริยธรรมตะวันตก และแนวทางการตัดสินใจ และ หัวข้อหลักจริยธรรมตะวันออก	70	67	95.71
ครั้งที่ 2 หัวข้อการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางธุรกิจ และ หัวข้อจริยธรรมของผู้บริหาร	70	69	98.57
ครั้งที่ 3 หัวข้อจริยธรรมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพนักงานลูกจ้าง และ หัวข้อ จริยธรรมของพนักงานลูกจ้างมีต่อหน่วยงาน	70	70	100.00
ครั้งที่ 4 หัวข้อจริยธรรมธุรกิจที่มีต่อผู้บริโภคและหัวข้อ จริยธรรมธุรกิจต่อสังคม เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อม	70	70	100.00
ค่าเฉลี่ยของร้อยละนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ระหว่างเรียน		69	98.57
ค่าเฉลี่ยของร้อยละนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์หลังเรียน		57	81.43

จากตาราง 1 พบว่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 จากแบบทดสอบระหว่างการสอนแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 98.57 และ ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จากแบบทดสอบหลังเรียนของการสอนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) คิดเป็นร้อยละ 81.43

ตาราง 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของเอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) ตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ย (E_1/E_2)

ประสิทธิภาพ	**ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย**
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	85.11
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	82.62
E_1/E_2	85.11/82.62

จากตาราง 2 พบว่า การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) มีการทดสอบย่อยเก็บคะแนน 4 ครั้งละ15 คะแนน รวม 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก และ การหา

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2) ของแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 1 ชุด 60 คะแนน เรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) แล้ว พบว่าเอกสารประกอบการสอนดังกล่าว มีประสิทธิภาพ 85.11/82.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

ตาราง 3 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400)

คะแนนของแบบทดสอบ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คะแนนเต็ม
รวม	858	2383	2800
ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)		0.79	

จากตาราง 3 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เพิ่มขึ้นจากคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 79.00

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนเฉลี่ย $\overline{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับทัศนคติ
1	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่เรียนแล้ว**สนุก**	4.00	0.68	มาก
2	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่**ง่าย**	3.57	0.79	มาก
3	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่**น่าสนใจ**	4.31	0.73	มากที่สุด
4	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ ทำให้ข้าพเจ้า**มีความสุข**	4.10	0.75	มาก
5	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่**ข้าพเจ้าได้ประโยชน์และได้ข้อคิดจากงานที่ได้รับมอบหมาย**	4.59	0.55	มากที่สุด
6	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่**ข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อตนเองได้มาก**	4.27	0.80	มากที่สุด
7	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่**ข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้**	4.21	0.74	มากที่สุด
8	วิชาจริยธรรมทางธุรกิจ มี**เนื้อหาง่ายแก่การเข้าใจ**	3.73	0.87	มาก
9	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ ข้าพเจ้ารู้สึก**สบายใจกับการทำแบบทดสอบย่อย**	4.06	0.85	มาก
10	การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ ข้าพเจ้ารู้สึก**สบายใจกับการสอบ**	3.70	0.84	มาก
	ภาพรวม	4.05	0.44	มาก

จากตาราง 4 แสดงระดับทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) พบว่าระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาเห็นว่าการเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่ข้าพเจ้าได้ประโยชน์และได้ข้อคิดจากงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X} = 4.59$) รองลงมาเป็น การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่ข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อตนเองได้มาก ($\overline{X} = 4.27$) และการเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่ข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้ ($\overline{X} = 4.21$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจระหว่างก่อนและหลังเรียนในรายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400)

แหล่งข้อมูล	N	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	70	3.95	0.47	3.125**	.003
หลังเรียน	70	4.13	0.25		

จากตาราง 5 พบว่าค่าสถิติทดสอบที มีค่าเท่ากับ 3.125 ที่ระดับนัยสำคัญ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 แสดงว่าทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจ หลังเรียน รายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) สูงกว่าก่อนเรียน รายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS400) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยที่ก่อนเรียนนักศึกษามีระดับทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจอยู่ในระดับมากด้วยค่าเฉลี่ย 3.95 และหลังเรียนนักศึกษามีระดับทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้นซึ่งอยู่ในระดับมากด้วยค่าเฉลี่ย 4.13

7. สรุปและอภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) พบว่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จากแบบทดสอบระหว่างการสอนแต่ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 98.57 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วกล่าวได้ว่านัก ศึกษาสามารถเข้าใจ จดจำ บทเรียนเป็นรายบทได้ดี เนื้อหาน้อย และ ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จากแบบทดสอบหลังเรียนของการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ รายวิชา BUS 400 จริยธรรมทางธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 81.43 นักศึกษาผ่านเกณฑ์น้อยกว่าการทดสอบระหว่างการสอนแต่ละครั้ง อาจกล่าวได้ว่า แบบทดสอบหลังเรียนของการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนเป็นแบบทดสอบรวมเนื้อหาบทเรียนมีมากทำนักศึกษาให้จำได้ไม่ครบถ้วน ไม่คงทนในการเรียนรู้ หรือ ขาดการทบทวน

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) และ การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2) ของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) แล้ว พบว่าเอกสารประกอบ การสอนดังกล่าว มีประสิทธิภาพ 85.11/82.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของการใช้เอกสารประกอบการสอนเรื่อง จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เพิ่มขึ้นจากคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.00 กล่าวได้ว่าการเอกสารประกอบการสอนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ชาญชัย ทองประสิทธิ์ (2546:51-56) วิจัยเพื่อหาและสร้างประสิทธิภาพชุดการสอน เรื่อง ระบบสตาร์ทรถยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.19/81.23 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/8 ธาตรี พิบูลมณฑา (2551) รายงานการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานระบบอัดฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) สาขาวิชาเครื่องกล ผลการศึกษาพบว่าเอกสารประกอบการสอนวิชางานระบบอัดฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) มีประสิทธิภาพ 85.35/83.49 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนที่ผู้รายงานเรียบเรียงขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนสูงกว่าคะแนนก่อนการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน พรสวรรค์ สิงห์ศรี (2550) ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้หนังสือประกอบการเรียนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.07/80.48 ซึ่งเป็น ไปตามเกณฑ์ 80/80 และดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้หนังสือประกอบการเรียนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับประกาศ นียบัตรวิชาชีพ มีค่าเท่ากับ 0.6970 แสดงว่า หลังเรียนนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนร้อยละ 69.70 และ สิติอะหยาด หมีดเส็น (2552) **รายงานการพัฒนาชุดแบบฝึกกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ เรื่องสารในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชุดแบบฝึกมีประสิทธิภาพที่ระดับ 86.38/81.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 มีค่าดัชนีประสิทธิผลที่ระดับ 0.71 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.00**

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนรายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาเห็นว่าการเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจเป็นการเรียนที่นักศึกษาได้ประโยชน์และได้ข้อคิดจากงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นการเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่นักศึกษาทำประโยชน์ต่อตนเองได้มาก และ การเรียนวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ เป็นการเรียนที่นักศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วารี หะวานนท์ (2531:8) ได้กล่าวถึงคุณภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบริหารธุรกิจว่าเป็นทั้งคนดีคนเก่งจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม มีมารยาทและมีจริยธรรมมิใช่มุ่งหวังแต่กำไรเพียงอย่างเดียว เช่น ต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ในด้านการเรียนการสอนควรจะมีเนื้อหาทางด้านจริยธรรมในการทำงานด้านธุรกิจเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักต่อความรับผิดชอบที่ควรมีต่อสังคม

ทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาหลังเรียนรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ BUS 400 สูงกว่าก่อนเรียน โดยที่ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนนักศึกษามีระดับทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์ ชุมสุพรรณวารี. (2550:93) ศึกษาทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญที่มีระดับความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน พบว่าทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจโดยรวมของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี อยู่ในระดับสูง พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา (2531:7) ได้กล่าวว่า นักศึกษานอกจากจะมีความรู้ด้านบริหารแล้วควรจะมีคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันขันแข็ง ความเคารพนบนอบและการรู้จักพัฒนาตนเองนอกจากนั้นยังต้องมองธุรกิจในภาพรวมคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมเป็นส่วนรวม และ ผลที่จะเกิดแก่องค์การมากกว่าที่จะเอาตัวรอด จะต้องเป็นคนเก่งและคนดีสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี มีความประพฤติดี มีน้ำใจ มีวินัยและรู้หน้าที่ของตนตลอดจนเป็นผู้ที่รู้จักขวนขวายหาทางพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้สนใจที่ผลิตหรือมีเอกสารประกอบการสอนสามารถนำวิธีการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้และทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอนกับรายวิชาอื่นๆนอกเหนือจากหมวดรายวิชาเฉพาะทางธุรกิจซึ่งหากรายวิชาต่างกันผลการวิจัยจะเป็นอย่างไร

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 การใช้เอกสารประกอบการสอนผู้วิจัยควรใช้ร่วมกับสื่อการสอนรูปแบบอื่น เช่น เอกสารกรณีศึกษา วีดิทัศน์ การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมีประสบการณ์ตรงมาบรรยาย

8.2.2 ควรเพิ่มประเด็นความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายขึ้นนอกเหนือจากคำถามเชิงความรู้สึก

8.2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อจริยธรรมทางธุรกิจเป็นกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางธุรกิจประกอบด้วยกลุ่มต่างๆได้แก่ ลูกค้า คู่แข่งขัน พนักงาน หน่วยงานราชการ และ สังคม

8.2.4 ควรศึกษาต่อยอดการจัดโครงการซึ่งเป็นรายงานกลุ่มของนักศึกษาได้แก่โครงการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรด้านการบริหารจัดการธุรกิจ และ โครงการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมจิตอาสารายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400) คณะบริหารธุรกิจ ให้เป็นโครงการระยะยาวว่าจะแสดงหรือส่งผลถึงความมีจริยธรรมของนักศึกษาให้สูงขึ้น

9. บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. 2533. **คำจำกัดความเอกสารประกอบการสอน**. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2552 http://www.scribd.com.

ชาญชัย ทองประสิทธิ์. 2546. **การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่องระบบสตาร์ทรถยนต์ ระดับประกาศนียบัตร.** วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 ม.ค.-มี.ค. หน้า 51-56.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2525. **การพัฒนาระบบการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุด การสอนสื่อประสมแผนจุฬา**. พิมพ์อัดสำเนา.

ณรงค์ ชุมสุพรรณวารี. 2550. **ทัศนะที่มีต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญที่มีระดับความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน**: ปริญญานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

นภาลัย สุวรรณธาดา.2533. **คำจำกัดความเอกสารประกอบการสอน**. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2552 http://www.scribd.com.

ธาตรี พิบูลมณฑา. 2551. **รายงานการใช้เอกสารประกอบ การสอนวิชางานระบบอัดฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรประกาศนียบัตร**วิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) สาขาวิชาเครื่องกล. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2552 http://www.pharm.kku.ac.th/Thaiv/research.

พรสวรรค์ สิงห์ศรี. 2550. ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยกลุ่มร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ (ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา . 2531. **แนวทางการผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ,** ประชาชาติธุรกิจ. ฉบับพิเศษ โครงการปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิสันต์ ด่านไพบูลย์. 2539. **ประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอน.** ข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2552 http://www.scribd.com.

รัตนา เกิดนาวี. 2542**. งานวิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์.** เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2552 http://www.scribd.com.

วารี หะวานนท์. 2531. **แนวทางการผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ,** ประชาชาติธุรกิจ. ฉบับพิเศษ โครงการปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิติอะหยาด หมีดเส็น .2552. รายงานการพัฒนา ชุดแบบฝึกกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต 2.

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค

THE CURRENT INSTRUCTIONAL PRACTICES AND PROBLEMS OF MKT 341 CONSUMER BEHAVIOR

ศิวาพร อ้นสุวรรณ

อาจารย์ประจำ สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : siwaporn.on@spu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัย " การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MKT 341 พฤติกรรมผู้บริโภค" นี้ได้ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ(1.) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค ด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ ด้านสื่อประกอบการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และ (2.) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ภาคการศึกษาที่ 2/2553 จำนวน 74 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนในระดับสูง โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ "บุคลิกภาพของครูผู้สอน" เป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.65 และลำดับต่อมาคือ "ด้านการสอนและเทคนิคการสอนของผู้สอน" โดยนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับค่าเฉลี่ย 4.37 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปฏิบัติการของผู้สอนในระดับสูง การวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ ในการจัดการเรียนการสอนวิชา MKT341 ครั้งต่อไป ควรมีการวางแผนกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นกลุ่มนักศึกษาให้เกิดการรับรู้และเกิดความสนใจในบทเรียน และสามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะสามารถช่วยให้การจัดเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งผู้สอนและผู้เรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : สภาพและปัญหา การจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมผู้บริโภค การตลาด บริหารธุรกิจ

ABSTRACT

The research was carried out to study the current instructional practices and problems of MKT341 Consumer Behavior Course. The purposes of this research were 1. To study the conditions and problems

regarding teaching and learning scheme for the course of MKT341 Consumer Behavior. The area of the study consists of Teaching and Learning Techniques, Personality of Instructor, Media of Instruction and Measurement and Evaluation Methodologies respectively. 2. To utilize the research outputs to the procedure of teaching and learning development for the course of MKT341 Consumer Behavior. After collecting 74 samples from students who enrolled MKT341 Consumer Behavior in the second semester of B.E. 2553 by using questionnaires, also computer package was used to calculate statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation. The results of the study revealed that the majority of student highly emphasized on teaching and learning scheme. The issue of the personality of instructor was initially focused on with the level of mean about 4.65. Teaching and learning techniques became the following cocern that represented the learners' satisfaction at level of mean 4.37. The creative activity planning is necessarily required for further instructional practices of MKT341 Consumer Behavior. As it such a drive which could enhance more interest and better perception of student in class lecture for instance joining and working as a team and building skills in critical thinking in a systematic way. Those could help to organize teaching and learning achievements of both lecturer and learners are more effective. Particularly, for the course of MKT341 Consumer Behavior including others.

KEYWORDS: Instructional Practices and Problems, Teaching and Learning, Consumer Behavior, Marketing, Business Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) พันธะกิจหลักของอาจารย์ ระดับอุดมศึกษานั้น มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนสอน การทำวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ ที่ไม่ใช่ครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และไม่ได้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนมาก่อน ทำให้อาจมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง ทักษะในการจัดการเรียนการสอน หรือ เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ซึ่งแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยปรัชญาการสอนและทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อประกอบการสอน และการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจาก นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้ จึงจำเป็นต้อง

ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดและทฤษฎี

อาทซ์ และนิวแมน (Artzt Newman,1990) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนแบบเรียนร่วมมือว่าเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกทุกคนต้องระลึกเสมอว่าเขาเป็นส่วนสำคัญของกลุ่ม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มเป็นของทุกคนในกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องอธิบายแนวคิดกันและช่วยเหลือกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผู้สอนไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่ผู้เรียน แต่จะมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ของผู้เรียนตัวผู้เรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจให้แก่กัน คนที่เรียนเก่งช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

สลาวิน (Slavin, 1995) ได้อธิบายไว้ว่าวิธีการเรียนแบบร่วมมือคือ วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่ม วิธีการเรียนแบบร่วมมือทุกวิธีการนั้นมีแนวความคิดร่วมกันคือผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อเรียนรู้และผู้เรียนต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มในให้เรียนรู้ได้เท่าๆกับการเรียนรู้ของตนเอง หลักการของการเรียนรู้เป็นกลุ่มประกอบด้วย

1. การได้รับรางวัลเป็นกลุ่ม (team reward) กลุ่มอาจได้รับรางวัลหรือใบประกาศนียบัตร (certificates) ถ้าสมาชิกในกลุ่มสามารถเรียนรู้ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละคน (individual accountability) เป็นการเน้นให้สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อนๆซึ่งทำให้เกิดการช่วยกันอธิบายให้แก่คนอื่นในกลุ่ม

3. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการประสบความสำเร็จ (equal opportunities for success) หมายความว่า สมาชิกสามารถช่วยกลุ่มได้โดยการพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการเน้นให้เห็นว่าไม่ว่าผู้เรียนจะเก่ง อ่อน หรือปานกลาง ผู้เรียนทุกคนก็มีโอกาสเท่า ๆ กันในการที่จะทำให้ดีที่สุด ประเภทของการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบร่วมมือมีกระบวนการมากมาย ซึ่งแต่ละประเภทสามารถนำไปใช้ได้หลากหลายตามวัตถุประสงค์

บราวน์, เลวิส และฮาร์เคลอโรค (Brown, Lewis, Harcleroad,1985) ได้เสนอระบบในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาระบบการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่อาศัยหลักการจัดการเรียนการสอน 4 ประการอย่างมีความสัมพันธ์กัน คือ

1. ความมุ่งหมาย โดยพิจารณาว่า ความมุ่งหมายใดที่จะมุ่งให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและโรงเรียนมุ่งผลสำเร็จอะไร แล้วจะจัดเนื้อหาอะไรให้สอดคล้องกัน

2. เงื่อนไขการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่า กิจกรรมการเรียนใดที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของเขา และควรจะใช้รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไร

3. ทรัพยากรการเรียน จะต้องพิจารณาว่าในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาทั่ว ๆ ไป ของการเรียนนั้น ควรจะใช้กิจกรรมอะไร และควรจะใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ (สิ่งอำนวยความสะดวก, บุคคล, วัสดุและเครื่องมือ) อะไรที่สอดคล้อง

4. ผลที่ได้รับ จะต้องพิจารณาว่า จากหลักการข้างต้นดังกล่าวนั้นจะส่งผลที่ปรากฏต่อผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายเพียงใด การประเมินผลจะช่วยตอบคำถามนี้ได้หรือไม่ และควรระปรับปรุงระบบการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อที่จะได้นำไปใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค ด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ ด้านสื่อประกอบการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด

5. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

6. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา พฤติกรรมผู้บริโภค ภาคการศึกษาที่ 2/2553 จำนวน 74 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ภาคการศึกษาที่ 2/2553 กลุ่ม 03 จำนวน 74 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ และความเที่ยง (Reliability) คือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการ

เรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และตอนที่ 3 การสังเคราะห์คำถามปลายเปิดเพื่อสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้เป็นรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค จำนวน 74 คน เป็นนักศึกษาเพศชาย จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 28.40 และนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 91.10 คณะนิเทศศาสตร์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 และคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 โดยแยกเป็นสาขาวิชาการตลาดมากที่สุดจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 86.50 รองลงมาเป็นสาขาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56 และสุดท้าย เศรษฐศาสตร์ธุรกิจจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 รองลงมาเป็นสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจจำนวน3คน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 42คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.30 รองลงเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.80 และลำดับสุดท้ายคือชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 และการเข้าเรียนในรายวิชา MKT341 พฤติกรรมผู้บริโภค ภาคการศึกษา 2/2553 นั้นปรากฏว่าเข้าเรียนมากกว่า 10 ครั้ง เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 54.1รองลงมาคือเข้าเรียน5-10ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.9ตามลำดับ และมีวิธีการเรียนด้วยฝึกปฏิบัติการเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 48.6รองลงมาคือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 33.8และชั้นปีอื่นๆคิดเป็นร้อยละ 8.1 ตามลำดับ

ส่วนระดับปฏิบัติการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับการปฏิบัติของอาจารย์ผู้สอนเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสมกับนักศึกษาและอาจารย์แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.80 อยู่ในระดับ มีการปฏิบัติการมากที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์สามารถควบคุมอารมณ์ในขณะสอนได้ดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับ มีการปฏิบัติการมากที่สุด และคิดว่า อาจารย์เข้าสอนตรงเวลาทุกครั้ง, อาจารย์ใช้ตำรา/ เอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนและ อาจารย์มีการทบทวนเนื้อหา หรือเฉลยข้อสอบ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใจมากขึ้น โดยคิดเป็น 4.54 อยู่ในระดับ มีการปฏิบัติการมากที่สุด ตามลำดับ

ส่วนระดับปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปัญหาของอาจารย์ผู้สอนเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ใช้เทคนิคต่างๆในการสอน เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น ได้แก่ การยกตัวอย่าง การใช้คำถาม การอภิปราย การนำเสนอ ผลการค้นคว้า เป็นต้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.77 อยู่ในระดับปัญหาน้อย รองลงมาคือ อาจารย์ใช้คำถามหรือ

กิจกรรมการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.70 อยู่ในระดับปัญหาน้อย และคิดว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาอาจารย์แจ้งรายชื่อหนังสือและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษา และ อาจารย์อาจารย์แจ้งให้นักศึกษาทราบถึง แนวทางการทดสอบล่วงหน้าโดยคิดเป็น 1.68 อยู่ในระดับปัญหาน้อย ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษานั้นพบว่าทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อระดับปฏิบัติการของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา MKT341 โดยแสดงถึงการปฏิบัติการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชาที่อยู่ในระดับปฏิบัติการที่เต็มที่ อย่างสม่ำเสมอ โดยนักศึกษาให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนในเรื่องการปฏิบัติตนในการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยทราบได้จากผลของการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้วาจาสุภาพในการสอน มีการเฉลยการทดสอบเพื่อเป็นแนวทางในการทำข้อสอบและใช้ฝึกฝนให้เข้าใจ รวมถึงมีการเข้าสอนที่ตรงเวลาซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน ที่ช่วยให้บรรยากาศการจัดการเรียนการอนนั้นน่าเรียนและเป็นระบบยิ่งขึ้น และมีทัศนคติเกี่ยวกับระดับปัญหาต่อสภาพและการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย แม้นักศึกษาแต่ละคนนั้นจะมีทัศนคติที่หลากหลาย แตกต่างกัน แต่ในภาพรวมแล้วเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือพึงพอพอใจต่อสภาพและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ นอกจากนี้ ปัญหาอื่นๆของสภาพและการจัดการเรียนการสอนที่พบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เทคนิคการสอน ความหลากหลายของวิธีการสอน การกระตุ้นให้นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมในการเรียนการสอน ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนและปรับปรุงให้ดียิ่งๆขึ้นไป เนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาที่ต้องนำศาสตร์และทฤษฎีแขนงอื่นๆ เช่น ทฤษฎีจิตวิทยามาบูรณาการและประยุกต์ใช้กับทฤษฎีทางการตลาด ซึ่งสามารถเข้าใจได้ยาก อาจารย์ผู้สอนจึงต้องวางแผนและปรับปรุงการสอนโดยคิดสร้างสรรค์หาเทคนิคใหม่ๆมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในห้องเรียน มีการร่วมคิดและวิเคราะห์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไปควรมีการวางแผนกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นกลุ่มนักศึกษาให้เกิดความสนใจในบทเรียน และสามารถเสริมสร้างการเรียนร่วมกันและการฝึกคิดวิเคราะห์เพิ่มเติม เพื่อเป็นการฝึกฝนและก่อให้เกิดการรับรู้ เข้าใจและจดจำบทเรียนเพิ่มมากขึ้น

อาจารย์ผู้สอนควรมีเทคนิค หรือรูปแบบการสอนที่แปลกใหม่ที่จะช่วยจูงใจให้นักศึกษาสนใจบทเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชาดังกล่าว เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการเรียน

จากการศึกษาวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการเป็นแบบอย่างที่ดี การใช้วาจาและการแต่งกายที่สุภาพ และการเข้าสอนตรงเวลามาก ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรทำให้เป็นแบบอย่างอันดี เพื่อที่นักศึกษาจะเกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้สอน ซึ่งจะส่งผลต่อความสนใจในการศึกษาในรายวิชาดังกล่าว

เนื่องจากรายวิชาดังกล่าวนั้นมีการนำหลักทฤษฎีจิตวิทยาที่ซับซ้อนมาบูรณาการและประยุกต์ใช้กับทฤษฎีทางการตลาด ดังนั้นผู้สอนควรมีเอกสารประกอบการสอนที่เป็นปัจจุบัน และอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมต่อการสอน และควรมีสรุปเนื้อหาพิเศษที่เป็นหลักเนื้อหาที่จำเป็น เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้

ควรมีการจัดการสอนชั่วโมงพิเศษเพื่อฝึกทักษะการวิเคราะห์กรณีศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น

ควรมีการสนับสนุนให้ผู้สอนท่านอื่น ทำการวิจัยในรายวิชานี้ต่อไป และควรปรับปรุงคำถามและการใช้ภาษาในแบบสอบถาม เนื่องจากการใช้ภาษาบางส่วนหรือบางคำถามมีความกำกวม ไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือเข้าใจผิด ซึ่งจะมีผลต่อการวิเคราะห์ผลการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์วัยวุฑฒ์ อยู่ในศิล และดร.สิรินธร สินจินดาวงษ์ ซึ่งได้ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำถึงประเด็นต่างๆในการศึกษาและชี้แนวทางในการแก้ปัญหา การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม อันเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา รวมทั้งการแก้ไขงานให้สมบูรณ์เป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยเฉพาะเรื่องนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณ คณาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอบคุณผู้ดำเนินงานโครงการ ทุกท่านที่ให้ความดูแล ช่วยเหลือมาตลอดหลักสูตรการศึกษา ขอบคุณห้องสมุดต่างๆซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการเรียนและทำงานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบคุณแรงสนับสนุนและกำลังใจที่ได้รับจากครอบครัวตลอดจนเพื่อนๆ และนักศึกษาจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้

รายการอ้างอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. **ค. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.** กรุงเทพฯ : ไอเดียสแควร์.

Artzt Alice F. and Chaire M. Newman. 1990. **Cooperative Learning** . The Mathematics Teacher. 83,6 (September).pp. 448-452.

Brown James W.; Lewis Richard B. and Harcleroad, Fred F. 1985. **AV Instruction : Technology, Media. And Methods** . 6 th ed. New York : McGraw - Hill Book Company.

Slavin,R.E., 1995. **Cooperative Learning Theory Research and Practice.** Boston : Allyn and Bacon.

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE CURRENT INSTRUCTIONAL PRACTICES AND PROBLEM OF BUS305 QUANTITATIVE METHOD FIELD OF STUDY, INDUSTRIAL MANAGEMENT, FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION, SRIPATUM UNIVERSITY

ศุภลักษณ์ ไชยสิทธิ์

อาจารย์ประจำ สาขาการจัดการอุตสาหกรรม

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : supalux.ch@spu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ ด้านสื่อประกอบการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) ศึกษาพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ประชากรเป็น นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ในภาคเรียนที่2/2553 ทั้งหมดจำนวน 640 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ กลุ่ม 03 จำนวน 95 คน เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน มี 3 ตอนได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ, แบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียน การสอนในระดับมาก โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ "บุคลิกภาพของครูผู้สอน" เป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.20 และลำดับต่อมาคือ "ด้านการวัดและประเมินผล" โดยนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับค่าเฉลี่ย 4.08 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปฏิบัติการของผู้สอนในระดับสูง การวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาBUS305 ครั้งต่อไป ควรมีการวางแผนกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นกลุ่มนักศึกษาให้เกิดการรับรู้และเกิดความสนใจในบทเรียน และสามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะสามารถช่วยให้การจัดเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งผู้สอนและผู้เรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์เชิงปริมาณ การจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ

ABSTRACT

The research was carried out to study the current instructional practices and problems of BUS305 Quantitative Method Course. The purposes of this research were

1. To study the conditions and problems regarding teaching and learning scheme for the course of BUS305 Quantitative Method. The area of the study consists of Teaching and Learning Techniques, Personality of Instructor ,Media of Instruction and Measurement and Evaluation Methodologies respectively. 2. To study and develop the procedure of teaching and learning development for the course of BUS305 Quantitative Method. The amounts of population were the 640 students who enrolled BUS305 Quantitative Method in the second semester of B.E. 2553 and samples were the students who studied the subject above in section 03 about 95 students. The computer packages was used to calculate statistics such as frequencies, percentage, mean and standard deviation. The results that the majority of student highly emphasized on teaching and learning scheme. The issue of the personality of instructor was initially focused on with the level of mean about 4.20. Measurement and Evaluation Methodologies became the following subject that represented the learners' satisfaction at level of mean 4.08. The creative activity planning was necessarily required for further instructional practices of BUS305 Quantitative Method. As it such a drive which could enhance more interest and better perception of student in class lecture for instance joining and working as a team and building skills in critical thinking in a systematic way. Those could help to organize teaching and learning achievements of both lecturer and learners were more effective. Particularly, for the course of BUS305 Quantitative Method including others.

KEYWORDS: Instructional Practices and Problems Teaching and Learning, Quantitative Method, Industrial Management, Faculty of Business Administration.

บทนำ

ประเทศไทยและประเทศต่างๆทั่วโลกกำลังประสบปัญหามากมาย อาทิปัญหาสังคม ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาทำให้เราต้องแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การเรียนวิชาคำนวณอย่างวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งถือเป็นวิชาที่จำเป็นต้องจัดให้นักศึกษาเรียนรู้เพราะทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตล้วนแล้วแต่มาจากหลักการสำคัญทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในด้านการเรียนคณิตศาสตร์ เป็นการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะในเรื่องการคิดคำนวณ ความละเอียดรอบคอบ การมีสมาธิ การคิดที่ซับซ้อน การทำงานอย่างมีระบบ การอ่านข้อมูล การแปลความหมาย การวิเคราะห์และการสรุปผลของข้อมูล วิธีการดังกล่าวเป็นหลักการสำคัญทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น ถ้านักศึกษามีทักษะเหล่านี้สูงย่อมได้เปรียบในการศึกษาหาความรู้เรื่องต่างๆ การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน การมีความละเอียดรอบคอบถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต แต่ในปัจจุบันพบว่าผลการเรียนคณิตศาสตร์ของนักศึกษาลดลงมาหลายปี นายสุเมธ แย้มนุ่น เลขาธิการคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา (2552) กล่าวถึง ปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากผลการสอบหรือการประเมินความก้าวหน้าทางด้านคณิตศาสตร์ในทุกประเภท ไม่ว่ารายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาที่จัดทำมานานหลายปี ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนทุกระดับชั้น ที่ทำการวัดผลไม่ว่าจะเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 50 % มานานหลายปีและลดลงอย่างต่อเนื่อง ผลการสอบ NT ในปีการศึกษา 2551 โดยจัดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 48.39% โดยอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง 31.78% เกณฑ์ดี 20.28% โดยได้คะแนนสูงสุดเต็ม 30 คะแนน จำนวน 2,944 คน คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน จำนวน 101 คน ผลการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยโดยตรงในปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านมา ผลปรากฏว่าคะแนนสอบ O-Net มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 30 คะแนน โดยมีคะแนนสูงสุด 99 คะแนนและคะแนนต่ำสุด 8 คะแนน ปรากฏการณ์ดังกล่าว บ่งชี้ว่าความสามารถพื้นฐานของเยาวชนของชาติ ทั้งที่จะออกไปศึกษาต่อในสายอาชีพ เพื่อประกอบอาชีพในด้านต่างๆ และผู้ที่จะไปศึกษาในระดับอุดมศึกษา อยู่ในขั้นวิกฤตอย่างมาก จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยศรีปทุมด้วย ว่าความรู้พื้นฐานกำลังอยู่ในขั้นวิกฤต ผู้บริหารและคณาจารย์ต้องหากระบวนการที่จะแก้ปัญหา พัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อจะสามารถปรับ ตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านธุรกิจและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้อย่างรอบคอบ วิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นวิชาที่ใช้ความรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์หลายแขนงมาใช้แก้ปัญหาทางธุรกิจ

ผู้วิจัยได้ทำการสอนวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาเป็นเวลา 10 ปี นักศึกษาที่เรียนวิชานี้เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ทุกสาขาวิชา นักศึกษาสาขาคอมพิวเตอร์ธุกิจ คณะสารสนเทศศาสตร์ จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนภาคการศึกษาปกติไม่ต่ำกว่า 500 คน ได้รับรู้ปัญหาการเรียนรู้วิชานี้เป็นมาว่าเป็นวิชาที่นักศึกษาได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยถึง 50% ผลการสอบปลายภาค ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา2553 ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีนักศึกษาที่ผลการเรียนไม่ผ่าน(F) 17 % อ่อน D+ 19 % GPA 1.4 จากจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน 612 คน ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์อ่อน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณเฉพาะกลุ่มที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนวิชานี้ให้กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่จะช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดเชิงเหตุผลของผู้ที่จะเป็นอนาคตของประเทศไทย ได้นำความรู้ไปใช้กับสถานการณ์ต่างๆ อันจะเกิดขึ้นในสังคมโลกยุคโลกาภิวัฒน์ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ด้านการเรียนการสอนในครั้งนี้ได้แก่

บทบาทของผู้สอน การเรียนแบบร่วมมือ แม้ว่าหน้าที่ส่วนใหญ่จะเป็นของนักเรียนแต่ เดวิดสัน (Davidson, 1990) กล่าวว่า ผู้สอนควรมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. สอนวิธีการทำงานเป็นกลุ่มให้กับนักเรียน
2. ให้คำแนะนำในการทำงานเป็นกลุ่ม
3. บอกข้อตกลงในการทำงานเป็นกลุ่ม และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. แบ่งกลุ่มให้นักเรียน

5. เตรียมและจัดหาอุปกรณ์ สรุปข้อคิดเห็นของนักเรียน

6. ประเมินผลการทำงานของนักเรียน

การเรียนแบบร่วมมือ พิมพันธ์ เตชะคุปต์(2544) หมายถึงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยสมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด และความสนใจทางการเรียน ผู้เรียนจะช่วยกันเรียนรู้จนได้รับความสำเร็จและยอมรับร่วมกันโดยงานที่ทำจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และทักษะในการทำงาน มีอาจารย์เป็นผู้สังเกตการณ์และให้รางวัลเป็นกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือนี้เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนเก่งกับผู้เรียนอ่อน ผู้เรียนเก่งจะต้องสอนเพื่อนในกลุ่มที่เรียนอ่อนกว่า เพราะจะวัดผลกลุ่มจากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มว่าดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งตนเองและผู้อื่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาBUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

2. เพื่อศึกษาพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาBUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

คำถามการวิจัย

1.สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาBUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมีลักษณะอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1.ประชากร นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาBUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ในภาคการศึกษาที่ 2/2553 จำนวนทั้งหมด 640 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ภาคการศึกษาที่ 2/2553 กลุ่ม 03 ที่สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม(Cluster sampling) จำนวน 95 คน

เนื้อหาการวิจัย

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาBUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ คณะบริหารธุรกิจ ในภาคการศึกษาที่ 2/2553 ได้แก่ วิธีการเรียน การเข้าเรียนของนักศึกษา เทคนิควิธีการสอน ทักษะการสอน หนังสือ/ตำราประกอบการเรียน การใช้สื่อ/อุปกรณ์การสอน บุคลิกลักษณะของอาจารย์ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีระยะเวลา 6 เดือน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด

5. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย

6. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์คำถามปลายเปิดการสังเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัย

สรุปผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ นักศึกษาที่ศึกษาในรายวิชาBUS305 จำนวน 95 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 66.32 เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ 94 คน คิดเป็นร้อยละ 98.95 และ คณะสารสนเทศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.05 ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาเป็นสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 47.37 การเข้าเรียนปรากฏว่า มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 63.16 วิธีการเรียนส่วนใหญ่เรียนด้วยการฝึกปฏิบัติการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 71.58

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน BUS305 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน

ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.= 0.89) ส่วนระดับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.76 (S.D.=0.75) เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ด้านการสอนและเทคนิคการสอน

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติด้านการสอนและเทคนิคการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.99 , S.D = 0.79) และความคิดเห็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยที่มีความคิดเห็นเรื่องอาจารย์ใช้ภาษาในการสอนที่นักศึกษาสามารถเข้าใจได้ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหามาก (ค่าเฉลี่ย= 4.09 , S.D = 0.83) รองลงมาเป็นเรื่องอาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์ (ค่าเฉลี่ย= 4.05, S.D = 0.75)

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการสอนและเทคนิคการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =1.71 , S.D = 0.73) และความคิดเห็นรายข้อเกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนและเทคนิคการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด 5 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ระดับปัญหาในด้านการสอนและเทคนิคการสอนนั้นเป็นปัญหาเรื่อง อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์ มากที่สุดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =1.96 , S.D = 0.77) อยู่ในระดับน้อย ปัญหารองลงมาเป็นเรื่อง อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งจากอาจารย์ อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =1.84, S.D = 0.67)

ด้านที่ 2 ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย =4.20 , S.D = 0.88) และความคิดเห็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ มีความคิดเห็นเรื่อง อาจารย์แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เป็นแบบอย่างแก่นักศึกษามากที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.29 , S.D = 0.91) รองลงมาเป็นเรื่อง อาจารย์ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสมกับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25, S.D = 0.84)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.74 , S.D = 0.72) และความคิดเห็นรายข้อเกี่ยวกับปัญหาด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ข้อ และระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ ระดับปัญหาในด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์นั้น เป็นปัญหาเรื่อง อาจารย์สอนโดยมีการสอดแทรกคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณวิชาชีพ/ค่านิยมระหว่างการสอน มากที่สุด อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.81 , S.D = 0.78) รองลงมาเป็นปัญหาเรื่องอาจารย์สามารถควบคุมอารมณ์ในขณะสอนได้ดี อยู่ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย = 1.74 , S.D = 0.68)

ด้านที่ 3 ด้านสื่อประกอบการสอน

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติด้านสื่อประกอบการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.97 , S.D = 0.85) และความคิดเห็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ มีความคิดเห็นเรื่อง อาจารย์ใช้ตำรา/ เอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.17 , S.D = 0.77) รองลงมาเป็นเรื่อง อาจารย์ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนแล้ว นักศึกษาสามารถเข้าใจและเรียนรู้เนื้อหาได้ดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.99, S.D = 0.82)

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านสื่อประกอบการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย=1.77 , S.D = 0.74) และความคิดเห็นรายข้อเกี่ยวกับปัญหาด้านสื่อประกอบการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุดจำนวน 4 ข้อ อยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ ระดับปัญหาในด้านสื่อประกอบการสอนนั้น เป็นปัญหาเรื่อง อาจารย์แจ้งรายชื่อหนังสือและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษา ค้นคว้าได้ด้วยตนเองมากที่สุด อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =1.81 , S.D = 0.78) ปัญหารองลงมาเป็นเรื่องอาจารย์ใช้ตำรา/เอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย =1.79, S.D = 0.76)

ด้านที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08 , S.D = 0.90) และมีความคิดเห็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ และมีความคิดเห็นเรื่อง อาจารย์มีการทบทวนเนื้อหา หรือเฉลยข้อสอบ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใจมากขึ้นมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.12 , S.D = 0.92)และมีความเห็นเรื่องอาจารย์จัดให้มีการทดสอบย่อยระหว่างเรียนและการทดสอบปลายภาคตามที่กำหนดไว้มากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย =4.12 , S.D = 0.92)รองลงมาเป็นเรื่อง อาจารย์มีการปรับปรุงการจัดกระบวนการจัดการสอนจากผลการประเมินการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย =4.09, S.D = 0.84)

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย= 1.82 , S.D = 0.76) ความคิดเห็นรายข้อเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับน้อยจำนวน 2 ข้อ อยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ข้อ ระดับปัญหาในด้านการวัดและประเมินผลนั้นเป็นปัญหาเรื่อง อาจารย์กำหนดเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมาก อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย= 1.86 , S.D = 0.74) ปัญหารองลงมาเป็นเรื่องอาจารย์แจ้งให้นักศึกษาทราบถึง แนวทางการทดสอบล่วงหน้า อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.85, S.D = 0.81)

อภิปรายผล

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากสาขาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นสาขาที่นักศึกษามีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนมากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพื้นฐานการเรียนคณิตศาสตร์ค่อนข้างดีกว่านักศึกษาที่จบสายอาชีวะ จึงน่าจะส่งผลให้นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนวิชานี้และมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานี้ในเกณฑ์ดี ดังนั้นเรื่องสาขาวิชาจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีหญิงศิริพร ประนมพนธ์ (2552) ศึกษาเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมมีผลการสอนงานเพื่อเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าผลของการสอนงานที่มีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มีอิทธิพลปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างประเภทการสอนงาน กลุ่มสาขาวิชา และขนาดกลุ่ม

ส่วนคำถามปลายเปิดที่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลถึงเรื่องทีควรปรับปรุงว่า 1)การประเมินของอาจารย์บางครั้งก็ยาก เพราะเนื้อหาในหนังสือเยอะ 2) อาจารย์ควรแจ้งผลการสอบหลังสอบเพื่อให้นักศึกษาทราบและจะได้แก้ไข และ 3) ข้อสอบยากมาก นั้นสอดคล้องกับผลงานของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนว่าข้อสอบยากเกินไป และนิสิตต้องการให้คณาจารย์วัดและประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอเพื่อพัฒนานิสิต การที่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าข้อสอบยาก

เกินไปนั้น มีส่วนสอดคล้องกับคำกล่าวของ นายสุเมธ แย้มนุ่น เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ที่กล่าวถึง ปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากผลการสอบ หรือการประเมินความก้าวหน้าทางด้านคณิตศาสตร์ในทุกประเภท ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนทุกระดับชั้น ที่ทำการวัดผล ไม่ว่าจะเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หรือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 50 % มานานหลายปีและลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นอาจวิเคราะห์ได้ว่าความเห็นของนักศึกษาเรื่อง ข้อสอบยากเกินไปนั้นอาจมีสาเหตุส่วนหนึ่งจากความรู้ระดับพื้นฐานของนักศึกษาด้วย ในส่วนของผู้สอนก็จะต้องนำไปพิจารณาว่าข้อสอบยากเกินไปหรือไม่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวางแผนกิจรรมที่สามารถกระตุ้นกลุ่มนักศึกษาให้เกิดการรับรู้และเกิดความสนใจในบทเรียนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ
2. ควรส่งเสริมให้ผู้สอนวิชานี้ ท่านอื่นๆทำการวิจัยหัวข้อนี้ เพื่อเป็นการขยายผลต่อไป
3. ควรส่งเสริมให้ผู้สอนวิชานี้ ทำการวิจัยในหัวข้อนี้กับนักศึกษาสาขาอื่นๆ เพื่อเป็นการขยายผลต่อไป
4. เพิ่มกิจกรรมหรือคำบรรยายที่มีการสอดแทรกคุณธรรม /จริยธรรม/จรรยาบรรณวิชาชีพ/ค่านิยมให้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.รัชนีพร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ท่านได้ให้โอกาสแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้ผลิตงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ขอขอบพระคุณ ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่ง ให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจแก้งานวิจัย จนกระทั่งงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพมหานคร:สำนักนายกรัฐมนตรี.

พรรณรัศมิ์ เง่าธรรมศาสตร์. 2540. “การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน”. **สารพัฒนาหลักสูตร 9**, ปีที่ 10 ฉบับที่ 10 : 35.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544. **การวิจัยในชั้นเรียน : หลักการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : เดอร์มาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเมนท์.

นวลทิพย์ นวพันธุ์. 2553. “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยเน้นการคิดแบบฮิวริสติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการตั้งและแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ. 2549. “ การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา”. **วารสารศึกษาศาสตร์** ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 : 105-118.

ศิริพร ประนมพนธ์. 2552. ศึกษาเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการสอนงานเพื่อเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิตครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมี่สวนร่วม.**กรุงเทพมหานคร.: ไอเดียสแควร์.

สุเมธ แย้มนุ่น. 2552. เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา ปาฐกถาพิเศษมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2536. “การเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน”. **วิทยาจารย์ 86.** ปีที่12 ฉบับที่ 15:5 .

อรทัย มูลคำ และคณะ. 2543. **การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ที พี พริ้นท์ .

Adams, D.M. and M.E. Hamm. 1990. **Cooperative Learning : Critical Thinking Collaboration Across the Curriculum.** London : Charles Thomas Publisher.

Artzt, F. Alice. and Chaire M. Newman.1990.”Cooperative Learning”. **The Mathematics Teacher.** : 448-452.

การศึกษาผลการเรียนรู้อีเลิร์นนิ่ง ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น

A STUDY OF LEARNING E-LEARNING-ASSISTED INSTRUCTION IN " INTRODUCTION MACROECONOMICS COURSE"

ผศ.ปัทมา โกเมนท์จำรัส

คณะเศรษฐศาสตร์

E-mail: pattama.ko@spu.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยนี้คือ 1) เพื่อสร้างบทเรียน E-Learning ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-Learning 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนจากบทเรียน E-Learning ระหว่างกรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัดกับกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้บทเรียน E-Learning ช่วยสอนวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เก็บรวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น ปีการศึกษา 2/2554 จำนวน 34 คน โดยใช้เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 ฉบับ แบบฝึกหัด เรื่องการค้าระหว่างประเทศ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บทเรียน E-Learning การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ และการทดสอบที (dependent and independent samples t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) บทเรียน E-Learning ที่ได้สร้างขึ้นมีจำนวน 1 บทเรียน คือ การค้าระหว่างประเทศ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียน E-Learning สูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียน E-Learning 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียน E-Learning โดยการทำแบบฝึกหัดและไม่มีการทำแบบฝึกหัดไม่แตกต่างกัน 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้บทเรียน E-Learning ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้นมีผลความพึงพอใจที่มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: เศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น , ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน , อีเลิร์นนิ่ง

ABSTRACT

The objective of this study was : 1) to create a lesson of E-Learning - Assisted Instruction in Introduction Macroeconomics Course. 2) to compare the student's achievement of Introduction Macroeconomics Course before and after studying the lesson of E- Learning- Assisted Instruction. 3) to study and compare the student's achievement of Introduction Macroeconomics Course after studying the lesson of

E-Learning - Assisted Instruction between the practice with and without exercises. 4) to study the student's satisfaction of using the lesson of E-Learning-Assisted Instruction in Introduction Macroeconomics.

This research was quasi-experimental research. Data was collected from sampling of 34 students. The research equipment used for collecting data were 2 sets ahievement test of Introduction Macroeconomics Course, exercises from the lesson of foreign trade and the questionare of student's satisfaction of using the lesson E-Learning-Assisted Instruction. Analysis of data consisted of the analysis of frequency, percentage and T test.

The results of this study were shown that 1) lesson of E-Learning - Assisted Instruction which was created was one lesson of foreign trade. 2) the achievement of Introduction Macroeconomics Course after studying better than level before studying the lesson of E- Learning- Assisted Instruction 3) the ahievement of Introduction Macroeconomics Course after studying from lesson of E-Learning - Assisted Instruction between practice with and without exercise was not significantly different. 4) student's satisfaction of using the lesson of E-Learning-Assisted Instruction in Introduction Macroeconomics was high at the highest level.

KEYWORDS : Macroeconomics , achievement , E-learning

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันสื่อการสอนมีบทบาทต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสื่อการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำพานักศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงมากขึ้น โดยสื่อการสอนที่มีการนำมาใช้ในวงการการศึกษานั้นมีด้วยกันหลายประเภท อาทิ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ ฯลฯตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นคือ การใช้ E-learning ช่วยสอนในการเรียนการสอน เป็นต้น

สำหรับในการศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้มีการนำสื่อการสอนประเภทบทเรียน E-Learning มาช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น ซึ่งบทเรียน E-learning นี้ สามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนของนักศึกษาได้ค่อนข้างมาก นั่นคือ นักศึกษาสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถที่จะเรียนกี่ครั้งก็ได้ตามที่ต้องการ

จากประโยชน์ของการเรียนจากบทเรียนของ E-learning ดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นสื่อช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ซึ่งการใช้เป็นสื่อช่วยสอนจะทำให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ทบทวนการเรียนได้ในทุกเวลาทุกสถานที่ นอกจากนี้การเสริมด้วยการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมก็จะทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการคิดวิเคราะห์ได้มากขึ้น ฉะนั้น ถ้าหากมีการใช้สื่อช่วยสอน E-learning ตลอดจนมีการเสริมการทำแบบฝึกหัดจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การศึกษาผลการเรียนรู้โดยใช้อีเลิร์นนิ่ง ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับ ตลอดจนความพึงพอใจจากการเรียนในบทเรียน E-learning ช่วยสอนในรายวิชาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบทเรียน E – Learning ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-learning
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนจากบทเรียน E-Learning ระหว่าง กรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด กับกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้บทเรียน E-Learning ช่วยสอน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้บทเรียน E-learning ที่มีคุณภาพเพื่อช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียน E-learning ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียน E-learning
3. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนของนักศึกษา ในกรณีที่มีการเสริมแบบฝึกหัด และกรณีที่ไม่มีการเสริมแบบฝึกหัด
4. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ระบบ E-learning
5. ทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อจำกัดของการใช้บทเรียน E-learning เพื่อที่จะให้ข้อเสนอแนะต่อคณะในการพัฒนาบทเรียน E-learning ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและแนวทางการนำ E-learning ไปใช้อย่างมีประสิทธิผล

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

การศึกษาวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ ระหว่างก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-learning
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์หลังจากที่มีการเรียนรู้จากบทเรียน E-learning กรณีมีการเสริมการทำและกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวแปรอิสระ **ตัวแปรตาม**

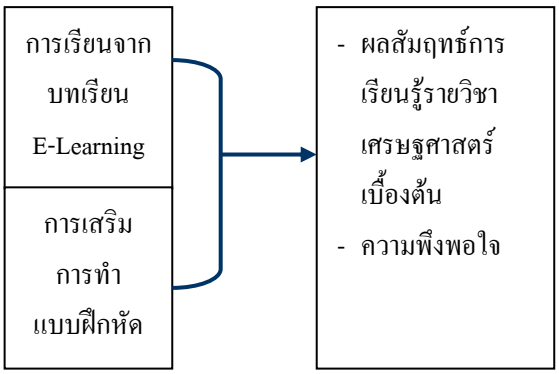

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น ภาคการศึกษาที่2/2554 จำนวน 678 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น ภาคการ ศึกษาที่2/2554 ที่มีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งพิจารณาจากคะแนนสอบกลางภาคจำนวน 34 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1) บทเรียน E-Learning เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ ซึ่งถือเป็นหน่วยหนึ่งของบทเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนบทเรียน E-learnimg เมื่อยังไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ โดยในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันคือ แบบทดสอบชุดที่ 1 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (multiple choice) จำนวน 10 ข้อ

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนบทเรียน E learning ในกรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด และกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด เรื่อง การค้าระหว่างประเทศ โดยในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะใช้แบบทดสอบชุดที่ 2 ซึ่งเป็นแบบจับคู่และเป็นแบบใส่รายละเอียดจำนวน 12 ข้อ

4) แบบฝึกหัด ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายเปิดแบบให้เขียนตอบ 6 ข้อ พร้อมเฉลย

5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาจากการใช้บทเรียน E-Learning

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ

2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้เนื้อหาบทเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคของนักศึกษาระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียน E-Learning โดยใช้การทดสอบที (dependent samples t-test)

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้หลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัดกับกลุ่มที่ไม่ได้เสริมการทำแบบฝึกหัด โดยใช้การทดสอบที (Independent samples t-test)

4) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้บทเรียน E-Learning โดยการหาความถี่ร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษางานวิจัยได้ดังนี้

1) การสร้างบทเรียน E-Learning ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้นได้ดำเนินการสร้างจำนวน 1 บทเรียน คือ บทเรียนเรื่อง การค้าระหว่างประเทศ

2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-Learning พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียน E-Learning สูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียน E-Learning ที่สามารถช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้นได้

3) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนจากบทเรียน E-Learning ระหว่างกรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด กับกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่มีการเรียนรู้หลังจากที่เรียนบทเรียน E-Learning ไปแล้ว ในกรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด มีผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างจาก กรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด

4) การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้บทเรียน E-Learning ช่วยสอน มีผลการประเมินการใช้บทเรียนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมมาก นั่นคือมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.645

นั่นคือ อาจกล่าวได้ว่า การใช้บทเรียน E-Learning เป็นสื่อช่วยสอน นั้นทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ที่ค่อนข้างดี ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้จาก คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-Learning มีค่ามากกว่าคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนของนักศึกษาก่อนการเรียนรู้ด้วยบทเรียน E-Learning สำหรับผลการเรียนรู้หลังจากที่มีการเรียนด้วยบทเรียน E-Learning กรณีที่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัด และกรณีที่ไม่มีการเสริมการทำแบบฝึกหัดนั้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สืบเนื่องจากการฝึกทำแบบฝึกหัดยังฝึกปฏิบัติได้ไม่ครอบคลุมทั้งบทเรียนและมีเวลาฝึกปฏิบัติน้อยเกินไป นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการทดลองในการวิจัยควรที่จะใช้เวลาให้มากขึ้น เพื่อที่จะสามารถวัดผลการวิจัยได้ครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น ส่วนในด้านของความพึงพอใจของการใช้บทเรียน E-Learning นั้นพบว่านักศึกษาค่อนข้างมีความพอใจพอสมควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและนำบทเรียน E –Learning ไปใช้

ในพัฒนาบทเรียน E-Learning ผู้วิจัยสามารถที่จะพัฒนาบทเรียน E-Learning ได้โดยการสร้างบทเรียนออนไลน์มากกว่า 1 บทเรียน ซึ่งอาจจะเป็นบทเรียนที่เป็นลักษณะที่มีเนื้อหาทางด้านการคำนวณ หรือเป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาทางด้านการวิเคราะห์ พร้อมทั้งสร้างแบบฝึกหัดให้เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะสามารถวัดผลการเรียนรู้ได้หลากหลายบริบทมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยสามารถที่จะทำการวิจัยโดยออกแบบการวิจัยโดยให้ใช้เวลาในการทำการทดลองการวิจัยในแต่ละครั้งมากขึ้น และมีจำนวนครั้งของการทำการทดลองที่มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะได้วัดผลการวิจัยได้ครอบคลุมมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง “การศึกษาผลการเรียนรู้ อี เลิร์นนิ่ง ช่วยสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น” สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณ ดร.ภิรดี วัชรสินธุ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการช่วยตรวจพิจารณารายงานวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวมีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในการนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ซึ่งผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้พัฒนาในการเรียนการสอนในรายวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้นได้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่องานวิจัยดังกล่าว

รายการอ้างอิง

ชุณหพงศ์ ไทยอุปถัมภ์.2545. **E-Learning**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://www.thaicai.com/articles/elearning5.html

ชาคริต อนันตวัฒนวงศ์. 2549. **ผลของการเรียนใช้บทเรียนออนไลน์แบบเว็บเควสท์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปฏิสัมพันธ์ในการเรียน วิชาการถ่ายภาพทางการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

ถนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลาหจรัสแสง. **E-learning.** ห้องเรียนครูน้องออนไลน์. **E-Learning.** เข้าถึง เมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://www.krunong.com/ictlearning/mod/resour ce/view.php?id=155

นันทพร คชศิริพงศ์. 2526. **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมและไม่มีเกมประกอบ.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2549. **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย.** คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

บทบาทการเรียน การสอน E-Learning ในประเทศไทย. ครูอ้น ดอทคอม เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://kruaon52.igetweb.com/index.php?mo=3&art=366143

ปัทมา โกเมนท์จำรัส. 2552. **การศึกษาเปรียบเทียบการสอนแบบที่มี e-learning และการสอนแบบที่ไม่สอนแบบที่มี e-learning และการสอนแบบที่ไม่มีe-learning เสริมประกอบในรายวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น.** มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประนิธศรี สาริกัลยะ . 2553. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยการสอนวิธีให้ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนและการสอนวิธีให้ทำแบบฝึกหัดนอกชั้นเรียนของวิชาบัญชีการเงิน.** มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประภา ยิ้มดี. 2521. **เปรียบเทียบผลสัมฤทธ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ระดับชั้น ม.ศ.1 วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้บทเรียนโปรแกรมแบบป้อนย้อนกลับปกติกับบทเรียน โปรแกรมแบบป้อนย้อนกลับเป็นคำอธิบายในโรงเรียนราษฎร์.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปรียา จันทรศิริเวช. 2522. **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยมีเกมและไม่มีเกมประกอบ.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. **E-Learning**. เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://area.obec.go.th/nakhonratchasima2/webmedia/elearn.doc

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. **E-learning.** เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://gold.rajabhat.edu/learn/ELEANING/information/home/home_luis.html

E-Classnet Intelligence Learning Management System. **E-Learning.** เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2555 จาก http://eclassnet.kku.ac.th/etraining/file/1108457 406-002.doc

Morss, Christopher. 1981. **"A Comparison of an Oral-Aural Method and aTraditional Method of Directed Vocabulary Instruction with Secondary Student"**. Dissertation Abstracts. Boston University.

Thanakorn Wangpipatwong. 2007. **The development of constructivist e-learning model using the instructional design. Thesis** (Ph.D.)--King Mongkut's University of Technology Thonburi.

การศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยกรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2/2554

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT ON HRM 483 SEMINAR IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT BY TEACHING WITH CASE STUDY FIELD OF STUDY HUMAN RESOURCE MANAGEMENT FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION SRIPATUM UNIVERSITY IN SEMESTER OF 2/2554

ธนาสิทธิ์ เพิ่มเพียร

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : Thanasit.ph@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในการวิจัยนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 17 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ กรณีศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยกรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก”

อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสำรวจได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรมีการนำกรณีศึกษามาประกอบการเรียนการสอนอีกในครั้งต่อไป เพราะได้มุมมองเพิ่มมากขึ้นจากการศึกษาจากทฤษฎี

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน, กรณีศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การจัดการทรัพยากรมนุษย์

ABSTRACT

This survey research was proposed to examine the effect of learning achievement based on case study approach in HRM 483 seminar in Human Resource Management. The research was also extended to investigation on opinions regarding to case study approach used in the class.

After collecting 17 samples from students who enrolled HRM 483 seminar in Human Resource Management in the second semester of B.E. 2554 by questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, standard deviation. The results of the study show that the participated students significantly improve their knowledge in Human Resource Management. Regarding to student satisfactions, the average level of satisfaction is in "good level".

The participants also provide useful suggestions for instructional practices. For example, appropriate suitable time program should be appointed, and variety of topics and applied computer programs in Human Resource Management would help better understanding of the students.

KEYWORDS: Instructional Practice, Case Study, Learning Achievement, Seminar in Human Resource Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชา การจัดการทรัพยากรนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจาก เป็นรายวิชาที่เป็นการศึกษาเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ทางวิชาการที่ได้ศึกษาในสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อาทิ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหาและการคัดเลือก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดการคุณภาพชีวิตในการทำงาน การจัดการค่าตอบแทน มาร่วมกันสัมมนาวางแผน วิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยนำรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสม เข้ามาใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในธุรกิจอุตสาหกรรมได้ จึงมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้ จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนเช่นการใช้กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษาในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

2. เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้วิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษา ในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาแตกต่างกันอย่างไร

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนอยู่ในระดับใด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กรณีศึกษาก่อนและหลังการเรียนการสอน

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

2. ความพึงพอใจในวิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2/2554 จำนวน 17 คน

เนื้อหาการวิจัย ศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ปีการศึกษา 2/2554 ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2555 ถึง เมษายน พ.ศ. 2555

ทฤษฎีที่รองรับหรือกรอบความคิดทางทฤษฎี

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

ทิศนา แขมมณี (2534 : 75-76) ได้นิยามความหมายของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง ซึ่งเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

ประโยชน์และข้อจำกัดของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ส่วนข้อจำกัดของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง คือ หากกลุ่มผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้อาจไม่กว้างเท่าที่ควรเพราะผู้เรียนมักมีมุมมองที่คล้ายกัน

ขั้นตอนของเทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

1.การเตรียมการ ก่อนการสอน ผู้สอนต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อม ต้องมีสาระซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มี สถานการณ์ปัญหาขัดแย้ง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน หากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ขัดแย้ง ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียน เป็นกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าว และเหตุการณ์รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนต์ โทรทัศน์ เป็นได้กรณีที่ต้องการแล้ว ผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

2. การนำเสนอกรณีตัวอย่าง ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณี ตัวอย่างก็ได้ วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูลมาให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณี ตัวอย่างให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เล่น สไลด์ วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็น ละครหรือบทบาทสมมติก็ได้

3. การศึกษากรณีตัวอย่างและการอภิปราย ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณี ตัวอย่างและคิดหาคำตอบ แล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มและนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนกัน ผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง มิได้มุ่งที่คำตอบใด คำตอบหนึ่งไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและ เหตุผลที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น มองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้น อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น ด้วยเหตุนี้ การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่ เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์ (2548) ศึกษาการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ในหัวข้อดังนี้รูปแบบมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่บรรยาย สามารถเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาได้ เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้ เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ ช่วยประหยัดเวลาในการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มผลคะแนนในการเรียนเพิ่มทักษะในการประยุกต์ เป็นเอกสารประกอบการเรียนที่มีประโยชน์ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่บรรยาย ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ผู้สอนสามารถตอบข้อซักถามได้ชัดเจนและมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในการเพิ่มแรงจูงใจในการรียน

วันฤดี สุขสงวน (2547) ได้ศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนแบบใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนสรุปได้ว่า การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนสูงขึ้น นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้กรณีศึกษาและทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยพยายามอธิบายถึงการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวนทั้งหมด 17 คนโดยใช้ แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (pre-experimental one group pretest-posttest) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวนทั้งหมด 17 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้ รายวิชาสัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยทำการศึกษาจากหลักสูตร เอกสารตำรา ขอบข่าย โครงสร้าง เนื้อหา และคำอธิบายรายวิชา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบอัตนัย โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องกับเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แบบสอบถามความพึงพอในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2555 – เมษายน 2555 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการประเมินผลก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการทดลองสอน

3. ทำการประเมินผลหลังเรียน (posttest) โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกัน กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (pretest)

4. นำคะแนน pretest / posttest มาวิเคราะห์ทาง สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

5. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Arithmetic Mean)

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทั้ง สองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t – test Dependence Sample)

4. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การแปรผลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยในครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 17 คน ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษาในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 17 คน ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 นักศึกษาหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การใช้ วิธีการเรียนโดยแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของศึกษารายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังการเรียน (*Post-test*)กับคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (*Pre-test*)

คนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (Pre-Test)	คะแนนสอบหลังเรียน (Post-Test)	เปรียบเทียบคะแนนสอบหลังเรียนและก่อนเรียน
1	2	7	5
2	2	8	6
3	3	7	4
4	5	8	3
5	2	8	6

คนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (Pre-Test)	คะแนนสอบหลังเรียน (Post-Test)	เปรียบเทียบคะแนนสอบหลังเรียนและก่อนเรียน
6	3	8	5
7	3	8	5
8	4	9	5
9	1	7	5
10	0	6	6
11	2	8	6
12	3	9	6
13	4	9	5
14	4	10	6
15	3	6	3
16	3	8	5
17	4	9	5

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ผลทดสอบก่อนการเรียน และผลทดสอบหลังการเรียนโดยใช้กรณีศึกษา ในเรื่องกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างผลคะแนนทดสอบหลังการเรียนกับผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน

ตัวแปร		$\overline{X}$	S.D.	t	ว
คะแนนการทดสอบโดยรวม					
	Pre-Test	3.58	1.00	-19.20	0.00*
	Post-Test	7.94	1.08		

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (*Pre-test)* และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (*Post-test)* พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้วิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษา

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา

ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษา	N	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน	17	4.00	0.50	มาก
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา	17	4.00	0.50	มาก
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	17	3.94	0.42	มาก
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	17	4.29	0.68	มาก
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์	17	4.00	0.61	มาก
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม	17	3.94	0.65	มาก
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา	17	4.12	0.69	มาก
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา	17	3.82	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ย	**17**	**4.01**	**0.58**	**มาก**

ผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาดังแสดงในตาราง 4 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 โดยค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 4 กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น มากที่สุดคือ 4.29 รองลงมาคือหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 8 โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ 3.82

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และเป็นเพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50

นอกจากนี้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ทำการศึกษานี้มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป

เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ด้วยการทำสอบ t – test Dependence Sample พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

จากผลการวิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่ วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยกรณีศึกษาในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ข้อสรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม

1.1 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรม มากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม

1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมให้มีเวลามากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆของวิชานี้ด้วย

2. ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกิจกรรม

2.1 ควรมีการใช้สื่ออิเล็คทรอนิกส์ เช่น เว็บไซด์เกี่ยวกับกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยจะทำให้ศึกษาได้มีความเข้าใจชัดเจนมากขึ้น รวมถึง e-mail ในการติดต่อกับนักศึกษา

2.2 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ มักไม่สมบูรณ์ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน

3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.1 การวัดผลทั้งที่เป็นแบบ วัดผลเป็นรายคนและเป็นกิจกรรมกลุ่มมีความเหมาะสมดี

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร งานวิจัยนี้เป็นเพียงการสำรวจในเบื้องต้นถึงผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา HRM483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงลงไปมากกว่าเดิม ตลอดทั้งวิชา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง “ การศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชา HRM 483 สัมมนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปี

การศึกษา 2/2554 ”นี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.วัยวุฑฒ์ อยู่ในศิล ผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาให้คำปรึกษาการทำวิจัยนี้ และขอขอบคุณ ผศ.ดร.รวิภา ลาภศิริ คณบดี คณะบริหารธุรกิจ รวมทั้งขอขอบคุณศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2554 จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยมอบคุณประโยชน์และความดีอันพึงมีของงานวิจัยชิ้นนี้แก่ บิดา-มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

วันฤดี สุขสงวน. 2547. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนรายวิชาทฤษฎีบัญชีขั้นสูงหลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรังสิต. คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต.

ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์. 2548. การศึกษาความคิดของการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน รายวิชาทฤษฎีบัญชี. ภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยฟาร์เทอร์นเชียงใหม่.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ. 2549. “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา.” **วารสารศึกษาศาสตร์** ปีที่ 17, ฉบับที่ 2: 105 - 118.

ชัยยนต ชิโนกุล. 2553. “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา LSC301 หลักการจัดการลอจิสติกสและโซอุปทาน ระหวางการสอนโดยใชกรณีศึกษาและการสอนโดยใชแบบฝกหัด.” ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำป 2553 เรื่องผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันที่ 15 ตุลาคม 2553 : 897 – 903

นภาภรณ์ จันทรศัพท์. 2549. “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา.” **วารสารสุทธิปริทัศน์** ปีที่ 20, ฉบับที่ 62: 68 -80.

ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE EFFECTS OF FORMATIVE TESTS ON ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN ACT314 MANAGEMENT ACCOUNTING IN DEPARTMENT OF ACCOUNTING, FACULTY OF ACCOUNTING, SRIPATUM UNIVERSITY

จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์

อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: chitlada.wi@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเทคนิคการทดสอบย่อย โดยมีกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีบริหารในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ACT314 (2) การทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) และการทดสอบย่อยหลังเรียน (Posttest) ในเนื้อหาเรื่องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน-จำนวน-กำไร แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ การประเมินโครงการลงทุน และการวัดผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า

1. การเรียนแบบมีการทดสอบย่อยก่อนเรียนและทดสอบย่อยหลังเรียน และมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำ ($\bar{x}$ = 6.98) เป็นระดับสูง ($\bar{x}$ = 17.95) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายความว่านักศึกษามีการเตรียมตัวอ่านหนังสือมาล่วงหน้า และมีความตั้งใจในเรียนมากขึ้น

คำสำคัญ: การบัญชีบริหาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทดสอบย่อย

ABSTRACT

The objective of this quasi-experimantal research with the single group pretest-posttest design was to campare learning achievement of students taught by using the effects of formative tests before and after the instruction. The sample of this research were 64 students of Department of Accounting, Faculty of Accounting,

Sripatum University who were studying in Management Accounting course in the first semester of the academic year 2011. The research instruments use were : (1) The lession plan, (2) The Pretest and Posttest in details of Cost-Volume-Profit Analysis, Decision Making and Relevant Information, Capital Budgeting, and Performance Measurement. The statistics were frequency, percentage, means, standard deviatiom and the t-test. The results of this research were as follow :

1. The method learning by using pretest and posttest and give information feedback made the learning achievement scores of the studens were statistically significantly higher than before toward significant increased at the .05 level.

2. The development of learning achievement scores of students continuously trend to increase that's mean students prepare in reading before study in the class.

KEYWORDS: Management Accounting, Learning Achievement, Formative test.

บทนำ

การวิเคราะห์สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากลโลก พ.ศ. 2552 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ได้ผลคะแนนต่ำกว่าครึ่ง และนักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ อาจเนื่องด้วยธรรมชาติของเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม ทำให้ยากต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจ ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนของนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ (ปกรณ์ ประจัญบาน, 2545) เช่นเดียวกันกับรายวิชาการบัญชีบริหาร ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เน้นทางด้านการคำนวณต้นทุนทางคณิตศาสตร์ จึงส่งผลให้การเรียนของนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 62.5 และนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 11.25 เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนในใบอนุมัติผลการสอบไล่ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (ภาคการศึกษาที่ 2/2553)

รายวิชาการบัญชีบริหาร (Management Accounting) มีเนื้อหาส่วนใหญ่เน้นประเด็นการนำข้อมูลทางการบัญชีต้นทุนมาใช้ในการวางแผน ควบคุม และการวัดผลการดำเนินงาน ตลอดจนการตัดสินใจในปัญหาต่างๆ อย่างมีขั้นตอน มีระเบียบ เพราะการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและสามารถอยู่รอดได้ในยุคที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรงเช่นในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารจะทำการตัดสินใจโดยใช้ประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดของตนเองเพียงอย่างเดียว เหมือนกับการบริหารธุรกิจในยุคก่อนๆ ย่อมเป็นไปไม่ได้ ซึ่งข้อมูลทางด้านต้นทุนจะนำหลักการคำนวณทางคณิตศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญและสามารถปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล

จากข้อมูลและสภาพปัญหาดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี จำเป็นจะต้องหา "เครื่องมือ" เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีการเตรียมความพร้อมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีต่อไป ทั้งนี้ แบบทดสอบ (Test) เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณหรือคุณภาพของความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม หรือลักษณะทางจิตใจ และเป็นเครื่องมือ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทำให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถถึงระดับมาตรฐานที่ผู้สอนกำหนดไว้ระดับใด เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ ที่เรียนด้วยกัน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) โดยทั่วไปการวัดผลการศึกษาและประเมินผลการเรียนการสอนอาจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การประเมินผลบั้นปลายตอนจบหลักสูตร (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนเพื่อตัดสินความสามารถของผู้เรียน และการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลย่อย เป็นตอนๆ ระหว่างการทำการสอนในแต่ละรายวิชาเพื่อวัดระดับของความรอบรู้และวิเคราะห์จุดอ่อนของนักเรียน รวมถึงการประเมินข้อบกพร่องในการสอนอันเป็นลู่ทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2553)

การทดสอบย่อย (Formative testing) เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนของผู้เรียน โดยทดสอบเป็นระยะๆ ในระหว่างการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้ผลข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เรียนและครูอาจารย์ช่วยให้ครูอาจารย์และผู้เรียนได้ติดตามความก้าวหน้าในการเรียน การทดสอบย่อยจึงเป็นการให้สิ่งเสริมแรงและตรวจสอบค้นหาสิ่งบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน (Gronlund, 1976)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การสอนโดยมีการทดสอบย่อยนั้นมีส่วนทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีบริหารของนักศึกษาสูงขึ้น ซึ่งตามปกติแล้วในการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีบริหารมีการทดสอบย่อยหลังเรียนอยู่แล้ว แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษายังคงอยู่ในระดับต่ำและจากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างการสอบก่อนเรียน (Pretest) และการสอบหลังเรียน (Posttest) จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาผลของเทคนิคการทดสอบย่อยดังกล่าวเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักศึกษา และนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ภาคการศึกษาที่ 1/2554
2. เพื่อศึกษาผลของเทคนิคการทดสอบย่อยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ภาคการศึกษาที่ 1/2554

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีบริหารของนักศึกษาสูงขึ้นหลังจากการผ่านการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีบริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบ อันเป็นประโยชน์ต่อการวัดและประเมินผลต่อไป

กรอบแนวคิดและทฤษฎี

การบัญชีบริหารเป็นการบัญชีแขนงหนึ่งที่ประกอบด้วยขบวนการการแจกแจง การวัด การวิเคราะห์ การจัดเตรียม การแปลความหมาย และการสื่อสารของข้อมูลทางการบัญชีซึ่งใช้ภายในองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในองค์กรใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ รวมถึงการประเมินผล การควบคุมภายในองค์กรและการกำกับดูแล (ศศิวิมล มีอำพล, 2552: 2) ดังนั้นการบัญชีบริหารจึงนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารธุรกิจที่มีการแข่งขันกันมากในขณะนี้ การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากผู้ผลิตเป็นผู้กำหนดลักษณะคุณภาพรวมทั้งราคาของสินค้า แต่ในปัจจุบันลูกค้าหรือผู้บริโภคคือผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดสิ่งเหล่านี้ รวมทั้งกลไกตลาด กิจการจึงต้องปรับตัวเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจึงจะสามารถอยู่รอดได้ การบัญชีบริหารจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินธุรกิจให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกิจการ

การเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีบริหารมีเนื้อหาค่อนข้างมาก ซับซ้อนเข้าใจยาก และต้องมีทักษะด้านการคำนวณทางคณิตศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน สุพยอม นาจันทร์ (2551: 30) ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า วิชาบัญชีเป็นวิชาที่เนื้อหาซับซ้อนเข้าใจยาก เป็นวิชาที่เรียนยากเนื่องจากผู้เรียนไม่มีพื้นฐานมาก่อน แต่ก็ยอมรับว่าวิชาการบัญชีมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและมีประโยชน์ต่อการทำงาน นอกจากนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาบัญชีโดยภาพรวมพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการถามและตอบคำถามอาจารย์ในชั้นเรียน แต่การใช้เวลาในการทบทวนบทเรียนไม่สม่ำเสมอและไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอน ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกทักษะ และปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้เรียนและผู้สอน (อำนาจ วังจีน, 2553: 15)

การสอนเป็นการบอกกล่าว สั่ง อธิบาย ชี้แจง หรือแสดงให้ดู การสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติต่างๆ โดยที่ผู้สอนและผู้รับ หรือครูและศิษย์ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในกระบวนการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตามความคิดเห็นและความสามารถของตน ผู้เรียนหรือศิษย์เป็นผู้รับการถ่ายทอด การสอนโดยครูนี้เกิดขึ้นได้ทุกแห่ง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (ทิศนา แขมมณี, 2550: 3) ทั้งนี้ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 นักการศึกษาได้นำ **ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมัติ (Classical Conditioning)** ของพาฟลอฟ มาประยุกต์กับการสอน นั่นคือ นำความต้องการทางธรรมชาติของผู้เรียนมาใช้เป็นสิ่งเร้า ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เช่น ถ้าครูต้องการให้ผู้เรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา และครูรู้ว่าผู้เรียนต้องการรู้คะแนนสอบของตน ครูอาจตั้งเงื่อนไขว่าจะมีการบอกคะแนนสอบก่อนเรียน หรือจะการทดสอบย่อยเรื่องที่เรียนไปแล้วในต้นชั่วโมงทุกครั้ง ผู้เรียนจะตอบสนองโดยเข้าเรียนตรงเวลา และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ทั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน การสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ แต่คนส่วนมากเข้าใจว่าผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และมองในแง่ความรู้ความสามารถทางสมองเท่านั้น ในทางที่จริงแล้ว ความรู้สึกค่านิยม จริยธรรม ก็เป็นผลจากการฝึกสอนและอบรม ซึ่งก็นับเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย การวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนจึงเป็นวิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วโดยใช้แบบทดสอบ (อารีย์ วชิรวราการ, 2542: 143)

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2553: 240) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษาโดยมากใช้ข้อทดสอบ (Test) เพราะสามารถที่จะวัดความสามารถของนักเรียนในวิชาต่างๆ ออกมาเป็นตัวเลขได้ ผู้สร้างข้อทดสอบได้ออกข้อสอบโดยการสุ่มตัวอย่างจากสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เพราะไม่สามารถที่จะสร้างข้อทดสอบที่ครอบคลุมสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งหมด การประเมินผลอาจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การประเมินผลบั้นปลายตอนจบหลักสูตร (Summative Evaluation) และการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข (Formative Evaluation) ทั้งนี้ การทดสอบย่อย (Formative testing) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนรู้มากขึ้น เพราะผู้เรียนมีการเตรียมตัวอยู่เสมอ การแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ง่ายขึ้น และได้รับการแก้ไขส่วนบกพร่องอยู่ตลอดเวลา และสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ กล้าเผชิญปัญหาอีกด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นการทดลองชนิด The Single Group, Pretest-Posttest Design เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะบัญชีภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง และหลักสูตร 4 ปี ที่มาเข้าเรียนและเข้าสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนทั้งสิ้น 64 คน เนื่องจากในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีการเปิดกลุ่มเรียนในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหารเพียงกลุ่มเดียว

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ เทคนิคการทดสอบย่อย โดยมีลักษณะการสอบก่อนเรียน (Pretest) การสอบหลังเรียน (Posttest) ในแต่ละเรื่อง

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีบริหาร

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการสอนรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ซึ่งตามโครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เรียนรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร ซึ่งเป็นรายวิชาเอกบังคับ ทั้งนี้นักศึกษาต้องเรียนผ่านวิชาบังคับก่อนในรายวิชา ACT313 การบัญชีต้นทุน

2. แบบทดสอบย่อย (Formative Test) เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง โดยมีการทดสอบ Pretest-Posttest ในแต่ละเรื่อง รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ในเนื้อหาเกี่ยวกับ 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน-จำนวน-กำไร 2) แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ 3) การประเมินโครงการ และ 4) การวัดผลการ

ปฏิบัติงานของส่วนงาน ทั้งนี้แบบทดสอบย่อยเป็นข้อสอบที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจากคลังข้อสอบของผู้วิจัย ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเคยผ่านการนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอย่างเหมาะสมแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนจากการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง
2. เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน และพัฒนาการทางการเรียนรู้จากระดับคะแนนการทดสอบย่อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษา การสังเกตพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่ได้รับจากการนำการทดสอบย่อยก่อนเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน โดยแสดงการวัดผลในรูปของค่ากลางได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย คะแนนสอบกลางภาคเรียน และคะแนนสอบปลายภาคเรียน
2. สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่
   2.1 สถิติทดสอบที (t-test dependent) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบย่อยก่อนเรียนและคะแนนทดสอบย่อยหลังเรียน
   2.2 การนำเสนอกราฟแสดงพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ด้วยคะแนน Pretest – Posttest ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 87.5) มากกว่าเพศชาย และเป็นนักศึกษาคณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี (ร้อยละ 100) เนื่องจากวิชาการบัญชีบริหารเป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาเอกบังคับ เมื่อจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.38 โดยอยู่ในช่วงระดับคะแนนระหว่าง 2.00 – 2.49 มากที่สุด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกตามเนื้อหา สามารถแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบทดสอบย่อย จำแนกตามเนื้อหา

เนื้อหา	ก่อน		หลัง		t-test dependent		
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{d}$	S.D.	t
1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน-จำนวน-กำไร	3.02	1.70	16.80	2.94	13.79	2.80	39.41*
2) แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	6.13	1.48	17.95	2.22	11.83	2.14	44.17*
3) การประเมินโครงการ	8.73	1.50	18.11	2.16	9.38	2.07	36.16*
4) การวัดผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน	10.05	1.19	18.95	1.57	8.91	1.79	39.85*

* นัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีบริหารของนักศึกษาสูงขึ้นหลังจากผ่านการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง ดังนี้

1) การเรียนการสอน เรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน-จำนวน-กำไร ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

2) การเรียนการสอน เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.13 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.95 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

3) การเรียนการสอน เรื่อง การประเมินโครงการ ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.73 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.11 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

4) การเรียนการสอน เรื่อง การวัดผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน ด้วยวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยและมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ทำให้นักศึกษามีระดับความรู้ในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนเรียนระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.05 อยู่ในระดับต่ำ เปรียบเทียบหลังเรียนมีระดับความรู้ในการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.95 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

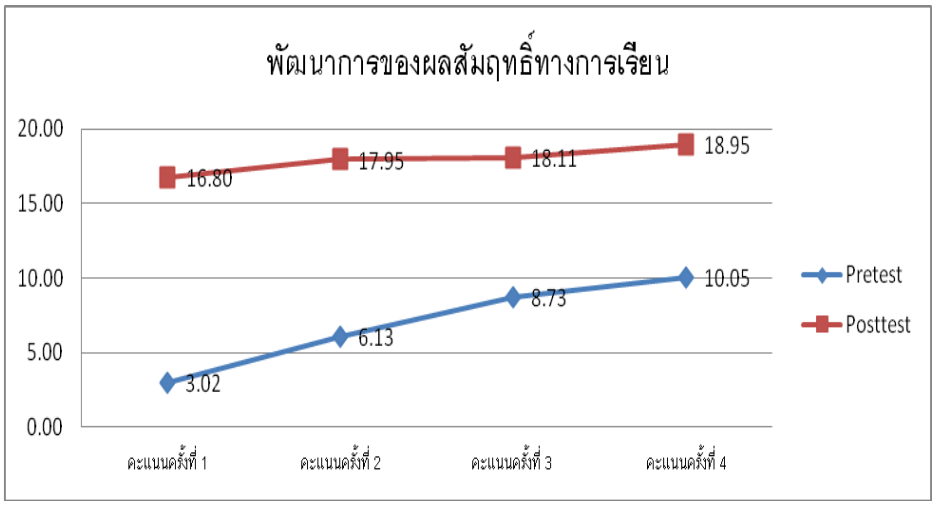

ภาพที่ 1 กราฟแสดงพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้วยคะแนนเฉลี่ย Pretest – Posttest ของการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง

ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบ Pretest – Posttest แต่ละครั้งมาพิจารณา พบว่า พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระดับคะแนนเฉลี่ยของ Pretest มีระดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คิดเป็นร้อยละ 35.15 ซึ่งหมายความว่านักศึกษามีการเตรียมตัวอ่านหนังสือมาล่วงหน้าก่อนมีการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง เช่นเดียวกันกับแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของระดับคะแนนเฉลี่ยของ Posttest ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.75 ซึ่งหมายว่านักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนและการทำแบบทดสอบมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังการใช้การทดสอบย่อยก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักศึกษาคณะบัญชีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีบริหาร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากผ่านการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการทดสอบย่อยที่มีต่อพัฒนาการทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุไรรัตน์ สวัสดิ์, ชลชลิตา แตงนารา และวิมลพร ระเวงวัลย์ (2552: 63) เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของบุญเรือน พุฒทอง (2544: 55-56) และอรนุช รู้ปิติวิริยะ (2548:

32-33) ที่พบว่านักศึกษากลุ่มที่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน

ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้ามาจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ทำให้มีการทดสอบย่อยบ่อยครั้ง ส่งผลให้นักศึกษาทั้งชั้นมีความกระตือรือร้น ขยันและตั้งใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยมตามแนวคิด "ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมัติ (Classical Conditioning) ของพาลอฟ" (ทิศนา แขมมณี, 2550: 52-54) ที่ว่าพฤติกรรมการตอบสนองของมนุษย์เกิดจากการวางเงื่อนไข เมื่อผู้วิจัยแจ้งว่าจะทำการทดสอบย่อยก่อนเรียนในเนื้อหาวิชาที่กำหนดในสัปดาห์ถัดไป เพื่อกระตุ้นเร้าต่อนักศึกษาให้กลับไปอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนการทดสอบ จะสังเกตว่าผลการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) ของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นั่นแสดงว่านักศึกษามีความเอาใจใส่และมีความตั้งใจเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเรียนและการทดสอบย่อยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การทดสอบย่อยบ่อยครั้งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของระดับคะแนนทดสอบย่อยหลังเรียน (Posttest) ของนักศึกษาให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุฑามาศ มนตรี (2543: 70-72) ยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสรรค์ (2553: 12) และปกรณ์ ประจัญบาน (2545)

เนื้อหาส่วนใหญ่ของรายวิชาการบัญชีบริหารมีความซับซ้อนเข้าใจยาก เน้นประเด็นการนำข้อมูลทางการบัญชีต้นทุนมาใช้ในการวางแผน ควบคุม และการวัดผลการดำเนินงานซึ่งมีการนำหลักการคำนวณทางคณิตศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน วิธีการสอนที่ผู้วิจัยใช้ได้แก่ วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) และวิธีการสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) ที่นำหลักการคำนวณตามทฤษฎีหลักการต่างๆ มาประยุกต์เข้ากับการบริหารต้นทุน ซึ่งผู้เรียนอาจมีทักษะการคำนวณน้อย และไม่กล้าซักถามปัญหาเมื่อมีข้อสงสัย เมื่อผู้วิจัยกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้ามาจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ทำให้นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ส่งงานที่อาจารย์มอบหมายตรงเวลา เข้าชั้นเรียนตรงเวลา และมีเอกสารประกอบการเรียนอย่างสมบูรณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอำนาจ วังจีน (2553: 51-55) พบว่า ผลของการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับทำให้นักศึกษามีวินัยในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับปานกลางเป็นระดับมาก

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การนำเทคนิคการทดสอบย่อยมาใช้ในการเรียนการสอนนอกจากจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้นแล้ว ยังสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูอาจารย์กับนักศึกษาอีกด้วย นั่นคือ นักศึกษาจะมีความพยายามในการตั้งข้อคำถาม และกล้าที่จะเข้ามาซักถามในประเด็นที่สงสัยมากขึ้น และทำให้ทั้งตัวนักศึกษาและอาจารย์ทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียนการสอน แล้วนำมาแก้ไขพร้อมทั้งอธิบายประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ACT314 การบัญชีบริหาร สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ ควรนำเทคนิคการทดสอบย่อยก่อนเรียน (Pretest) เพิ่มเติมเข้าไป หรือให้มีการทดสอบย่อยบ่อยครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. ในการจัดการเรียนการสอนแบบมีการทดสอบย่อย ควรคำนึงถึงจำนวนของนักศึกษาในชั้นเรียนให้มีขนาดเหมาะสม เนื่องจากถ้ามีจำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนมากเกินไปอาจเป็นภาระแก่อาจารย์ที่ต้องทำการตรวจทดสอบย่อยและอาจทำให้บอกคะแนนหรือข้อมูลป้อนกลับไม่ทันตามกำหนด

3. อาจารย์ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษา โดยพิจารณาจากผลของการทดสอบย่อย แล้วนำประเด็นที่นักศึกษาไม่เข้าใจมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนและเทคนิคการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ในการจัดการทดสอบย่อย ควรคำนึงถึงระยะเวลาจากการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน เพื่อขจัดอิทธิพลของการทดสอบก่อนเรียนโดยเฉพาะการจำข้อสอบของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษา เรื่อง ผลการใช้เทคนิคการทดสอบย่อย เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเปรียบเทียบ ดังนั้น ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยมีกลุ่มควบคุม เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความวิตกกังวลของนักศึกษาต่อความถี่ของการทดสอบย่อยและความคิดเห็นต่อการนำแบบทดสอบย่อยมาใช้ในการเรียนการสอน

3. ควรมีการศึกษาวิจัยลักษณะนี้อีก แต่มีการเปรียบเทียบระดับความสามารถของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

รายการอ้างอิง

จุฑามาศ มนตรี. 2543. “**ผลของความถี่ในการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความวิตกกังวลในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองพอกวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด**.” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จุไรรัตน์ สวัสดิ์, ชลชลิตา แตงนารา และวิมลพร ระเวงวัลย์. 2552. **“การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่มีการทดสอบย่อยกับกลุ่มที่ไม่มีการทดสอบย่อย.”** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ทิศนา แขมมณี. 2550. **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเรือน พุฒทอง. 2544. "**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบมีการทดสอบย่อยกับวิธีการสอนแบบปกติ**." ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปกรณ์ ประจัญบาน. 2545. "**อิทธิพลของการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชน 3 บ้านเนินกุ่ม**." ผลงานวิจัย คณะกรรมการวิจัยการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2545. **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เฮ้า ออฟ เคอร์มีสท์.

ยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสรรค์. 2553. "**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/7 และ 6/8 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เรื่องประวัติศาสตร์ไทย (สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์) ด้วยวิธีการสอบย่อยทุกสัปดาห์กับวิธีทดสอบเมื่อจบหน่วยการเรียน**." ผลงานวิจัย โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี.

สุพยอม นาจันทร์. 2551. **"อิทธิพลของพฤติกรรมการเรียนต่อสัมฤทธิผลทางการเรียน: ศึกษากรณีการเรียนวิชาบัญชีของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา."** ผลงานวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

สุรางค์ โคว้ตระกูล. 2553. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553. **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2552**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ศศิวิมล มีอำพล. 2552. **การบัญชีเพื่อการจัดการ.** พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: อินโฟไมนิ่ง.

ศิริชัย กาญจนวาสี. 2548. **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรนุช รู้ปิติวิริยะ. 2548. **"การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ของนักศึกษาระหว่างกลุ่มที่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียนกับกลุ่มที่ไม่มีการทดสอบย่อยก่อนเรียน."** ผลงานวิจัย ภาควิชากฎหมายและเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสุกรี.

อารีย์ วชิรวราการ. 2542. **การวัดและการประเมินผลการเรียน.** กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.

อำนาจ วังจีน. 2553. **"ผลของการทดสอบย่อยและการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความน่าจะเป็นและสถิติ**." ผลงานวิจัย สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Glonlund, Norman E. 1976. **Measurement and Evaluation in Teaching.** 3rd ed. New York: Mcmillan.

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์

PERSONAL FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENT IN THE SUBJECT INTRODUCTION TO ACCOUNTING 2 FOR BUSINESS ADMINISTRATION STUDENTS AT RATCHAPHRUEK COLLEGE

รุ่งระวี มังสิงห์

คณะบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์

E-mail : roongrawee@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ข้อมูลด้านการเรียนการสอน ข้อมูลด้านทัศนคติต่อวิชาบัญชีขั้นต้น 2 และข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการที่ผ่านมา ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านสถานะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระดับรายได้ของผู้ปกครอง และการทำงานพิเศษของนักศึกษานอกเวลาเรียนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเรียนการสอนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 มีความเหมาะสม แต่มีเนื้อหาวิชาที่เข้าใจยาก นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน แต่มีความกังวลใจในการจดจำและทำความเข้าใจกับสูตรการคำนวณ สัญลักษณ์ คำศัพท์ และผลการเรียน สำหรับพฤติกรรมการเรียนนั้นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนบุคคล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติ วิชาการบัญชีขั้นต้น

ABSTRACT

This research was a survey research. The objectives were to analyze personal factors that affected learning achievement and to survey students' attitudes and learning behaviors towards the Introduction of Accounting 2 subject. The questionnaires were designed to collect data, consisting of personal information, factors concerning learning and teaching environments, factors concerning students' attitudes towards the introduction to accounting 2 course, and factors concerning students' learning behaviors. The analytical results

showed that the learning environments for the introduction to accounting 2 were appropriate except the difficult contents. Most students had good attitudes towards this course. However, they had serious concerns about formulas and symbols. In addition, students' learning behaviors ware at the moderate level.

KEYWORDS: Personal Factors, Learning Achievement, Attitude, Accounting 2

1. บทนำ

ความสำคัญของการบัญชีคือเป็นแหล่งข้อมูลของธุรกิจที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปของธุรกิจ ข้อมูลทางการบัญชีจึงมีความสำคัญและประโยชน์หลายประการ อาทิเช่น ช่วยให้เจ้าของกิจการสามารถควบคุมรักษาสินทรัพย์ของกิจการได้ ช่วยให้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการ เนื่องจากวิชาการบัญชีขั้นต้นเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญวิชาหนึ่งของหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชี และหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ เป็นต้น ดังนั้นวิชาการบัญชีขั้นต้นจึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรดังกล่าวขั้นต้น โดยจัดการเรียนการสอนแยกกลุ่มกัน ถึงแม้ว่าจะมีการจัดแยกกลุ่มเรียนระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีและนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และดำเนินการสอนโดยอาจารย์คนเดียวกัน ด้วยรูปแบบและวิธีการสอนแบบเดียวกัน ผลปรากฏว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความก้าวหน้าในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมาก

มีงานวิจัยหลายงานที่ได้ศึกษาองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ (นงนภัส สุทธิประภา, 2541; อภิญญา อิงอาจ, 2546; ปัญจา ชูช่วย, 2551; ธัญกร คำแวง, 2552; ขวัญ เพชรสว่าง และ อนพัทย์ หนองคู, 2553) และงานวิจัยเชิงพฤติกรรม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) งานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียน (นงนภัส สุทธิประภา, 2541) ที่ควรนำมาใช้ในการเรียนการสอน

จากประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการบัญชีชั้นต้น2 ในหลักสูตรปริญญาตรี สังเกตเห็นว่า ผลการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ที่ผ่านมาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ หรือไม่สามารถสอบผ่านรายวิชานี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยส่วนบุคคลใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการขจัดปัญหา และแก้ไขสาเหตุที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง อันจะก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อนักศึกษาเพื่อที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่ดีมีคุณภาพ ออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์

2. เพื่อศึกษา ทัศนคติ และ พฤติกรรมของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

2. ความแตกต่างในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาที่มีความแตกต่าง จะมีผลต่อนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ส่วนบุคคลต่างกัน

3. นักศึกษามีทัศนคติและพฤติกรรมการเรียนทางบวกต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชี ขั้นต้น 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 92 คน

4.2 ขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.2.1 ตัวแปรพยากรณ์ (Predictor variables)

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ได้แก่ สาขาวิชาเอก ผลการเรียนที่ผ่านมา สถานะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระดับรายได้ของผู้ปกครอง และการทำงานพิเศษของนักศึกษานอกเวลาเรียน

4.2.2 ตัวแปรเกณฑ์ (Criterion variables)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

4.3 ระดับทัศนคติ และพฤติกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาลักษณะต่างๆ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ทัศนคติต่อการเรียนการสอน ด้านที่ 2 ทัศนคติต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 และด้านที่ 3 พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

5. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 จำนวน 92 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ 48 คน (คำนวณได้โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 90% และค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ไม่เกิน 10%

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 5 ตอน โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็บตัวเลือก ตอนที่ 2-4 เป็นแบบ Rating Scale และตอนที่ 5 เป็นแบบเติมคำ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักศึกษา มีคำถาม 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 มีคำถาม 8 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 มีคำถาม 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 มีคำถาม 10 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เริ่มจากการร่างแบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหาหลัก 4 เรื่อง คือ ปัจจัยส่วนบุคคล การจัดการเรียนการสอน ทัศนคติ และพฤติกรรมการเรียน และนำร่างแบบสอบถามดังกล่าวเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิโครงการวิจัยพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 94.10 รองลงมาคือสาขาวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 3.90 และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.0

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.50 และเพศชาย ร้อยละ 27.50 ดังรูปที่ 1 ร้อยละ 94.10 ของกลุ่มตัวอย่างศึกษาในสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และอีกร้อยละ 5.90 ศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาที่ระดับ 2.6265 โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .60706 สถานะครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 62.70 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ในขณะที่มีเพียงส่วนน้อยที่บิดามารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้างกัน และบิดาและ/หรือมารดาเสียชีวิต ดังรูปที่ 2

ผู้ปกครองของนักศึกษาขณะที่เรียนอยู่ในวิทยาลัยราชพฤกษ์ คือ บิดา ร้อยละ 39.20 มารดา ร้อยละ 43.10 และบุคคลอื่นๆ ที่มิใช่บิดามารดา เช่น ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น ร้อยละ 15.70 ดังรูปที่ 3

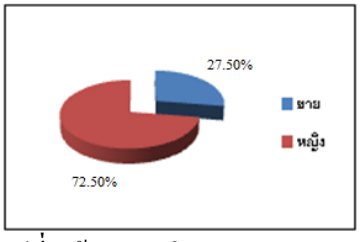

รูปที่ 1 ข้อมูลเพศในกลุ่มตัวอย่าง

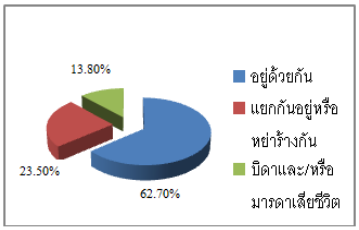

รูปที่ 2 ข้อมูลสถานะครอบครัว

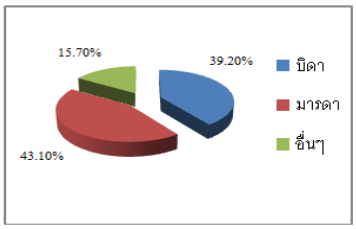

รูปที่ 3 ข้อมูลผู้ปกครองของนักศึกษา

ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือระดับอุดมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมาคือระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.30 ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.50 ดังรูปที่ 4

ข้อมูลรายได้ผู้ปกครอง พบว่า ร้อยละ 50.00 ของผู้ปกครองของนักศึกษามีรายได้เดือนละ 10,001 – 30,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 34.00 เป็นกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.00 เป็นกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เดือนละ 30,001 - 50,000 บาท และร้อยละ 6.00 เป็นกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่ากว่าเดือนละ 50,000 บาท ดังรูปที่ 5

ข้อมูลการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษา พบว่า มีนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ร้อยละ 35.50 ดังรูปที่ 6

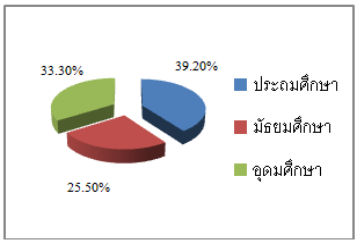

รูปที่ 4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

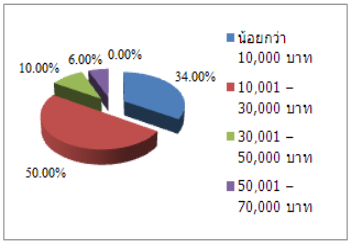

รูปที่ 5 รายได้ผู้ปกครอง

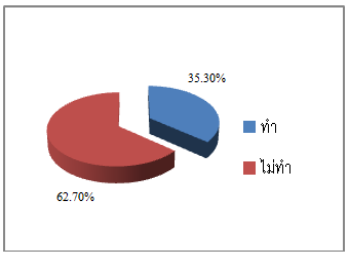

รูปที่ 6 การทำงานพิเศษของนักศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับ 2.63 และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันพบว่า ปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ด้วยค่า 0.246 ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ ผลการเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนที่ผ่านมากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

ปัจจัยส่วนบุคล	$\bar{X}$	S.D.	Pearson Correlation
ผลการเรียนที่ผ่านมา	2.63	0.61	0.246

สำหรับปัจจัยด้านความแตกต่างกันของ สถานะครอบครัวของนักศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ไม่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน ด้วยค่า P-value .672, .604 และ .136 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 และปัจจัยการทำงานหรือไม่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษา ไม่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน ด้วยค่าสถิติทดสอบ t .569 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสถานะครอบครัวของนักศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และระดับรายได้ของผู้ปกครองที่มีผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

	คะแนนสอบที่ได้		**สถิติทดสอบ**	**P-value**
	Mean	**S.D.**	**F**	**(sig)**
สถานะครอบครัว			.400	.672
อยู่ด้วยกัน	51.29	13.905		
แยกกันอยู่หรือหย่าร้างกัน	47.50	11.564		
บิดาและ/หรือมารด่เสียชีวิต	51.33	6.831		
ระดับการศึกษาผู้ปกครอง			.509	.604
ประถมศึกษา	52.16	13.660		
มัธยมศึกษา	47.54	11.274		
อุดมศึกษา	50.53	12.714		
รายได้ผูปกครอง			1.944	.136
น้อยกว่า 10,000	45.35	12.119		
10,001 - 30,000	53.00	11.447		
30,001 - 50,000	57.20	18.130		
50,001 - 70,000	46.33	6.351		

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการทำงานพิเศษและไม่ทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

คะแนนสอบที่ได้

นักศึกษาทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน	**Mean**	Standard Deviation	สถิติทดสอบ t	P-value (Sig)
ทำ	48.94	13.754	-.573	.569
ไม่ทำ	51.13	12.122		

6.2 ปัจจัยด้านการเรียนการสอนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาด้านปัจจัยด้านการเรียนการสอนในภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นในด้านเนื้อหาวิชา สภาพแวดล้อมของการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ผลการศึกษายังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นวิชาที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการสำรวจความเห็นต่อปัจจัยด้านการเรียนการสอน

หน่วย: จำนวน(ร้อยละ)

ปัจจัยด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	1	**2**	**3**	**4**	**5**
1. เนื้อหาวิชาทำความเข้าใจได้ยาก	0	2	22	19	7
	(0.00)	(3.90)	(43.10)	(37.30)	(13.70)
2. ปริมาณเนื้อหาวิชามีความเหมาะสม	1	4	16	22	7
	(2.00)	(7.80)	(31.40)	(43.10)	(13.70)
3. เนื้อหาวิชามีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี	0	2	18	23	7
	(0.00)	(3.90)	(35.30)	(45.10)	(13.70)
4. เป็นวิชาที่สามารถประยุกต์ใช้กับลักษณะงานในวิชาชีพ	0	3	19	21	7
ของนักศึกษาได้ดี	(0.00)	(5.90)	(37.30)	(41.20)	(13.70)
5. ระยะเวลาการเรียนการสอนในแต่ละคาบมีความ	0	3	19	19	9
เหมาะสม	(0.00)	(5.90)	(37.30)	(37.30)	(17.60)
6. จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มเรียนมีความเหมาะสมกับ	3	4	18	20	5
กระบวนการเรียนรู้	(5.90)	(7.80)	(35.30)	(39.20)	(9.80)
7. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมเอื้อให้เกิดบรรยากาศการ	2	2	10	28	8
เรียนการสอนที่ดี	(3.90)	(3.90)	(19.60)	(54.90)	(15.70)
8. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมต่อลักษณะวิชา	0	2	14	28	6
	(0.00)	(3.90)	(27.50)	(54.90)	(11.80)

6.3 ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ในภาพรวมพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติทางบวกในการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยนักศึกษาเห็นว่า วิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นวิชาที่มีประโยชน์ มีความท้าทาย ทำให้ฉลาดรอบรู้มากขึ้น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และพึงพอใจที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆจากวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 อย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติทางลบในเรื่องปัญหาการเรียนอันเกิดจากสูตร สัญลักษณ์และคำศัพท์เฉพาะ ความรู้สึกท้อแท้เมื่อเกิดปัญหาในการเรียน และความกังวลว่าวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 จะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการสำรวจความเห็นต่อปัจจัยด้านทัศนคติ

หน่วย: จำนวน(ร้อยละ)

ปัจจัยด้านทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
	1	**2**	**3**	**4**	**5**
1. วิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	0 (0.00)	2 (3.90)	23 (45.10)	20 (39.20)	6 (11.80)
2. สูตรและสัญลักษณ์ต่างๆ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2	2 (3.90)	1 (2.00)	25 (49.00)	17 (33.30)	6 (11.80)
3. รู้สึกสนุกและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนในชั่วโมงเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2	0 (0.00)	6 (11.80)	29 (56.90)	14 (27.50)	2 (3.90)
4. เมื่อเกิดปัญหาในการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้นจะทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้มาก	3 (5.90)	3 (5.90)	16 (31.40)	18 (35.30)	11 (21.60)
5. การเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ทำให้เกิดความท้าทายและเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์	2 (3.90)	1 (2.00)	26 (51.00)	15 (29.40)	7 (13.70)
6. รู้สึกพึงพอใจที่ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระใหม่ๆในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2	0 (0.00)	4 (7.80)	24 (47.10)	20 (39.20)	3 (5.90)
7. รู้สึกกังวลว่าวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 จะเป็นวิชาที่ทำให้ผลการเรียนต่ำ	3 (5.90)	1 (2.00)	12 (23.50)	12 (23.50)	23 (45.10)
8. คำศัพท์เฉพาะในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 จดจำได้ยากและเป็นอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจ	1 (2.00)	2 (3.90)	22 (43.10)	22 (43.10)	4 (7.80)
9. การเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ทำให้รู้สึกว่าฉลาดและเรียนรู้มากขึ้น	1 (2.00)	4 (7.80)	29 (56.90)	12 (23.50)	5 (9.80)
10. รู้สึกว่าได้รับประโยชน์เมื่อเรียนทฤษฎีการบัญชีเนื่องจากสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	0 (0.00)	3 (5.90)	24 (47.10)	20 (39.20)	4 (7.80)

6.4 ปัจจัยด้านพฤติกรรมต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2

ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในการเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 พบว่าพฤติกรรมการเรียนที่นักศึกษาปฏิบัติ อยู่ในระดับบางครั้งถึงเป็นประจำ ได้แก่ ความตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำและส่งแบบฝึกหัดทุกครั้งอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตั้งใจเรียนและจดเนื้อหาที่อาจารย์สอน แลกเปลี่ยนความรู้และและทบทวนเนื้อหาการเรียนกับเพื่อน ตลอดจนการเข้าเรียนเป็นประจำ ในขณะที่พฤติกรรมการเรียนที่นักศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับนานๆครั้งถึงบ่อยครั้ง ได้แก่ การวางแผนการเรียนและศึกษาบทเรียนล่วงหน้า การทบทวนเนื้อหาบทเรียนและศึกษาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน การเข้าพบหรือปรึกษาอาจารย์ การทำแบบฝึกหัดส่งอาจารย์ด้วยตนเอง และการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการสำรวจต่อปัจจัยต่อปัจจัยด้านพฤติกรรม

หน่วย: จำนวน(ร้อยละ)

ปัจจัยด้านพฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
1. มีการวางแผนการเรียนและศึกษาบทเรียนวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ไว้ล่วงหน้า	1 (2.00)	8 (15.70)	24 (47.10)	12 (23.50)	4 (7.80)
2. เข้าเรียนตรงเวลาหรือก่อนอาจารย์ผู้สอน	4 (7.80)	9 (17.60)	17 (33.30)	16 (31.40)	4 (7.80)
3. ทำและส่งแบบฝึกหัดที่อาจารย์มอบหมายให้ทุกครั้งและครบสมบูรณ์	0 (0.00)	8 (15.70)	20 (39.20)	14 (27.50)	8 (15.70)
4. ทบทวนและหาความรู้เกี่ยวกับวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ	0 (0.00)	8 (15.70)	33 (64.70)	4 (7.80)	5 (9.80)
5. สอบถามอาจารย์ผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน	1 (2.00)	9 (17.60)	24 (47.10)	12 (23.50)	4 (7.80)
6. ตั้งใจฟังและจดเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้ครบ	0 ()0.00	9 (17.60)	20 (39.20)	19 (37.30)	2 (3.90)
7. มีการแลกเปลี่ยนความรู้และทบทวนเนื้อหาวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 กับเพื่อนเสมอ	0 (0.00)	10 (19.60)	22 (43.10)	12 (23.50)	6 (11.80)
8. ทำแบบฝึกหัดส่งอาจารย์ด้วยตนเอง	2 (3.90)	11 (21.60)	26 (51.00)	4 (7.80)	7 (13.70)
9. เข้าเรียนเป็นประจำ	2 (3.90)	0 (0.00)	14 (27.50)	20 (39.20)	14 (28.00)
10. ทบทวนเนื้อหาบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1 (2.00)	5 (9.80)	33 (64.70)	8 (15.70)	3 (5.90)

7. การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

7.1 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการที่ผ่านมา แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานะครอบครัว ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และการทำงานพิเศษของนักศึกษานอกเวลาเรียน ไม่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญ เพชรสว่าง และ อนพัทย์ หนองคู (2553)

ทัศนคติด้านการเรียนการสอนต่อวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เป็นปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากผลงานวิจัยของ อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์และคณะ (2544) พบว่า ทัศนคติที่ที่มีต่อการเรียนส่งผลโดยตรงต่อผลสำฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกรักในการเรียนและมีความพยายามที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หากมีทัศนคติในทางลบ จะส่งผลต่อให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับ สัญลักษณ์ และคำศัพท์เฉพาะ และการทำความ

เข้าใจในเนื้อหาวิชา ผู้สอนควรปรับปรุงวิธีการสอน โดยพยายามยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับสูตรและสัญลักษณ์ต่างๆในวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 เพื่อให้นักศึกษาทำการศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

พฤติกรรมในการเรียนที่ดี เช่น ความตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน การฝึกทำและส่งผลแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจในการเรียนและจดเนื้อหาที่อาจารย์สอนในชั้นเรียน การทำแบบฝึกหัดส่งอาจารย์ด้วยตนเอง และการเข้าเรียนเป็นประจำ อาจส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เนื่องจากผลงานวิจัยของ ธัญกร คำแวง (2552) ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ผู้สอนควรมีการแนะนำการวางแผนการเรียนให้นักศึกษา และควรกระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกฝนในการทำแบบฝึกหัดและทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปมีข้อแนะนำดังนี้

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบลักษณะทางด้านทัศนคติ และพฤติกรรมของนักศึกษาวิชาการบัญชีขั้นต้น 2 ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการทดสอบข้อมูลในแนวลึกต่อไปได้ว่า ทัศนคติและพฤติกรรมมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ตัวอย่างเช่น คุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ความสัมพันธ์ของนักศึกษากับบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักศึกษา เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง เป็นต้น

8. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2553

9. เอกสารอ้างอิง

ขวัญ เพชรสว่าง และ อนพัทย์ หนองคู. 2553. **"ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม (บทคัดย่อ)"** เข้าถึงได้จาก http://dllibrary.spu.ac.th:8080/dspace/handle/123456789/1965. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2554.

เติมศักดิ์ คทวณิช. 2549. **"ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บทคัดย่อ)". วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. 7,1-2-3 (มกราคม-ธันวาคม 2549) : 48-62.

ธัญกร คำแวง. 2552. **"องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาแคลคูลัส 1 ของนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร".** รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

นงนภัส สุทธิประภา. 2541. **"การศึกษาส่งผลสัมฤทธิทางการเรียน เรื่อง นวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาสื่อการสอนของนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้หน่วยการเรียนการสอน".** วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปัญจา ชูช่วย. 2551. **"ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี".** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. **วิธีวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2544. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, ไพบูลย์ เกียรติโกมล และปิยะมาศ เจริญพันธุวงศ์. 2544. **"ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี"**. วารสารวิจัยและพัฒนา มจธ. ปีที่ 24, ฉบับที่ 3, กันยายน-ธันวาคม, หน้า 311-326.

อภิญญา อิงอาจ. 2546. **"ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติเบื้องต้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ".** รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

CONDITION AND PROBLEMS OF MANAGEMENT OF LEANING AND TEACHING OF CALCULUS FOR ENGINEER1

บรรเทิง แก่นสาร

สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 165 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1 โดยภาพรวมอยู่ในสภาพดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความคิดของนักศึกษาต่อระดับปฏิบัติและปัญหาในการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1อยู่ในระดับมากที่สุด ระดับปัญหาน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาทีละด้าน การสอนและเทคนิคการสอน ด้านสื่อประกอบยังอยู่ในจุดที่ต้องพัฒนาให้สูงขึ้นได้และด้านของการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้สมบูรณ์แบบซึ่งจากการศึกษาพบว่าในระดับดีมาก

ABSTRACT

This research aims to study the problems of learning and teaching in Calculus for engineers 1. The target group in this study was the 165 undergraduate students of Faculty of Engineering and Faculty of Information Technology. The instruments in this research were the questionnaires of the state and the problems of learning and teaching. The questionnaires were divided into 3 parts: Part I : Overview of students privacy. Part II : Opinions on the state and the problems of learning and teaching in Calculus. Part III : Suggestions for improvement, developmental education courses in Calculus for engineers 1. The statistics used to analyze the data were: the software SPSS average basis including frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results showed that the problems of learning and teaching in Calculus for engineers 1, one by the state in good condition. When considering the state found that the idea of students about the level of performances and problems in learning and teaching in Calculus for engineers 1 were the highest one, minimum

level problem. On the one side, instrumental and teaching techniques, the media was still the need to develop a higher level. And the development of the instrument of learning and teaching to complete the study found very satisfactory.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตร 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องโดยเกิดการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554)

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขการแก้ปัญหาการเรียนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 จึงมีความต้องการการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 ด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การประเมินผลและด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

2. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1มีผลการเรียนต่ำ รวมถึงพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ทำให้ผลการเรียนต่ำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 จะช่วยให้ผู้สอนได้เข้าใจผู้เรียน ได้แก่ผู้สอนใช้ภาษาในการสอนที่นักศึกษาสามารถเข้าใจได้ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหา

2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 ในภาคการศึกษา 2/2553 จำนวน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะเทคโนโลยี

สารสนเทศศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาแคลคูลัสสำหรับสำหรับวิศวกร1 ภาคเรียนที่2/2553 กลุ่ม 01 จำนวน 48 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนล่าช้ามากที่สุด และเป็นนักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนตามกำหนดหลักสูตรของคณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาเรื่องผลการเรียนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1โดยใช้แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1 ศึกษาจากสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นโดยแบ่งเป็น 3 ตอน รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษา ทั้งหมด 165 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บข้อมูลเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 คือแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

อาจารย์ผู้สอนเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม จากนักศึกษาที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 ประจำภาคเรียนที่ 2/2553 สาขาวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามตามตัวอย่างที่กำหนด และนำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ และ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับการปฏิบัติและปัญหาด้านการสอนและเทคนิคการสอน ระดับการปฏิบัติและปัญหาด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ ระดับการปฏิบัติและปัญหาด้านสื่อประกอบการสอน ระดับการปฏิบัติและปัญหา ด้านการวัดผล และ ประเมินผล สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 1 มีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้

ประเด็นแรก ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อระดับปฏิบัติและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1 โดยรวมพบว่าระดับปฏิบัติและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ขวัญใจ โพธิ์ทองนาค (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปัจจัยด้านส่วนตัวผู้เรียน ซึ่งได้แก่ เจคติต่อการเรียน การรับรู้เกี่ยวกับตนเองด้านการเรียน เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวโดยสรุปการวิจัยในส่วนนี้ช่วยยืนยันได้ว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานี้ต่ำไม่ได้มาจากระดับปฏิบัติและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานี้ การจะแก้ปัญหานี้จึงต้องมีการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาเชิงสำรวจเฉพาะตัวระบบ จะต้องศึกษาตัวปัจจัยนำเข้าอันหมายถึงตัวนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกในที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ประเด็นที่สอง เมื่อมองในด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้สมบูรณ์แบบซึ่งจากการศึกษาพบว่า ภาพรวมทั้งระดับรวมทั้งระดับปฏิบัติและระดับปัญหาในการเรียนการสอนในระดับดีมาก นั้นคือระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาทีละด้านพบว่า ด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านสื่อประกอบการสอน ยังอยู่ในระดับพัฒนาให้สูงขึ้นได้ เมื่อพิจารณาลึกลงไปในรายละเอียดในด้านการสอนและเทคนิคการสอน เรื่องที่ต้องมีการปรับปรุงได้แก่ การระบุวิธีสอน เวลาที่ใช้สอน วัสดุอุปกรณ์ไว้อย่างชัดเจนในแต่ละหัวข้อที่สอน การใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและการใช้เทคนิคต่างๆขึ้นในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ควรปรับปรุงในเรื่อง การเข้าสอนตรงเวลาทุกครั้ง ด้านสื่อประกอบการสอนควรปรับปรุงในเรื่องอาจารย์ใช้ตำรา/เอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน อาจารย์ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถเข้าใจและเรียนรู้เนื้อหาได้ดีขึ้นอาจารย์ใช้ E-learning มาช่วยเสริมให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการวัดผลการประเมินผล เรื่องที่ต้องปรับปรุงคือ การปรับปรุงกระบวนการจัดการสอนจากผลการประเมินการเรียนรู้ของอาจารย์ การปรับปรุงเรื่องต่างๆที่กล่าวมาแล้วนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของวิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ(2549)ทำการศึกษา สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งพบว่านิสิตต้องให้อาจารย์พัฒนาการสอนในเรื่องรูปแบบและเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าสอนให้ตรงเวลา สอนให้สนุกสนาน ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนผู้สอน ในด้านการจัดการเรียนการสอนและเทคนิคการสอน ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ ด้านสื่อประกอบการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากจึงขอเสนอแนะให้มีการการพัฒนาประสิทธิภาพในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการสอนและเทคนิคการสอน อาจารย์ผู้สอนควรมีกิจกรรมแบบบูรณาการ โดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ

2. ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ อาจารย์ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตรงต่อเวลาทุกครั้งที่เข้าสอน

3. ด้านสื่อประกอบการสอนอาจารย์ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ช่วยเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล อาจารย์ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อาจารย์ควรจัดให้มีการทดสอบย่อยระหว่างเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

2 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

3. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีการสอนแบบใหม่ๆ

4. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร1

บรรณานุกรม

ขวัญใจ โพธิ์ทองนาค. 2547. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนช่องพรานวิทยา**. จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิรศักดิ์ บุญนาค. 2544. **ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์พิเศษวิชาพลศึกษา.** กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.

ภัค เลิศทรัพย์สุรีย์. 2548. **การศึกษาความคิดเห็นความเหมาะสมและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาตรีภาคพิเศษ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรินทร์ รอดเมือง. 2543. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแหก่งประเทศไทย.** กรุงเทพฯ.

อารมณ์ วุฒิพฤกษ์ และสุมณฑ สิทธิพงศ์สกุล. 2527. **ปัญหาและความต้องการประสบการณ์การเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ.

ประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บของวิชา BCS221 การเขียนโปรแกรม3 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

EFFECTIVE OF SUPPLEMENT COURSE IN BCS211 PROMGRAMIMG III IN DEPARTMENT OF BUSINESS COMPUTER FACULTY 0F INFORMATION TECHNOLOGY SRIPATUM UNIVERSITY

สิปาง ดิเรกคุณากร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: sipang.di@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การทำวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการหาประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บของวิชา BCS221 (การเขียนโปรแกรม 3) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 33 คน โดยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E1/E2) ไว้เท่ากับ 70/70 ซึ่ง 70 (E1) ตัวแรก หมายถึงคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม หรือจำนวนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน ส่วนของ 70 (E2) ตัวหลัง หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งหมด หรือจำนวนร้อยละของผู้เรียนที่สามารถทำแบบทดสอบทุกแบบทดสอบผ่าน ด้านการวัดพัฒนาการของผู้เรียน จะทำการวัดผลจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ซึ่งจะทำการวัดผลจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ การวัดผลก่อนเรียนและการวัดผลหลังเรียน เพื่อคำนวนหาผลต่างการเปลี่ยนแปลงของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคะแนนการเปลี่ยนแปลงจะเป็นตัวบ่งชี้พัฒนาการด้านการเรียนของผู้เรียน อีกทั้งเป็นการประเมินประสิทธิภาพระบบการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนที่ใช้บทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ E-Learning จากระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักการสถิติ

ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่าการใช้เทคนิคบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา BCS221 โดยได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนเป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐาน ที่กำหนดไว้ที่ระดับ 70/70 ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยมีค่าประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3 โดยรวมทุกหน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 90.67/90.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ : เกณฑ์ประสิทธิภาพ, พัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, คะแนนพัฒนาการ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

The research Studies effective of supplement course in BCS221 (programming III) in department of business computer faculty of information technology Sripatum University. Use the media efficiency calculating

method (E1/E2) is equal to 70/70 and 70 (E1), the first refers to the average of the entire group. Or a percentage of the average of the test after learning of the 70 (E2), the latter refers to the achievement of all students and percentage of students who can pass the test. The development of students measured by the test scores or growth score /gain scores. The measurements have done twice before and after study. So calculate the difference between the scores before and after of test. The score is an indicator of changes to improve the learning of students. And study analysis, along with new concepts of basic statistics by Principles and interpretation of statistical data.

The result of research that the learning technique used in teaching online courses BCS221. Effective of supplement course in BCS221 (programming III) in this course is a powerful lesson unit 90.67/90.67, which was higher than a certain threshold.

KEYWORDS : The media efficiency calculating method, E1/E2**,** growth score / gain scores

บทนำ

การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) เป็นการนำเทคโนโลยีของบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประยุกต์เข้ากับกระบวนการเรียนการสอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน และผู้สอน ซึ่งได้กลายเป็นทางเลือกหนึ่งในการศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน โดยนำเอาคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ต มาออกแบบเพื่อใช้ในการสอนเสริมผ่านเว็บ เป็นบริการการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาบทเรียน ในรูปแบบข้อความ เสียง หรือ มัลติมีเดีย พร้อมทั้งแบบฝึกหัด และแบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนข้าถึงได้ตามเวลาที่สะดวก แบบต่างเวลากันได้ (Asynchronous e-Learning)

การเรียนวิชา BCS 221 การเขียนโปรแกรม 3 เป็นวิชาเอกบังคับของหลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งปัญหาการเรียนที่พบได้บ่อยได้แก่ การเรียนรู้รูปแบบของชุดคำสั่ง ในการเขียนโปรแกรมนั้นทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ อีกทั้งการเรียนวิชาการเขียนโปรแกรม 3 นี้ ต้องประสานเนื้อหาที่เรียนให้สอดคล้องกันทั้งการเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงจะเข้าใจและนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้พัฒนาความสามารถในการขียนโปรแกรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหารายวิชา และทดลองทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบต่างๆ ที่หลากหลายได้ตามความต้องการของตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา

ดังนั้นจึงมีแนวคิดในการทดลองศึกษาพัฒนาการทางด้านการเรียนของผู้เรียน ผ่านบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 ที่ได้มีการพัฒนาให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีทางด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในส่วนของ บทเรียน วีดีโอบทเรียน แบบฝึกหัด และ ผลเฉลย เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์โดยวิธีการทางสถิติ

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับวิชา BCS221 การเขียนโปรแกรม 3 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3

2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เมื่อนำระบบสอนเสริมผ่านเว็บไซต์มาใช้ในการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้บทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3 ซึ่งประกอบด้วย บทเรียน แบบฝึกหัด แบบทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตามการเรียนการสอนได้ตลอดเวลาตามที่ต้องการ

2. ได้ทราบพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เมื่อนำระบบสอนเสริมผ่านเว็บไซต์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) เป็นการนำเทคโนโลยีของบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ประยุกต์เข้ากับกระบวนการเรียนการสอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน และผู้สอน ซึ่งการใช้ระบบการการเรียนการสอนผ่านเว็บได้กลายเป็นทางเลือกหนึ่งในการศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอนได้แก่

1. จัดเตรียมบทเรียนและแบบทดสอบและนำบทเรียนและแบบทดสอบเข้าสู่ระบบ โดยจัดทำแบบทดสอบก่อนการเรียน ให้ครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา

2. ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าใช้ระบบและทำแบบทดสอบก่อนเรียน

3. ผู้เรียนเข้าใช้ระบบสอนเสริมผ่านเว็บเพื่อทบทวนบทเรียนและแบบฝึกหัดทดสอบความเข้าใจ และทำการทดสอบย่อยผ่านเว็บพร้อมกันในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในวัน เวลา ที่กำหนด และ ให้แนวทางและคำแนะนำแก่ผู้ที่ไม่มีความความก้าวหน้าทางการเรียน

4. ทำแบบทดสอบหลังเรียนขั้นตอนนี้เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจของการเรียน

5. กำหนดให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test)

6. วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย โดยผู้สอนนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน ความสัมฤทธิ์ผลด้านการเรียนโดยใช้เครื่องมือทางสถิติและสรุปผลการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา BCS221 การเขียนโปรแกรม 3 ปีการศึกษา 2/2554 ทั้งหมดจำนวน 33 คน

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. บทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ E-Learning จากระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ บทเรียน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้สอนมาจากโปรแกรม MS PowerPoint, Moodle, Acrobat Reader และ MS Word

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยทำโดยใช้แบบทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test) ของการเรียนในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ภายใต้การกำกับดูแลของผู้สอน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การคำนวณหาประสิทธิภาพ

การคำนวณหาประสิทธิภาพ คือ การหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ซึ่งมีแนวทางการคำนวณ ดังนี้

1. การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)

$$\mathbf{E1 = \{(\sum X_1 \ / N) \times 100)\} / R}$$

เมื่อ

E1	หมายถึง	จำนวนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน
$\sum X_1$	หมายถึง	คะแนนรวมของผลการทดสอบหลังเรียน
R	หมายถึง	จำนวนคะแนนเต็มของ แบบทดสอบหลังเรียน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

$$\mathbf{E2 = \{(\sum X_2) \ / (R \times N)\} \times 100}$$

เมื่อ

E2	หมายถึง	ร้อยละประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X_2$	หมายถึง	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
R	หมายถึง	จำนวนคะแนนเต็มของ แบบทดสอบหลังเรียน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การยอมรับประสิทธิภาพ E1/E2 ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวนได้ทำการกำหนดระดับการ ยอมรับไว้ 3 ระดับ ดังนี้

- สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ70
- เท่ากับเกณฑ์ร้อยละ70
- ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ70

3. การคำนวณหาพัฒนาการ (Gain Scores)

การวัดพัฒนาการของผู้เรียน โดยการวัดผลจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ซึ่งจะทำการวัดผลจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ การวัดผลก่อนเรียนและการวัดผลหลังเรียน เพื่อคำนวนหาผลต่างการเปลี่ยนแปลงของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีสมการ ดังนี้

$$RG = Y - X$$

เมื่อ

RG หมายถึง วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการจากความแตกต่างระหว่างคะแนนดิบ

Y หมายถึง คะแนนการวัดครั้งหลัง

X หมายถึง คะแนนการวัดครั้งแรก

การยอมรับการมีพัฒนาการ หรือ การยอมรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลที่ได้จากการวัดความรู้ของผู้ทำแบบทดสอบที่ได้จากการเรียนซึ่งสามารถหาความแตกต่างของผลการเรียนได้ โดยได้ทำการกำหนดระดับการยอมรับพัฒนาการไว้ 2 ระดับ ดังนี้

- ถ้าคะแนนมีการเปลี่ยนแปลงมาก หรือมีค่ามาก แสดงถึงการมีพัฒนาการมาก และการจัดการเรียนการสอน ผ่านบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 มีประสิทธิภาพมาก
- ถ้าคะแนนการเปลี่ยนแปลงน้อย หรือมีค่าน้อย แสดงถึงการมีพัฒนาการน้อย และการจัดการเรียนการสอนผ่านบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 มีประสิทธิภาพน้อย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักสถิติขั้นพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ โดยทำการวิคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตสำหรับข้อมูลแบบไม่แจกแจงความถี่

4.2 การคำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร

4.3 การหาค่ามัธยฐานสำหรับข้อมูลที่ไม่แจกแจงความถี่

4.4 การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยวิธีการเปรียบเทียบตัวเลขเพื่อกำหนดสัดส่วนเป็น 100

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3 ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5, 6 , 7, 8 และ 9 ได้ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 4.1 คะแนนเฉลี่ย และค่าประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บในรายวิชาการเขียนโปรแกรม 3 ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5, 6, 7, 8 และ 9 โดยตารางที่ 4.1 และ 4.2 แสดงคะแนนเฉลี่ย และรูปที่ 4.1 แสดงคะแนนเปรียบเทียบรายบุคคล

หน่วยการเรียนรู้	ผลการทดลอง	คะแนน		ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ประสิทธิภาพของบทเรียน	
		คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย		ที่คำนวณได้	ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัย
5	ก่อนเรียน	10	1.89	18.79	100/100	70/70
	หลังเรียน	10	10.00	100.00		
6	ก่อนเรียน	10	1.70	16.97	100/100	70/70
	หลังเรียน	10	10.00	100.00		
7	ก่อนเรียน	10	3.21	32.12	79.70/79.70	70/70
	หลังเรียน	10	7.97	79.70		
8	ก่อนเรียน	10	4.58	45.76	73.64/73.64	70/70
	หลังเรียน	10	7.36	73.64		
9	ก่อนเรียน	10	5.21	52.12	100/100	70/70
	หลังเรียน	10	10.00	100.00		

ตารางที่ 4.1 คะแนนเฉลี่ย และค่าประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บรายวิชา การเขียน โปรแกรม 3 ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5, 6, 7, 8 และ 9

ผลการทดลอง	คะแนน		ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ประสิทธิภาพของบทเรียน	
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย		ที่คำนวณได้	ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัย
ก่อนเรียน	50	16.58	33.15	90.67/90.67	70/70
หลังเรียน	50	45.33	90.67		

ตารางที่ 4.2 คะแนนเฉลี่ย และค่าประสิทธิภาพบทเรียนผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3

รูปที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (Pretest) และคะแนนหลังเรียน (Posttest)

เมื่อนำผลคะแนนรวมของนักศึกษาแต่ละคนมาเปรียบเทียบเป็นคะแนนรวมก่อนเรียน (Pretest) และคะแนนรวมหลังเรียน (Posttest) จะได้แผนภูมิการเปรียบเทียบตามรูปที่ 4.4 ดังนี้

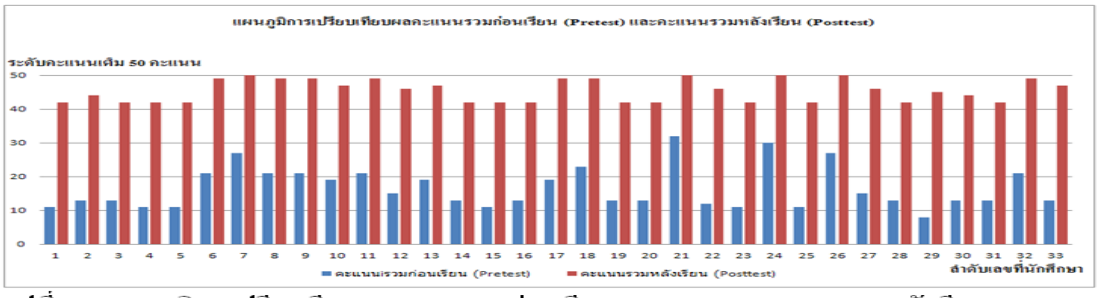

รูปที่ 4.4 แผนภูมิการเปรียบเทียบผลคะแนนรวมก่อนเรียน (Pretest) และคะแนนรวมหลังเรียน (Posttest)

เมื่อนำมาศึกษาในภาพรวมซึ่งอธิบายด้วยวิธีการทางสถิติ จะได้ผลลัพธ์ตามตารางที่ 4.4 และรูปแผนภูมิการเปรียบเทียบพัฒนาการการเรียนของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักสถิติ ตามรูปที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักสถิติในวิชาการเขียนโปรแกรม 3

การวัดผล	คะแนน				
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	มัธยฐาน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ก่อนเรียน	8	32	16.58	13	6.05
หลังเรียน	41.5	50	45.33	46	3.32
พัฒนาการ	18	36.50	28.75	29	3.55

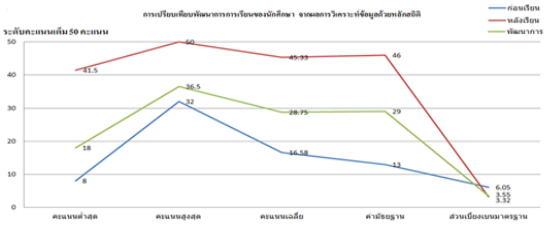

รูปที่ 4.5 แผนภูมิการเปรียบเทียบพัฒนาการการเรียนของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักสถิติ

นอกจากนี้การคำนวนหาค่าร้อยละด้านพัฒนาการของนักศึกษา เป็นรายบุคคล ยังช่วยให้สามารถเห็นความแตกต่างของพัฒนาการได้ชัดเจนมากขึ้น รูปที่ 4.6 แผนภูมิการเปรียบเทียบพัฒนาการการเรียนของนักศึกษาเป็นร้อยละ และรูปที่ 4.7แสดงอัตราส่วนของคะแนนพัฒนาการต่อจำนวนนักศึกษา

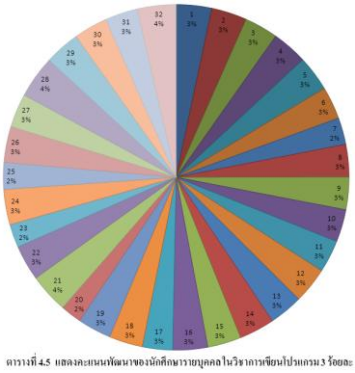

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนพัฒนาของนักศึกษารายบุคคลในวิชาการเขียนโปรแกรม 3 ร้อยละ

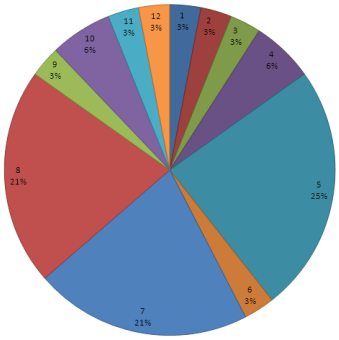

รูปที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนของคะแนนพัฒนาต่อจำนวนนักศึกษา จำนวน น.ศ.

สรุปผลการวิจัย

ผลการใช้เทคนิคบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา BCS221 มีค่าประสิทธิภาพของบทเรียนเป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐาน ที่กำหนดไว้ที่ระดับ 70/70 โดยผลที่ได้จากการวิจัยมีค่าประสิทธิภาพบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์สำหรับวิชาการเขียนโปรแกรม 3 โดยรวมทุกหน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 90.67/90.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อจำแนกการพิจารณาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แสดงผลได้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่	ประสิทธิภาพ	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละของก่อนเรียนและหลังเรียน
5	100/100	81.22
6	100/100	83.03
7	79.70/79.70	47.57
8	73.64/73.64	27.88
9	100/100	47.88

ผลการใช้เทคนิคบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บไซต์ในรายวิชา BCS221 มีผลดีต่อการเรียนของนักศึกษาเป็นอย่างมากจากการพิจารณาจากคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยรวมเมื่อนักศึกษามีคะแนนการทดสอบรวม 50 คะแนน โดยนักศึกษาที่มีคะแนนก่อนเรียนน้อยที่สุดเท่ากับ 8 คะแนน และนักศึกษาที่มีคะแนนก่อนเรียนมากที่สุดเท่ากับ 32 คะแนน นักศึกษาที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มมากที่สุดเท่ากับ 30.5 คะแนน จำนวน 8 คน นักศึกษาที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มน้อยที่สุดเท่ากับ 18 คะแนน จำนวน 1 คน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาเท่ากับ 28.75 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้มีการส่งเสริมการจัดทำบทเรียนสอนเสริมผ่านเว็บในรายวิชาต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้าได้ สะดวก รวดเร็ว ตามความต้องการได้ในทุกที่ทุกเวลาผ่านเครือข่ายสื่อสารอินเทอร์เน็ต ในส่วนของวิธีการวัดผลคะแนนเพิ่ม หรือ Gain Scores นั้นพบว่ามีข้อจำกัดในด้านความเที่ยงตรง แม่นยำ ในการกำหนดความสามารถในด้านพัฒนาการของนักศึกษา ซึ่งพบว่าคะแนนพัฒนาการของนักศึกษาบางคนสามารถผันแปรไปตามคะแนนเริ่มต้น โดยนักศึกษาที่ทำคะแนนก่อนเรียนได้น้อย แต่ทำคะแนนหลังเรียนได้มากกว่า จะมีคะแนนพัฒนาการที่สูงขึ้นและเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ถ้าช่วงของคะแนนยิ่งมีความแตกต่างกันมาก ก็ยิ่งมีผลให้คะแนนพัฒนาการเพิ่มสูงขึ้นมากตามไปด้วย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาเรียนดีอยู่แล้ว และทำคะแนนก่อนเรียนได้สูงมากอยู่แล้ว ภายหลังเมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนอีก จึงทำให้คะแนนหลังเรียนไม่แตกต่างจากคะแนนก่อนเรียน ดังนั้น การที่นักศึกษามีคะแนนพัฒนาการสูงเป็นการยืนยันว่านักศึกษามีความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี แต่ถ้านักศึกษามีคะแนนพัฒนาการน้อย ควรตรวจสอบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน ร่วมกับคะแนนพัฒนาการ จึงจะสามารถสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามผลกระทบที่อาจทำให้การวัดประสิทธิภาพเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เช่น ความพร้อมของผู้เรียน ในด้านสุขภาพ สภาพแวดล้อม ความสนใจหรือความตั้งใจในการเรียน และความพร้อมในด้านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการศึกษาและสามารถติดตามการเรียนผ่านเว็บไซต์ได้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยนี้สำเร็จได้ ต้องขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษาโครงการวิจัย และบุคคลหลายท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา แนะนำต่างๆ

รายการอ้างอิง

กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ. 2534. **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ฉลองชัย ธีวสุทรสกุล.2549. “บทเรียน E-LEARNING ตามมาตรฐาน SCORM 1.2 เรื่อง ความเร็วและความเร่ง” SCORM 1.2 CONFORMANCE CONTENT: VELOCITY AND ACCELERATION.The 32nd Congress onScience and Technology of Thailand .Srinakharinwirot University,

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2545. “Designing e-learning : หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน”. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2544. “การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) นวัตกรรมเพื่อคุณภาพการเรียนการสอน” **วารสารศึกษาศาสตร์สาร.** 28 ,1 (มกราคม-มิถุนายน 2544) : 87-94.

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ 2530. "การวิจัยทางการศึกษา” **รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา.** 11, 36, (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2530)

มนตรี แย้มกสิกร. 2551. เกณฑ์ประสิทธิภาพในงาวิจัยและพัฒนาสื่อการสอน : ความแตกต่าง 90/90 Standard และ E1/E2. **วารสารศึกษาศาสตร์.** 19, (1) 10. Bangkok, Thailand

วินิจ เทือกทอง. 2537. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการคานวณคะแนนเพิ่มวิธีต่างๆ ด้วยระเบียบวิธีการมอนติคาร์โล. ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุรศักดิ์ มังสิงห์. 2551. “ระบบสอนเสริมอัจฉริยะสำหรับการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (Intelligent Tutoring System for Programming Languages)” **ศรีปทุมปริทัศน์.**

สำเริง บุญเรืองรัตน์ .2520. **การปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2535. **การวัดการเปลี่ยนแปลง. ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา 5 รอบ.** กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Angelo, T. A. 1993, “A Teacher's Dozen: Fourteen General Research-Based Principles for Improving Higher Learning in Our Classrooms," **American Association of Higher Education Bulletin**, 45, 3-13.

Willett, J. B. 1994. Measurement of Change. In T. Husen and T. N. Postlethwaite (Eds.), **International Encyclopedia of Education**, 2nd. Edition. Oxford, UK: Elsevier Science Press, 671-678.

การศึกษาข้อผิดพลาดของงานเขียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

AN INVESTIGATION OF MISTAKES ON STUDENTS' WRITING AT RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY KRUNGTHEP

ลัคนา ชัยศักดิ์เลิศ

สาขาวิชาภาษาตะวันตก คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

E-mail : lakkanaja@yahoo.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาชนิดของข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษาผ่านการเขียนอีเมลล์ และเพื่อศึกษาการแก้ไขข้อผิดพลาดในงานเขียนด้วยตัวนักศึกษาเอง งานวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ตัวอย่างจำนวน 18 คน ผู้วิจัยมอบหมายให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเขียนจดหมายในหัวข้อ การปฏิเสธการสั่งซื้อ ซึ่งหัวข้อนี้อยู่ในส่วนหนึ่งของวิชาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ หลังจากที่ผู้วิจัยได้ตรวจงานเขียนของนักศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งงานเขียนคืนให้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษา ระบุ วินิจฉัย และแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตัวเอง หลังจากนั้นงานเขียนของนักศึกษาจึงจะถูกวิเคราะห์ในลำดับต่อไป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดอยู่สองประเด็น คือ (1) ข้อผิดพลาดเล็กน้อย เช่น การเคาะเว้นวรรค การใช้ตัวพิมพ์เล็กและตัวพิมพ์ใหญ่ เป็นต้น และ (2) ข้อผิดพลาดที่สำคัญ เช่น ข้อผิดพลาดทางโครงสร้างภาษาอังกฤษและความหมาย เป็นต้น นอกจากนั้น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาบางคนยังไม่สามารถระบุ วินิจฉัยและแก้ไขข้อผิดพลาดของตัวเองได้ สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ผู้สอนควรให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาเพื่อให้สามารถแก้ไขงานเขียนของตัวเองได้

คำสำคัญ : ข้อผิดพลาดในการเขียน การแก้ไขข้อผิดพลาด สัญญลักษณ์ของข้อผิดพลาด การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด

ABSTRACT

This study was an attempt to investigate the types of mistake on students' writing through e-mail and to see how the students correct their own writing mistakes. In this research, students were assigned to write business letters through e-mail which was under the researcher's course namely "English for business communication". The research was carried out at Rajamangala University of Technology Krungthep. The target was students enrolling English for International Communication students during semester 2 year 2011. The

participants were asked to write "refusing an order" letters which was of this course. After marking students writing, the researcher returned the assignments to the students and asked them to identify, diagnose, and correct the mistakes by themselves. Then, the returned writings were analyzed. The findings showed that there were two main writing aspects. The first one involved minor mistakes e.g. spacing, spelling, using capital letters, while the second involves major mistakes e.g. grammar, meaning. It was also found that many students were unable to indentify, diagnose and correct their own mistakes. Also, suggestions were provided to help the teachers to train the students to be able to correct their mistakes.

KEY WORDS: Writing mistake**,** Error correction, Code feedback**,** Error analysis

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัฒน์ อันเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารและการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม โดยภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและสถานการณ์เข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในเยาวชนของชาติ และการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากสารสนเทศต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงถือได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาสังคมไทย คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะมีโอกาสดีในสังคม

ผู้วิจัยสอนภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 3 วิชาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ ซึ่งเป็นวิชาเอกเลือก ซึ่งเนื้อหาที่นักศึกษาต้องเรียนเช่น การเขียนและตอบจดหมายสอบถาม การเขียนจดหมายสั่งซื้อสินค้า และตอบจดหมายสั่งซื้อสินค้า จดหมายปฏิเสธการสั่งซื้อ จดหมายร้องเรียน จดหมายทวงหนี้ และจดหมายลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

จากประสบการณ์การสอนรายวิชาดังกล่าวมาเป็นเวลา 4 ภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษาใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับจดหมายธุรกิจประเภทนั้นๆ บางครั้งผู้วิจัยได้ตรวจงานเขียนของนักศึกษา พบว่า มีข้อผิดพลาดที่ต้องแก้ไข เช่น เขียนจดหมายผิดรูปแบบ ใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับปริบท หรือเขียนสื่อความหมายไม่เหมาะสม เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงอยากศึกษาและพัฒนาเกี่ยวกับการเขียนของนักศึกษา โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงข้อผิดพลาดและประเภทของข้อผิดพลาดทางการเขียนของนักศึกษา และให้นักศึกษาได้ระบุและวินิจฉัยและแก้ไขงานเขียนนั้น ด้วยตัวนักศึกษาเอง

กรอบแนวคิด

ข้อผิดพลาด (error) คือ รูปแบบของโครงสร้างที่เจ้าของภาษาเห็นว่าไม่สามารถยอมรับได้ เพราะว่าไม่เหมาะสมที่จะใช้ (Klassen,1991; Harmer,2005; Harmer, 2007; Tanner, 1992) ในเชิงหลักภาษาศาสตร์ ข้อผิดพลาด หมายถึง ความผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ของการเรียนภาษา (Michaelides, 1990) ข้อผิดพลาด

เป็นเรื่องธรรมชาติและเป็นส่วนสำคัญในการเรียนภาษาเพราะข้อผิดพลาดสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนเพื่อผู้สอนจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการสอนภาษาให้ดีขึ้น

เมื่อมีข้อผิดพลาดในงานเขียนแล้ว ผู้สอนควรมีวิธีที่แก้ไขงานเขียนของนักศึกษา โดย Harmer (2004) กล่าวว่า วิธีที่จะแก้ไขหรือสะท้อนกลับงานเขียนขึ้นอยู่กับชนิดของงานเขียนของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้เขียน เมื่อนักศึกษาทำแบบฝึกหัดที่ถูกกำหนดให้ผู้สอนอาจใช้ดินสอเขียนลงไปในงานเขียนของนักศึกษาว่าถูกหรือผิด อย่างไรก็ตามเมื่อผู้สอนสะท้อนกลับในงานเขียนด้วยความสร้างสรรค์หรือตรวจงานโดยสื่อสารเป็นภาษาเขียน ผู้สอนจะตรวจงานของนักศึกษาด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง และมุ่งความสนใจไปยังงานเขียนของนักศึกษาอย่างชัดเจน

วิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การแก้ไขงานเขียนโดยตรง (direct and explicit feedback) และการแก้ไขโดยทางอ้อม (indirect feedback) ในแบบแรกผู้สอนระบุ แยกแยะและวินิจฉัยข้อผิดพลาดให้กับนักศึกษาด้วยการแก้ไขด้วยปากเปล่า (oral feedback) วิธีนี้ผู้สอนอาจจะเขียนคำ วลี หรือประโยคที่ผิดลงบนกระดานและก็แก้ไขด้วยการอธิบายถึงชนิดของข้อผิดพลาดนั้นๆ (Kannan, J and Towndrow, P,2002) ซึ่งวิธีนี้จะส่งผลต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านการเขียนของนักศึกษาในห้องเรียนได้ ตรงกันข้ามการแก้ไขโดยทางอ้อม (indirect feedback) เมื่อผู้สอนเห็นข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษา ผู้สอนจะไม่แก้ไขงานเขียนให้นักศึกษา แต่ผู้สอนจะให้นักศึกษา วินิจฉัยและแก้ไขด้วยตนเอง Ferris & Roberts, (2001) กล่าวว่า วิธีนี้ผู้สอนจะให้สัญลักษณ์ของข้อผิดพลาด (code feedback) ให้กับนักศึกษาก่อน จากนั้นผู้สอนจะให้นักศึกษาระบุและแยกแยะ (identify and locate) ข้อผิดพลาดลงในงานเขียนของนักศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น ซึ่งชนิดของข้อผิดพลาดจะเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ของข้อผิดพลาด (code) ที่ผู้สอนให้ไป เช่น ps หมายถึงข้อผิดพลาดในการใช้ Past simple เป็นต้น เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้ประโยชน์จากสัญลักษณ์เหล่านี้ ผู้สอนควรแนะนำให้นักศึกษาเข้าใจสัญลักษณ์ทั้งหมดพร้อมทั้งให้ตัวอย่างประโยคและวิธีแก้ไขกับนักศึกษาก่อน

จากที่กล่าวข้างต้น การแก้ไขข้อผิดพลาด (correcting mistake) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การหาตำแหน่งข้อผิดพลาด (locating a mistake) การวินิจฉัยข้อผิดพลาด (diagnosing a mistake) และการแก้ไขข้อผิดพลาด (correcting a mistake) (Harmer, 2007)

อันดับแรก คือ การหาตำแหน่งของข้อผิดพลาด (locating a mistake) คือ การหาข้อผิดพลาดในงานเขียน เมื่อได้งานเขียนแล้วก็หาตำแหน่งของข้อผิดพลาด ในขั้นตอนนี้อาจจะขีดเส้นใต้ หรือวงกลมในคำหรือประโยคนั้นๆที่เห็นว่ามันผิด เช่นประโยค *He go to school.* คำที่ขีดเส้นใต้คือตำแหน่งของข้อผิดพลาดในประโยคนี้ นอกจากนั้น James (1998) ยังให้คำนิยามของการหาตำแหน่งของข้อผิดพลาดว่าเป็นการแยกแยะ ระบุหาสิ่งที่สงสัยในข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษา

การวินิจฉัยข้อผิดพลาด (diagnosing a mistake) คือ ขั้นตอนที่ได้วินิจฉัยข้อผิดพลาดในงานเขียน โดยมีชนิดของข้อผิดพลาด (type of mistake) เช่น ประโยค *He go*^{sv} *to school.* คำที่ขีดเส้นใต้และใส่สัญลักษณ์ คือ การวินิจฉัยข้อผิดพลาดในประโยค (Harmer, 2007) นอกจากนั้น James (1998) ยังให้คำนิยามของการวินิจฉัยข้อผิดพลาดว่า เป็นการอธิบายหรือแจกแจงถึงสาเหตุของข้อผิดพลาดในงานเขียนและยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกความพยายามความสามารถของผู้เรียนด้วย

การแก้ไขข้อผิดพลาด (correcting a mistake) คือ ขั้นตอนสุดท้ายหลังจากหาข้อผิดพลาดและวินิจฉัยข้อผิดพลาดเรียบร้อยแล้ว และแก้ไขข้อผิดพลาดที่ผิดให้ถูกต้องต่อไป (Harmer, 2007)

วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัยการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาชนิดของข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษาผ่านการเขียนอีเมลล์ และเพื่อศึกษาการแก้ไขข้อผิดพลาดในงานเขียนด้วยตัวนักศึกษาเอง ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ ได้ทราบข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษา ได้ทราบว่านักศึกษาสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตัวเองได้หรือไม่ และได้ทราบข้อผิดพลาดในงานเขียนของนักศึกษาว่าเป็นข้อผิดพลาดประเภทใด นักศึกษาแก้ไขได้หรือไม่ แล้วเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนในการปรับปรุงการสอนเขียนในลำดับต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 3 จำนวน 18 คน จากจำนวน 30 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ ในภาคการศึกษาที่ 1 ในปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้วิจัยสอน โดยนักศึกษาทั้ง 18 คนเข้าร่วมโครงการโดยความสมัครใจ

ผู้วิจัยนำเอาแบบวินิจฉัยของข้อผิดพลาดในงานเขียน (type of mistake) และสัญลักษณ์ (code feedback) ของ (Harmer, 2007) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมงานเขียนของนักศึกษา 18 คน (18 ชิ้น) ซึ่งหัวข้อของงานเขียนที่ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำงานส่ง คือหัวข้อการปฏิเสธการสั่งซื้อ (refusing an order) และถ่ายเอกสารงานเขียนของนักศึกษาออกเป็น 2 ชุด

2. สำหรับชุดที่หนึ่ง ผู้วิจัยศึกษาข้อผิดพลาดของนักศึกษา โดยนับจำนวนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นทั้งหมด (locate a mistake) จากนั้นผู้วิจัยทำการวินิจฉัยประเภทข้อผิดพลาดและนับจำนวนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในแต่ละประเภท (diagnose a mistake) และผู้วิจัยทำการแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้อง (correct a mistake) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำตารางวินิจฉัยข้อผิดพลาดให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. สำหรับชุดที่สอง ผู้วิจัยให้นักศึกษาหาตำแหน่งข้อผิดพลาดในงานเขียน (locate) โดยการขีดเส้นใต้ หรือ วงกลมคำ วลีหรือประโยคที่นักศึกษาเห็นว่าเครื่องหมาย คำ วลี หรือประโยคนั้นผิด หรือนักศึกษาอาจจะแก้ไข (correct) ข้อผิดพลาดด้วยตนเองก็ได้ หลังจากเสร็จแล้วก็ส่งคืนผู้วิจัยเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ ชุดที่ 1 ของผู้วิจัย

4. ต่อมา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ส่งงานเขียนชุดที่ 2 ที่นักศึกษาได้หาตำแหน่งข้อผิดพลาดในงานเขียนจำนวน 18 ชิ้นคืน แล้วให้นักศึกษาแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นครั้งที่ 2 ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แนบประเภทของข้อผิดพลาดและสัญลักษณ์ของข้อผิดพลาด ให้กับนักศึกษา โดยให้นักศึกษาวินิจฉัยข้อผิดพลาด (diagnose a mistake) และแก้ไขข้อผิดพลาด (correcting a mistake) อีกรอบหนึ่ง

5. หลังจากนั้นผู้วิจัยนำงานเขียนที่นักศึกษาทั้ง 18 คนที่ได้วินิจฉัยข้อผิดพลาด (diagnosing a mistake) และแก้ไขข้อผิดพลาด (correcting a mistake) แล้วมาเปรียบเทียบการวิคราะห์กับผู้วิจัยที่ได้หาตำแหน่งของ

ข้อผิดพลาด (locate a mistake) การวินิจฉัยข้อผิดพลาด (diagnose a mistake) และการแก้ไขข้อผิดพลาด (correct a mistake) แล้วเช่นเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงานเขียนนักศึกษา

Type of mistake	Researcher's analysis	Students' analysis	
	(Locating + Diagnosing + Correcting a mistake)	Diagnosing	Correcting (Correctly)
1) A spelling error	15	9	9
2) Convention/ format	11	1	1
3) Fragment	2	0	0
4) Spacing	21	8	7
5) Full stop	10	2	2
6) Capital letter	9	5	5
7) Subject verb agreement	1	0	
8) Wrong verb tense	5	3	0
9) Something has been left out	14	0	0
10) Use of subject	1	0	0
11) Use of preposition	2	1	1
12) Two subjects in one sentence	3	1	1
13) Missing verb	2	1	0
14) Meaning is unclear	12	0	0
15) Collocation	2	0	0
16) Article	0	0	0
17) Plurals	4	0	0
18) Something is not necessary	4	2	0
19) Word order	0	1	0
20) Grammar mistake	4	3	0
21) A punctuation mistake	7	1	1
22) Too formal or too informal	3	0	0
23) Not follow the instructions	6	0	0
24) Inappropriate word	7	1	1
Total	145	39 (27%)	30 (21%)

* การระบุข้อผิดพลาดงานเขียนโดยนักศึกษายังไม่สามารถระบุประเภทของข้อผิดพลาดได้ ผู้วิจัยจึงนับจำนวนที่นักศึกษาขีดเส้นใต้ไว้เท่านั้น

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของข้อผิดพลาดงานเขียนของนักศึกษา จะเห็นได้ว่ามีข้อผิดพลาดทั้งหมดอยู่ 24 ประเภท โดย 21 ประเภทแรกเป็นลักษณะข้อผิดพลาดที่อ้างอิงมาจากงานเขียนของ Harmer (2007) ส่วนอีก 3 ประเภทที่เหลือ ผู้วิจัยได้เพิ่มข้อมูลจากข้อผิดพลาดในงานของนักศึกษาเพราะว่าไม่พบในรายการข้อผิดพลาดจากงานเขียนของ Harmer

จากงานเขียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดในงานเขียนทั้งหมด 145 ครั้ง โดยความถี่ของประเภทข้อผิดพลาดแตกต่างกัน เช่น จำนวนครั้งของการผิดพลาดเรื่อง การเว้นวรรค (spacing) การสะกดคำ (spelling) การเลือกรูปแบบการเขียนจดหมาย (format / convention) มีจำนวนมาก ในขณะเดียวกันจำนวนครั้งของการผิดพลาดบางประเภทก็เกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย หรือไม่เกิดขึ้นเลย เช่น การใช้คำนำหน้านาม (article) การเรียงลำดับคำ (word order) เป็นต้น

ทั้งนี้หลังจากผู้วิจัยนำงานเขียนเดิมของนักศึกษาโดยหาร้อยละของข้อผิดพลาดงานเขียนแล้ว (locate a mistake) พบว่า นักศึกษาสามารถระบุข้อผิดพลาดงานเขียนของตนเองได้เพียง 93 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 64 ของจำนวนครั้งที่นักศึกษามีข้อผิดพลาดขึ้นจริง เมื่อนำข้อผิดพลาดที่นักศึกษาได้ระบุเอาไว้ให้นักศึกษาวินิจฉัยประเภทของข้อผิดพลาดที่นักศึกษาทำขึ้น พบว่า มีเพียง 39 ครั้งจากจำนวน 145 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27 เท่านั้นที่นักศึกษาสามารถวินิจฉัยปัญหางานเขียนของตนเองได้ นอกจากนี้ จากที่ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของการแก้ไขข้อผิดพลาดแล้ว พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการแก้ไข ได้น้อยจากจำนวน 145 ครั้ง นักศึกษาสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้องได้เพียง 30 คำ คิดเป็นร้อยละ 21 เท่านั้น กล่าวคือ ทุกๆ ข้อผิดพลาด 5 ครั้ง นักศึกษาสามารถระบุ วินิจฉัย และแก้ไข้ข้อผิดพลาดได้ถูกต้องเพียงหนึ่งครั้ง จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาขาดความสามารถในการระบุ การวินิจฉัยและการแก้ไขข้อผิดพลาดในงานเขียนของตนเอง

ตารางที่ 2 สรุปชนิดของข้อผิดพลาด

ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาไม่สำคัญ	**ความถี่**	**ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาสำคัญ**	**ความถี่**
Spacing	21	Something has been left out	14
Spelling	15	Meaning is unclear	12
Form or Convention	11	Inappropriate use of word	7
Full stop	10	Not following instructions provided	6
Capital letter	9	Wrong verb tense	5
Punctuation	7		
Total	73 (ร้อยละ50)	Total	44(ร้อยละ30)

ตารางที่ 2 สรุปชนิดของข้อผิดพลาด ที่เกิดขึ้นงานเขียนของนักศึกษา โดยเรียงตามลำดับความถี่ที่เกิดขึ้นของชนิดของข้อผิดพลาด จะเห็นได้ว่า การเว้นวรรค (spacing) มีความถี่ของข้อผิดพลาดมากที่สุดคือ 21 ครั้ง จาก 145 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 14.48 ส่วนชนิดของข้อผิดพลาดที่พบน้อยที่สุดคือ wrong verb tense มี

ความถี่ของความผิดพลาดน้อยที่สุดคือ 5 ครั้ง จาก 145 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 3.4 อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ข้อผิดพลาดเรื่องการเว้นวรรค (spacing) จะมีความถี่ของข้อผิดพลาดมากที่สุด แต่ผู้อ่านยังสามารถเข้าใจความหมายของภาษาเขียนได้ อย่างไรก็ตาม ความถี่ของชนิดข้อผิดพลาดบางชนิด อาจจะมีจำนวนน้อย แต่มีความสำคัญต่อความเข้าใจของผู้รับสาร เช่น ข้อผิดพลาดเรื่อง meaning is unclear ที่มีความถี่ของข้อผิดพลาดจำนวน 12 ครั้ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งชนิดความสำคัญของข้อผิดพลาด เป็น 2 ประเภทคือ ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาไม่สำคัญ (minor problem) และข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาสำคัญ (major problem)

1. ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาไม่สำคัญ (minor problem) คือ ข้อผิดพลาดที่พบในงานเขียนของนักศึกษาซึ่งไม่ส่งผลต่อการสื่อความหาย (convey meaning) จากตารางที่ 2 พบว่า ข้อผิดพลาดชนิดนี้มีมากถึง 73 ครั้ง หรือประมาณครึ่งหนึ่งของความถี่ของข้อผิดพลาดทั้งหมด เช่น ข้อผิดพลาดในเรื่องของแบบฟอร์ม (form หรือ layout)เป็นต้น อย่างไรก็ดีผู้วิจัยพบว่า ความถี่ของข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาที่ไม่สำคัญส่วนใหญ่ คือ การสะกดคำผิด (spelling mistake) จากตารางที่ 2 จากข้อผิดพลาดทั้งหมดมีจำนวน 145 ครั้ง พบข้อผิดพลาด 15 ครั้ง เช่น *"We regret to inform yoy^s that the product 17 " monitor are out of stock."* เป็นต้น แบบฟอร์ม (form หรือ layout) พบข้อผิดพลาดจำนวน 11 ครั้ง เช่น จากคำลงท้าย *"Your sincerely"* ที่ถูกต้องคือ *Yours sincerely* เป็นต้น นอกจากนั้น ยังพบว่าการเคาะเว้นวรรค (spacing) พบข้อผิดพลาด 21 ครั้ง เช่น จาก figure 1 "……., *please let us know as soon as possible.Thank^sp you for your consideration.* เป็นต้น

ดังนั้น จากที่กล่าวข้างต้นถึงแม้จะพบข้อผิดพลาดมากในงานเขียนแต่ผู้รับสารยังเข้าใจความหมาย เพราะว่าแบบฟอร์ม เช่น Your sincerely ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้เขียนจะนำเสนอต่อผู้อ่าน แต่ เนื้อหาที่ผู้เขียนนำเสนอต่อผู้อ่าน คือ การปฏิเสธการสั่งซื้อ ซึ่งอยู่ในใจความของจดหมาย หรือ การสะกดคำผิด (spelling) ผู้อ่านยังเดาความหายจากคำหรือประโยคที่อยู่ใกล้เคียงได้ รวมทั้งการเคาะเว้นวรรค (spacing) ผู้อ่านยังเดาความหมาย จากคำหรือประโยค ที่อยู่ใกล้เคียงได้เช่นกัน ถึงแม้ผู้เขียนจะไม่ได้เคาะเว้นวรรคแต่ยังใส่เครื่องหมาย full stop (.) ท้ายประโยค ดังนั้น ผู้รับสารจึงเข้าใจความหมายได้ (convey meaning)

2. ข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาสำคัญ (major problem) แม้ข้อผิดพลาดชนิดที่อยู่ในกลุ่มนี้ จะมีจำนวนไม่มากคิดเป็นร้อยละ 30 แต่จะส่งผลต่อการสื่อความหมายได้ เช่น ข้อผิดพลาดในเรื่องของความหมายไม่ชัดเจน (meaning is unclear) และ บางสิ่งที่ขาดหายไป (something has been left out) ซึ่งข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาสำคัญ (major problem) กล่าวคือ ถ้าสื่อความหมายผิดไปและผู้รับสารเข้าใจไปอีกอย่างหนึ่ง ก็ส่งผลทำให้การสื่อสารมีความบกพร่องได้ ตัวอย่างความหมายไม่ชัดเจน (meaning is unclear) *" We will be shipped <u>overnight</u> at our expense <u>within 10 days</u>"* จากประโยคนี้มีความหมายเป็นภาษาไทย คือ *" เราจะถูกส่งของภายใน<u>ข้ามคืนนี้</u>ด้วยค่าใช้จ่ายของเราเอง<u>ภายใน 10 วัน</u> "* มีความหมายไม่ชัดจนอยู่สองตำแหน่ง ตำแหน่งแรก คือ *"เราจะส่งตัวเราเอง" แทนที่จะเป็น " Product will be shipped……"* สินค้าจะถูกส่งภายในข้ามคืนนี้ (overnight) ตำแหน่งที่สองคือ *"…….will be shipped overnight at our expense within 10 days"* สินค้าจะถูกส่งข้ามคืนนี้แต่ยังเขียนต่อด้วยคำว่า ภายใน 10 วัน (within 10 days) ซึ่งมันขัดแย้งกันอยู่ เป็นต้น จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้รับสารอาจจะเข้าใจผิดไปสองอย่าง คือ สินค้าจะถูกส่งมาข้ามคืนนี้หรือภายใน 10 วัน ส่วนข้อผิดพลาดในเรื่องของบางสิ่งที่ขาดหายไป (something has been left out) ซึ่งก็เป็นข้อผิดพลาดที่เป็นปัญหาสำคัญ (major problem)

เหมือนกัน เช่น figure 2 *"Thank you for your order of January 11, model PV_17"*[nfi], *which we received.*[slo]" จากประโยคนี้ การสื่อความหายไม่ชัดเจนเพราะผู้รับสารไม่ทราบว่ารับอะไร หรือรับเมื่อใด บอกแต่ว่าได้รับเท่านั้น

ดังนั้น จากที่กล่าวข้างต้นถึงแม้จะพบข้อผิดพลาดในงานเขียนน้อยแต่ส่งผลต่อการสื่อความหมายเพราะคำสำคัญได้ขาดความหมายไป ดังนั้น จากประโยคนี้ที่ถูกต้องควรจะเป็น "Thank you for your order of January 11, *17" monitor*, which we received *yesterday*.. แต่มีข้อสังเกตจากประโยคนี้คือมี type of mistake คือ Not follow up instruction (nfi) ประโยคที่ถูกต้องคือ " Thank you for your order of January 11, ***17" monitor***, which we received yesterday.

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา จะเห็นได้ว่าข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมีหลากหลาย แต่แบ่งออกได้เป็นสองชนิดหลัก คือ ข้อผิดพลาดที่ส่งผลต่อการเข้าใจน้อย และข้อผิดพลาดที่ส่งผลต่อความเข้าใจมาก ปัญหาข้อผิดพลาดเหล่านี้ เกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น 1) การที่นักศึกษาคุ้นเคยกับการใช้ภาษาไม่เป็นทางการในโลกสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter หรือการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ เช่น WhatApp, Line การเขียนในบริบทนี้ นักศึกษาอาจไม่ต้องคำนึงถึงข้อผิดพลาดเล็กน้อย เช่น การสะกดผิด การใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ 2) เวลานักศึกพิมพ์งานมาส่งครูผู้สอน นักศึกษาอาจไม่ได้คำนึงถึงหรือไม่ได้ใช้ เครื่องมือที่ช่วยป้องกันการเขียนผิดพลาด จากโปรแกรม Microsoft Word เช่น ขีดเส้นใต้สีแดงหมายถึง คำนั้นมีข้อผิดพลาดเรื่องการสะกดคำ ขีดเส้นใต้สีเขียวหมายถึง คำนั้นอาจผิดไวยากรณ์ 3) นักศึกษาอาจมีพื้นฐานทางภาษา และไวยากรณ์น้อยจึงไม่สามารถรู้ได้ว่า คำใดหรือประโยคใดเป็นข้อผิดพลาด

นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่านักศึกษาบางส่วนไม่สามารถระบุปัญหาข้อผิดพลาดงานเขียนของตนเองจนกระทั่งไม่สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหานั้นให้ถูกต้องได้ Harmer (2005) กล่าวว่าถ้านักศึกษาได้รับประโยชน์จากการตรวจแก้ไขในงานเขียน ในขั้นตอนต่อไปเขาก็จะทราบว่ามันหมายถึงอะไรและจะทำอย่างไรต่อไป เหล่านี้คือวิธีการที่จะฝึกนักศึกษาเข้าใจในขั้นตอนการเขียน เช่นผู้สอนอาจจะเริ่มต้นโดยการเขียนที่กระดานเช่นประโยค I don't enjoy to watch TV. นักศึกษาก็จะมาขีดเส้นใต้คำที่ผิด เช่น I don't enjoy <u>to watch</u> TV. เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

วิธีการแก้ปัญหานั้นผู้สอนควรจะมีบทบาทในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำให้กับนักศึกษาดังต่อไปนี้ สอนวิธีการเขียนจดหมายธุรกิจในห้องเรียน หรือสอนให้นักศึกษาเห็นข้อแตกต่างของตัวภาษาที่ใช้ในงานเขียนบนโลกสังคมออนไลน์กับงานเขียนแบบทางการ สอนหรือแนะนำให้นักศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดคำด้วยตนเอง หรือสอนวิธีการใช้ เครื่องมือช่วยสะกดในโปรแกรม Microsoft Word สอนวิธีการใช้พจนานุกรมแบบอังกฤษ-อังกฤษเพื่อนักศึกษาจะนำหลักการมาใช้ในงานเขียนของนักศึกษาได้ และครูอาจเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีเวลาฝึกการ ระบุ วินิจฉัย และแก้ไขข้อผิดพลาด ในชั้นเรียนด้วย อย่างไรก็ตาม Tanner (1992) กล่าวว่าบางครั้งก็ไม่มีความจำเป็นที่ผู้สอนต้องใช้แบบข้อผิดพลาดให้กับนักศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของชิ้นงาน

เอกสารอ้างอิง

Ferris, D.R.., & Robert, B. (2001). Error Feedback in L2 Writing Class: How explicit does it need to be? **Journal of Second Language Writing**, 10,161-184.

Harmer, J. (2004**). How to Teach Writing,** Pearson Education Ltd.

Harmer, J. (2007). **The Practice of English Language Teaching**. Fourth Edition, Pearson, Longman.

Harmer,P. (2005). How and when should teachers correct? In Pulverness, A (ed) *IATEEL* 2004 **Liverpool Conference Selection *IATEEL***.

James, C. (1998). **Errors in Languages Learning and Use: Exploring errors Analysis: Applied Linguistics and Language Study,** Longman, New York.

Kannan, J and Towndrow, P. (2002). On – line feedback. **Modern English Teacher** 11/11.

Klassen, J. (1991). "Using Students Errors for Teaching." **Forum**, Vol. XXIX, No. 1,1 Jan.

Michaelides, N. (1990). "Error Analysis: An Aid to Teaching." **English Teaching Forum**. Vol. XXVII, No. 4, Oct.

Tanner, R. (1992). Erroroleplay. **The Teacher Trainer** 6/2.

ความเชื่อของนักศึกษามาหาวิทยาลัยศรีปทุมที่มีต่อผู้สอนภาษาญี่ปุ่น

THE BELIEFS OF SRIPATUM UNIVERSITY STUDENTS TOWARDS JAPANESE INSTRUCTORS

ยาสุมาสา โมริ

ผู้ช่วยสาสตราจารย์ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติศรีปทุม

E-mail : yasumasa.mo@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเชื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุมที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มที่ศึกษาเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา JPN 331 ภาษาญี่ปุ่น 1 และ JPN 333 ภาษาญี่ปุ่น 3 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือในการวิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน สำหรับวิเคราะห์ข้อคำถาม 30 ข้อ และ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน จากคำถามปลายปิด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย พบว่า เกิดความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนชาวต่างชาติกับผู้เรียน โดยมีทัศนคติที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ความเชื่อของผู้เรียนต่ออาจารย์ผู้สอนชาวต่างชาติจากการวิจัยนี้ เป็นมุมมองเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ผู้สอนชาวต่างชาติของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีประโยชน์เพื่อค้นคว้าวิธีการปรับปรุงการสอนและพฤติกรรมของผู้สอน

คำสำคัญ: ผู้เรียนชาวไทย ความเชื่อของผู้เรียน บทบาทของผู้สอน ผู้สอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนที่ดี

ABSTRACT

The purpose of this paper is to study the beliefs of Sripatum University students towards Japanese teachers. The research was conducted utilizing a classroom research framework. The object of the classroom research was students who had registered in *JPN331 Japanese 1* and *JPN333 Japanese 3* in the 1/2011 semester (valid responses: 102 students) and the research method utilized a questionnaire with 30 items addressing foreign language teacher's roles or behavior in the classroom. The 30 questionnaire items were divided into 7 domains for the purposes of data analysis and discussion. The result of the data analysis and the discussion of the aggregate results were as follows: the research results made it clear that a great deal is expected of foreign language teachers. Especially, there was a high correlation concerning human relationships between foreign language teachers and learners, and it was strongly evident that the students placed value on educational

relationships both inside and outside class. As a clue to an overall understanding of learners' beliefs regarding foreign language teachers, these research results should be examined in the context of the role which Thai learners of Japanese expect foreign language teachers to play, and in the context of teaching-improvement or instructional behavior.

KEYWORDS: Thai learner learner's belief teacher's role foreign language teacher good teacher

INTRODUCTION

The purpose of this paper is to clarify the beliefs regarding foreign language (Japanese) teachers on the part of Thai students who were registered in Japanese courses at Sripatum University (SPU). The researcher is a faculty member at SPU. Beliefs in language or foreign language education mean "one's own thinking about language learning". In other words, the learners' own judgments including "it is so", "I think so", "it is likely to be", "it should so", or "it must be so". This research concerning students' beliefs proceeded on the basis of a classroom research framework. This is also action research intended to help improve or develop teacher's own instructional behavior by foreign language teachers.

PURPOSE

Regarding beliefs about language learning, this study focused on beliefs about the role of foreign language teachers, through three aspects of qualities, attitudes and abilities of teachers. To observe the learners' beliefs for the roles of teachers provides an opportunity to know what they have consciousness and attitudes to role or function of teachers and what is important in language learning will be also clear by looking at the inwardness (or internal aspects of attitudes) of the learners along with the roles of teachers that they are seeking, asking for and expecting.

BENEFITS

This study of beliefs, based on classroom research, was carried out 1) to provide a perspective for teachers themselves to reflect on their own instructional behavior, 2) to support faculty development, and 3) to gain an understanding of the roles which learners expect foreign language teachers to fulfill. To elaborate on these three points, 1) knowing the approaches used by teacher themselves and the approaches to language learning by learners is a very important element in reviewing teaching behavior and improving class activities or enhancing the quality of teaching activities. 2) examining the assumptions underlying assessment of teaching by students who registered Japanese courses represents a good opportunity to consider the teacher's roles. 3) It is a good chance to grasp various views (the idea of constant) for language learning, such as a view for

teaching, a view for teacher, a view for learning and so on by learner's belief-study centered on the roles of teachers.

THEORETICAL FRAMEWORK

The majority of studies concerning learners' beliefs regarding Japanese language in the field of language education have been implemented with reference to "Beliefs About Language Learning Inventory; BALLI" by Elaine, K. Horwitz (1987). This inventory was designed in order to research "What kinds of beliefs do learners or teachers have about language-learning?" Additionally, studies have also been conducted by Antia Wenden and Sara Cotteral (1995). Beliefs studies by Japanese researchers include Kitani (1998), Wakai and Iwasawa (2004), Katagiri (2005), Wada (2007), among others. These studies were conducted for Japanese-language learners in foreign countries outside of Japan. Notable research conducted in Thailand includes Atchara Aungtakul (2008), Hirakawa (2009) and Supornpan Jitbantao (2010). However, Atchara's research utilized a questionnaire containing only 8 items and sampling only 34 students. Hirakawa's research was conducted about general language-learning for university students and Supornpan's research was focused on high school students regarding foreign language-learning. Each of them used Horwitz's inventory (34 items in 5 fields) as the basis, though the numbers of questions or choices in the answers were different. As a result of considering the questions used in these researches and other various researches, the researcher decided to use a 30-item questionnaire which was made by Kudo, Shida and Kusunoki (2008), because the questionnaires included Horwitz's BALLI and some of the questions used in the previous research, and the contents or the numbers of the questionnaires are limited to the roles of foreign language teachers. It was thought that the questionnaire in Kudo, Shida and Kusunoki was also appropriate, valid and evaluable in this research at Sripatum University. The researcher modified the wording of each item in the 30 questions and translated Japanese language into Thai with the cooperation from Thai native teachers.

RESEARCH METHODOLOGY

The purpose of this research is to clarify the learners' beliefs on "the roles of foreign language teachers" of Thai students belonging to the Faculty of Liberal Arts, in Japanese courses at Sripatum University. In the implementation, this research adopted a questionnaire survey consisting of 30 4-choice questions (closed-ended questions). In the questionnaire, the expression "general opinions or ideas of your own" rather than "beliefs" was used because "beliefs" is a technical term. The questionnaire survey was carried out in the period of the 7th week of the first semester of the 2011 academic year and teachers distributed the questionnaire and collected it during class hours. The questionnaire was unidentified form. A total of 127 students returned the questionnaire, including 25 invalid responses, leaving a total of 102 valid responses (valid response rate: 80.31%).

Sample

The sample of this research was 102 students (15 male students and 87 female students) who registered in *JPN331 Japanese 1* (2 sections) and *JPN333 Japanese 3* (1 section) in the first semester of 2011 (academic year). Enrolled students were majoring in English Business Communication, Hotel Management, Tourism, or Airline Business, all within the Faculty of Liberal Arts at Sripatum University. *Japanese 1* corresponds to the first half of beginner level and *Japanese 3* to the latter period of Basic level.

Research Instrument

To collect data from the students and to be able to compare in the data, each item in the questionnaire offered the students four possible responses: "4. I think so strongly", "3. I think so", "2. I don't think so" and "1. I don't think so at all" with students choosing one response corresponding to their degree of agreement or disagreement (single answer in multiple-choice questions). The degree of agreement in each stage of 4 stages gives 4, 3, 2, 1 point in turn and it can be analyzed and discussed easily by assigning points from 4 to 1. Such an analysis method is called the *Likert* Scale (rating method). The researcher performed statistical treatment using SPSS (Statistical Package for Science, Version 19) based on the scores obtained from *Likert* Scale. According to the statistical processing of the SPSS, the reliability was $\alpha = 0.85$ (Cronbach's coefficient alpha). With respect to the validity, there is also included as part of the concept of reliability, the questions in the questionnaire were equipped with content validity as seen in the reviews of the previous researches. Because the contents in 30 items can be explained the detailed descriptions and the contents of the items which were adapted to the purpose of the research were set up. The data analysis method was promoted depending on descriptive statistics.

Results of Data Analysis

Twenty-four questionnaire items scored a value of 3.00 or more, accounting for 80% of the total (See Appendix). Affirmative attitudes were shown as a whole. Question 28 received the lowest affirmative responses, at only 28.43%, however, if seeing the content item, 71.57% indicated relatively high degree of agreement.

There were 16 items which scored more than 3.50, demonstrating that a relationship between foreign language teachers and learners was very important to the respondents, namely, "encouragement from foreign teachers (No.19)", "trust in foreign teachers (No.13)", "teacher should listen to the ideas of learners (No.21)", "teacher should correct learners' mistakes (No.20)", "providing an atmosphere in which it is easy to speak in the foreign language (No.25)", "motivation for learning foreign languages (No.6)" and "teacher should provide many opportunities for learners to speak foreign language (No.30)". These 7 items showed that an affective or emotional consideration for the learners by teachers is very important in the minds of learners. At the same time, in the area of emotions, "learners' familiarity for foreign languages teachers (No.11)", "foreign language teachers' humors (No.8) and "teaching and learning must be fun" shows that the learners are focused on the

personality of foreign languages teachers. If speaking in relation to learners' emotions and foreign languages teachers' personalities, while "learners want to talk about other things with foreign language teachers as well as learning foreign languages (No.3)" earned a very high 94.12% rate of agreement, in the agreement, "teachers should not talk about unrelated things while teaching and learning during the class (No.26)" was a roughly half of 53.92% in the degree of agreement, and it will be necessary to examine further in this point. It will be also necessary to discuss that "teachers must listen to the ideas of learners (No.21)" is a high 99.02% in the degree of agreement and "teachers should look at individuals rather than the overall class (No.27)" was slightly low of 74.51% in the degree of agreement. Anyway, including "necessity supports from foreign languages teachers except teaching class (No.4)" was 94.12% in the degree of agreement, it is expected that human relationships between teachers and learners centered on learning foreign languages must be built inside and outside of classroom.

On learning foreign languages, it is obvious that there is the perfectness among learners for phonetic and grammatical aspects as seen that "the accuracy of foreign languages teachers (No.7)", "correction of mistakes by teachers (No.20)" and "teachers should request the precise pronunciations of learners (No.29). It is perceived that the expectations for teaching methods of foreign language teachers are high including that "the responsibility not to improve learners' proficiencies is foreign language teachers (No.24)" indicated relatively high proportion of 63.73%.

Besides, while "experiences of staying in the country where the language is spoken (No.9)" was 97.06% and "cultural knowledge where the language is spoken (No.12)" was 87.25% as attributes of foreign languages teachers themselves, "if the teacher can speak the language fluently, expert knowledge of education is not required (No.17)" was low at 56.86%, suggesting what foreign teachers should prioritize. It should not be concluded that respondents to question No.17 were necessarily denying the importance of expert knowledge in foreign language teaching, merely rather that native fluency is considered highly desirable. Notably, 98.04% of respondents agreed that "it is best to learn from native speakers (No.1)" and 97.06% agreed that an "understanding of the need for intermediary language of native speaker teachers (No.10)", strongly supporting an image of "foreign language teachers = native speaker teachers".

CONCLUSION

Here, the researcher would like to mention the conclusions of this classroom research from the perspective of the 7 domains. All 30 items were divided into the following 7 domains. 1) The presence and influence of foreign language teachers (No.2, 6, 13, 24), the results illustrate responsibilities of foreign language teachers. 2) Knowledge of the target language and culture of foreign language teachers (No.1, 5, 7, 9, 17); the results demonstrate an expectation that native speakers possess accuracy in pronunciation. 3) Knowledge of learners' backgrounds on the part of the foreign language teachers (No.10, 12), these indicates relatively high

percentages, in that sense, it appears that the learners do in fact expect foreign teachers to be aware of their (the students') backgrounds. 4) How to proceed teaching-learning by foreign language teachers (No.18, 22, 23, 25, 26, 30), suggests a subtle balance of teacher-centered and learners' autonomy, however, it can be seen that learners have a slight dependence on the teachers. 5) Communication and interaction between foreign language teachers and learners (No.3, 4, 19, 21, 27, 18), it means that learners want encouragement from teachers in class and also need learning-support outside the class. 6) Personalities and characteristics of foreign language teachers (No.8, 11, 16), it has synergistic effects to not only emotional and affective aspects of learners, but also reducing the social distance between teachers and learners in the mind. 7) Attitudes towards evaluations and accuracies of foreign languages teachers (No.14, 15, 20, 29), learners have tendencies to focus on grammatical correctness and they want to be evaluated on active participation including preparation for lessons and note-taking in the class by teachers.

Things that are described as an overall conclusion through 7 domains in 30 items are as follows; foreign language teachers have various roles in language-learning, human relationships between foreign language teachers and learners are identified as important in terms of willingness and learning motivation, and there is also a need for improved teaching abilities and educational qualifications of foreign language teachers in classroom-learning.

DISCUSSION AND SUGGESTIONS

Beliefs in language learning constitute a view of language learning and imply internal or external attitudes for roles of foreign language teachers in learning foreign languages, so to speak, what kinds of images learners have for foreign language teachers in their minds in this research. In that sense, the learners' beliefs in language learning will pay attention to only their interiority, therefore, it is not directly tied to their consciousness and behavior. In other word, beliefs mean that there are both of visible and invisible attitudes.

It is also important that beliefs of Chinese language learners, Korean language learners, French language learners under the same curriculum system as well as Japanese language learners of Sripatum University be compared by questionnaire in order to advance further discussion as an issue in the future. It will be interesting to see whether the results will be similar or different between non-native and native speaker teachers and among foreign subjects, and whether there is a common trend or not among learners including the above all subjects. In addition, it is also important to consider deeply about how the beliefs are formed and changed.

Although many researchers have discussed about "The images of the good foreign language teachers" which are derived or drawn through their researches in the past and present, here, as an example of Koike (2004) who aggregated these discussions, 4 standpoints are pointed out in "good foreign language teachers" or "excellent foreign language teachers" that learners have thought, that is, 1) contents and techniques of teaching

(contents to teach, how to teach, purpose and classroom activities), 2) supports for learners (how to learn, encouragement to learn and support in their emotions), 3) situational understanding of individual learners (understanding of the whole situation and observation of teaching-learning) and 4) personalities of teachers themselves (experiences of teaching and attractiveness). It follows that foreign language teachers have the possibilities of various roles in the qualifications, abilities and attitudes. Depending on one's point view, the priorities for the roles of foreign language teachers may be different between foreign language teachers and foreign language learners. As many researchers point out, it goes without saying that there are needs of language proficiencies as foreign language teachers, knowledge about foreign country and foreign language, knowledge involved foreign language education and teaching methodology, knowledge related to learners' psychology, knowledge of cross-cultural communication, and educational and pedagogical knowledge in the requirements to be "good teachers" that have been sought.

The researcher would like to explore the "image of the roles of foreign language teachers" that learners at Sripatum University have, demand, need and expect in detail and in concrete by being based on the analysis and the discussion of the results of this research and compared with a number of other research results, and also would like to consider concrete methodology to be able to utilize and apply in the more effective class management or the more practical teaching behaviors through these research activities as challenge in the future.

ACKNOWLEDGEMENT

This paper is a summary of "A classroom action research project of the 1st semester in the 2011 year (B.E.2554) at Sripatum University granted by Teaching and Learning Support and Development Center (TLC). Here, the researcher would like to express gratitude to both of Dr. Sirinthorn Sinjindawong (ดร.สิรินธร สินจินดาวงศ์), Director of TLC and Assoc. Prof. Pranee Jongsutjarittam (รศ.ปราณี จงสุจริตธรรม), Faculty of Humanities, Kasetsart University as an advisor for this research project. The researcher would also like to thank Mr. Benjamin Phillip Larson, Full-time lecturer of Sripatum International Institute of Languages and Cultures (SIILC), for proofreading the English version of this paper.

REFERENCES

Aungtrakul, Atchara. 2008. "Beliefs of Thai Japanese-Language learners about the role of foreign language teacher - As for Students of Japanese Major course in the university -." **Proceedings of International Symposium on Japanese Language Education - Prospects for Japanese Language Education in Southeast Asia -, Dept. of Japanese, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University**, 92-96

Cotterall, S. 1995. "Readiness for Autonomy: Investigating Leaner Beliefs." **System, Vol.23, No.2**, 195-205

Hirakawa Shunsuke. 2009. "Beliefs of Thai Japanese-Language learners - From researches in Suan Sunandha Rajabhat University -." **PowerPoint documents for The 179th Monthly Seminar of the Association of Japanese language education in Thailand**. Retrieved May 17, 2011, from http://www.geocities.co.jp/Berkeley/8369/pastdata/meet2009.html

Horwitz, Elaine K. 1987. "Surveying Student Beliefs About Language Learning." Wenden A. and Rubin J. Eds, **Learner Strategies in Language Learning**. 119-129. London: Prentice-Hall

Jitbantao, Supornpan. 2010. "การศึกษาความเชื่อ (Belief) ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดบมัธยมศึกษาตอนปลาย ชาวไทย-กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร-." **วารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ, 7**: 21-30

Katagiri Junji. 2005. "Beliefs about Language Learning of Japanese-Language Learners in the Philippines - From the Survey of Japanese-Language Learners at the University of the Philippines -." **The Japan Foundation Japanese-Language Education Bulletin**, **1**: 85-101

Kitani Naoyuki. 1998. "About Language Learning Belief of University Students in Far East Russia - To Prepare a Basic Data for Training Program for Foreign Teachers of the Japanese Language -." **The Japan Foundation Japanese-LanguageInstitute, Urawa Bulletin**, **8**: 95-110

Koike Mari. 2004. "Teacher's role that is expected by learners -From the results of semi-structured interviews -." **The Bulletin of International Student Center, Hokkaido University. 8**: 99-108

Kudo Tae, Shida Ayumi and Kusunoki Rika. 2008. "Japanese Student's Beliefs toward Foreign Language Teachers." **The Bulletin of Liberal Arts and Social studies, Kinjo Gakuin University, Vol.5, No.1**: 27-39

Wada Kinuyo. 2007. "A Survey about the Language-Learning Beliefs among University Students in Sri Lanka: Considerations on Improvements for Japanese-Language Education" **The Japan Foundation Japanese-Language Education Bulletin**, **3**: 13-28

Wakai Seiji and Iwasawa Kazuhiro. 2004. "Beliefs of Japanese-Language Learners in Hungary." **The Japan Foundation Japanese-Language Institute, Urawa Bulletin, 14**: 123-140

Appendix

Overall aggregate results

Item	Content	Degree of Agrement 1		2		3		4		Mean	SD	Agreed rate	
1	It is the best to learn the foreign language from the native speaker of the language.	0	(0.00)	2	(1.96)	29	(28.43)	71	(69.61)	3.68	0.51	100	(98.04)
2	A good teacher is necessary to succeed in the studying a foreign language.	0	(0.00)	2	(1.96)	22	(21.57)	78	(76.47)	3.75	0.48	100	(98.04)
3	I want to talk about other things except the studying a foreign language with the foreign language teacher, if there is a chance.	1	(0.98)	5	(4.90)	51	(50.00)	45	(44.12)	3.37	0.62	96	(94.12)
4	The foreign language teacher's support outside the class time (free time and E-mail,etc.) is also necessary for the studying a foreign language.	1	(0.98)	5	(4.90)	43	(42.16)	53	(51.96)	3.45	0.64	96	(94.12)
5	The foreign language teacher should know the culture in the country where the language is spoken.	0	(0.00)	3	(2.94)	39	(38.24)	60	(58.82)	3.56	0.55	99	(97.06)
6	The motivation to one's studying a foreign language is controlled by the foreign language teacher.	0	(0.00)	6	(5.88)	39	(38.24)	57	(55.88)	3.50	0.61	96	(94.12)
7	The foreign language teacher should be accurate pronunciation of teaching foreign language.	0	(0.00)	0	(0.00)	23	(22.55)	79	(77.45)	3.77	0.42	102	(100.00)
8	The humor is necessary for the foreign language teacher.	0	(0.00)	1	(0.98)	30	(29.41)	71	(69.61)	3.69	0.48	101	(99.02)
9	The foreign language must have lived in the country where the language is spoken.	0	(0.00)	3	(2.94)	37	(36.27)	62	(60.78)	3.58	0.55	99	(97.06)
10	Native speaker's teacher needs a Thai language ability to be able to understand student's Thai language.	0	(0.00)	3	(2.94)	38	(37.25)	61	(59.80)	3.57	0.55	99	(97.06)
11	Friendly is necessary for the foreign language teacher.	0	(0.00)	0	(0.00)	20	(19.61)	82	(80.39)	3.80	0.40	102	(100.00)
12	The foreign language teacher should know the culture (Thai Culture) that is the country where he or she teaches.	0	(0.00)	13	(12.75)	56	(54.90)	33	(32.35)	3.20	0.64	89	(87.25)
13	It is important for my studying a foreign language whether the foreign language teacher can be trusted or not.	0	(0.00)	2	(1.96)	32	(31.37)	68	(66.67)	3.65	0.52	100	(98.04)
14	The foreign language teacher thinks that he or she has good impression for the student who often makes remarks during the lesson.	0	(0.00)	4	(3.92)	44	(43.14)	54	(52.94)	3.49	0.57	98	(96.08)
15	The foreign language teacher should evaluate attitudes of students of preparation in lesson and the note taking, etc.	0	(0.00)	4	(3.92)	46	(45.10)	52	(50.98)	3.47	0.57	98	(96.08)
16	Foreign language teacher's clothes during teaching are not important.	8	(7.84)	30	(29.41)	36	(35.29)	28	(27.45)	2.82	0.92	64	(62.75)
17	If the foreign language teacher is fluent with the language, it is not necessary for him or her to have special knowledge of education as foreign language.	8	(7.84)	36	(35.29)	40	(39.22)	18	(17.65)	2.67	0.86	58	(56.86)
18	The class of the foreign language should be enjoyable.	0	(0.00)	1	(0.98)	31	(30.39)	70	(68.63)	3.68	0.49	101	(99.02)
19	In the process of the studying a foreign language, foreign language teacher's encouragement is always necessary.	0	(0.00)	0	(0.00)	29	(28.43)	73	(71.57)	3.72	0.45	102	(100.00)
20	When he or she notices student's mistake, the foreign language teacher should always correct it.	0	(0.00)	1	(0.98)	41	(40.20)	60	(58.82)	3.58	0.51	101	(99.02)
21	The teacher should foreign language listen to how students think about the class.	0	(0.00)	1	(0.98)	37	(36.27)	64	(62.75)	3.62	0.51	101	(99.02)
22	The foreign language teacher should not use Thai language as much as possible in the class.	4	(3.92)	39	(38.24)	37	(36.27)	22	(21.57)	2.75	0.83	59	(57.84)
23	The foreign language teacher always decides the progress of the class.	0	(0.00)	3	(2.94)	51	(50.00)	48	(47.06)	3.44	0.55	99	(97.06)
24	It is foreign language teacher's responsibility that students don't improve skills of foreign language.	2	(1.96)	35	(34.31)	36	(35.29)	29	(28.43)	2.90	0.83	65	(63.73)
25	The atmosphere that speaks the foreign language easily during the class is made by the foreign language teacher.	0	(0.00)	2	(1.96)	43	(42.16)	57	(55.88)	3.54	0.54	100	(98.04)
26	The foreign language teacher should not tell the story which is not related with the lesson directly during the class.	5	(4.90)	42	(41.18)	35	(34.31)	20	(19.61)	2.69	0.84	55	(53.92)
27	The foreign language teacher should see each one than seeing the student as the entire during the class.	5	(4.90)	21	(20.59)	45	(44.12)	31	(30.39)	3.00	0.84	76	(74.51)
28	The comment of the foreign language teacher is not especially necessary for submission (homework, report, and assignment, etc.).	22	(21.57)	51	(50.00)	16	(15.69)	13	(12.75)	2.20	0.92	29	(28.43)
29	The foreign language teacher should demand that the student speaks with an accurate pronunciation.	0	(0.00)	7	(6.86)	48	(47.06)	47	(46.08)	3.39	0.61	95	(93.14)
30	The foreign language teacher should set a lot of chances that the student speaks during the lesson.	0	(0.00)	6	(5.88)	39	(38.24)	57	(55.88)	3.50	0.61	96	(94.12)

*Agreed rate in the table means totally percentage of "4. I think so strongly" and "3. I think so" indicating affirmative answers.

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

FACTORS RELATED TO LEARNING ACHIEVEMENT ON BUS302 ENGLISH WRITING FOR BUSINESS COURSE

ชนัญญา สมใจวงษ์

อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : chananya.so@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานเดิม ด้านปัจจัยทางครอบครัว ด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านพฤติกรรมในการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการศึกษาพบว่า ความรู้พื้นฐานเดิม และพฤติกรรมในการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่สัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

The objectives of the studying were, to study the Factors Related to Learning Achievement on BUS302 English Writing for Business Course which was education background, family factor, attitude towards studying, studying habit and teaching management. The samples of the research were 115 students registering BUS302 English Writing for Business Course class of the academic year 2/2011. The data were collected by questionnaires that were divided into 5 levels then were analyzed by SPSS for Windows Program, to find out the frequency, percentage, average, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The result was found that education background and studying habit will be affected to a positive achievement on BUS302 English Writing for Business Course with statistics significance of 0.05.

KEYWORDS: Factors Related, Learning Achievement

บทนำ

ปัจจุบันระบบการศึกษาของประเทศไทยมีความเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เพราะตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับปริมาณการลงทุนจากบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองจึงมีความต้องการให้บุตรหลานของตนได้เข้าเรียนในหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อให้บุตรหลานสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา และสามารถเข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้นในหลักสูตรนานาชาติต่อไปได้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ เนื่องด้วยนักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนหลายท่านในรายวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ซึ่งเป็นวิชาแกนของคณะบริหารธุรกิจ ทำให้พอจะทราบถึงสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว นั่นคือ นักศึกษาส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมค่อนข้างอ่อนในด้านวิชาการและไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาบางส่วนยังไม่ต่อเนื่อง กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 บางสาขาวิชา จะไม่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเลยตลอดทั้งปี สาเหตุต่างๆเหล่านี้มีผลกระทบทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุมเพียงส่วนน้อยมีศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี และเป็นผลกระทบทำให้นักศึกษาบางคนสำเร็จการศึกษาช้า เพราะต้องเสียเวลาลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษซ้ำหลายครั้ง

จากสภาพปัญหาข้างต้น ประกอบกับการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของประเทศไทย เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประชาคมอาเซียน และเพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ ทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษทุกคนต้องพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอน ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนรายวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (นุชนาฏ วรยศศรี, 2544) ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้านที่สำคัญ คือ ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานเดิม ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเรียน และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

2. เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด ทฤษฎี

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเดิม สภาพการเรียนการสอนจะประกอบด้วยสามส่วนคือ ส่วนของผู้สอน ส่วนของผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยเฉพาะในส่วนของผู้เรียน ข้อมูลส่วนตัวและความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งในส่วนของการใช้ข้อมูลพื้นฐานความรู้เดิมในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา เกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสิน โดยมุ่งหวังว่าเกรดเฉลี่ยสะสมที่ผ่านมาจะสามารถส่งเสริมการเรียนของนักศึกษา สรุปได้ว่า ความรู้พื้นฐานเดิม หมายถึง ความรู้พื้นฐานเดิมของนักศึกษา โดยดูจากวุฒิการศึกษาเดิม และเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางครอบครัว สถาบันทางครอบครัวเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ที่มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา เป็นพื้นฐานโครงสร้างทางสังคมที่ก่อให้เกิดกระบวนการสร้างพฤติกรรมและวัฒนธรรม ประสบการณ์ภายในครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการการสร้างค่านิยม ทัศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ด้านการศึกษา ไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จทางด้านการเรียนเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อความสำเร็จในชีวิตของลูกอีกด้วย ครอบครัวที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและมีการเตรียมเด็กสำหรับประสบการณ์ทางสังคม มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ สรุปได้ว่า ปัจจัยทางครอบครัว หมายถึง รายได้ของครอบครัว และระดับการศึกษาของบิดาหรือระดับการศึกษาของมารดา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียน เจตคติมีผลต่อการเรียน ดังนี้ กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530: 212)

1. เจตคติมีผลต่อวิชาเรียนและครู ถ้าชอบวิชาใดหรือครูคนใดก็จะไม่ขาดเรียนวิชานั้น หรือในชั่วโมงของครูคนนั้น จะพยายามเรียนให้ได้ผลดีที่สุด

2. เจตคติมีผลต่อการใส่ใจในการเรียนและเข้าใจในบทเรียน ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชา ครู โรงเรียน จิตใจก็จะไม่รองรับ จึงเรียนไม่รู้เรื่อง

3. เจตคติมีผลต่อการรับรู้ ถ้าไม่ชอบครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ครูซักถามด้วยปรารถนาดี ก็เข้าใจว่าครูเข้มงวด จับผิด

4. เจตคติมีอิทธิพลต่อการตั้งความมุ่งหมาย

ดังนั้นในการเรียนการสอนหากผู้สอนสามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้กับผู้เรียนได้ ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อและความคิดเห็นของนักศึกษามีต่อการเรียน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเรียน พฤติกรรมในการเรียน หมายถึง การกระทำสิ่งใดๆก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียน เช่น ความตั้งใจ ความสนใจ การทำแบบฝึกหัด การอ่านหนังสือ และการศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียน เป็นต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมในการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักศึกษากระทำเป็นประจำในการเรียน เช่น การวางแผนการเรียน การทบทวนบทเรียน การซักถามอาจารย์ผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน บริบททางการสอน (Teaching Context) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการสอน ทั้งในระดับจุลภาพ (micro) ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ตัวผู้เรียนผู้สอนมากที่สุด ไปจนถึงระดับมหภาค (macro) ซึ่งเป็นระดับที่ไกลตัวผู้เรียนมากที่สุด เช่น สภาพทางจิตใจและความรู้ทางวิชาการของผู้สอน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน สภาพของห้องเรียน เป็นต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียน ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ ประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ปีการศึกษา 2/2554 ในกลุ่มเรียนของผู้ทำวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม04 และกลุ่ม05 จำนวนทั้งสิ้น 160 คน ในครั้งนี้ได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%)

แทนค่าในสูตร $n = \frac{160}{1 + 160(0.05)^2} = 115$ คน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำเสนอร่างแบบสอบถามที่สร้างแล้วต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมถึงปัจจัยต่างๆที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ประกอบด้วยรายละเอียด 3 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียว และให้เติมคำตอบลงในช่องว่าง มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาภาคเรียนที่ 1/2554 ประเภทของวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน ดังนี้

<u>ปัจจัยด้านที่ 1</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามในผลงานวิจัยของ ประพาฬรัตน์ อ่ำประเสริฐ (2552)

<u>ปัจจัยด้านที่ 2</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามในผลงานวิจัยของ พัฒธณี ดวงเนตร (2550)

<u>ปัจจัยด้านที่ 3</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ จำนวน 10 ข้อ

มีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

4.20 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.40 – 4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
2.60 – 3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.80 – 2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1.00 – 1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. ข้อคำถามปลายเปิดสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการประมวลผล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียน ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียน ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานเดิม ด้านปัจจัยทางครอบครัว ด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านพฤติกรรมในการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ปีการศึกษา 2/2554 ในกลุ่มเรียนของผู้ทำวิจัยทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ 3) แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนมากอยู่ระหว่าง 2.50 – 2.99 และนักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ บิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท

เจตคติต่อการเรียน

นักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีเจตคติต่อการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่าวิชานี้มีความสำคัญต่อการเรียนด้านบริหารธุรกิจ

พฤติกรรมในการเรียน

นักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีพฤติกรรมในการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ทำแบบฝึกหัดตามที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายและส่งตามกำหนดทุกครั้ง

การจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม

จากปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ปัจจัยทางครอบครัว เจตคติต่อการเรียน พฤติกรรมในการเรียน และการจัดการเรียนการสอน มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม และพฤติกรรมในการเรียน ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยความรู้พื้นฐานเดิมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ($r = 0.720$) และพฤติกรรมในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ ($r = 0.204$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่น่าจะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานเดิมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ที่ดีกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ ซึ่งน่าจะมีผลมาจากความเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษาในทุกๆรายวิชา และความตั้งใจในการเรียนเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dennis (อ้างถึงใน ระวิวรรณ ภาโสดา, 2549: 13) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้นักศึกษาอินเดียนอเมริกา ลาออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน และการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย North Dakota ได้ผลการศึกษาในทำนองเดียวกัน คือ เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยได้ดี

2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาทำให้ทราบว่า พฤติกรรมในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา BUS302 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ซึ่งน่าจะมีผลมาจากรายวิชานี้มีการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ เข้าใจยากกว่าวิชาอื่นๆ ทำให้นักศึกษาต้องเพิ่มความสนใจในการเรียน ทำแบบฝึกหัด และทบทวนบทเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับผลการศึกษาของนุชนาฏ วรยศศรี (2544) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ที่ได้ข้อสรุปว่านักศึกษาที่มีนิสัยในการเรียนที่ดีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการคัดเลือกตัวแปรอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามาใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม

2. ควรทำการวิจัยกับวิชาอื่นๆที่มีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

3. ควรศึกษาว่าตัวแปรใดที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากหรือน้อยเพียงใด

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.อรอุมา เจริญสุข ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิจัย ที่ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ท้ายนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

รายการอ้างอิง

กุณฑลี รื่นรมย์. 2549. **การวิจัยการตลาด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2551. **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิชา จินดากุล. 2530. **ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชนาฏ วรยศศรี. 2544. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้**. ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประพาฬรัตน์ อ่ำประเสริฐ. 2552. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชากลยุทธ์การเลือกซื้อและใช้สื่อโฆษณาของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.** งานวิจัยในชั้นเรียน มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

พัฒธณี ดวงเนตร. 2550. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีขั้นกลาง 2 ของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 2 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน.** งานวิจัยในชั้นเรียน มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ไพบูลย์ สุขวิจิตร. 2552. **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีปทุม.** งานวิจัยในชั้นเรียน มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สุจิณณา คณิตวรานันท์. 2539. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ 2**. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุทธนู ศรีไสย์. 2532. **ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างภูมิหลังกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2531.** ผลงานวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสมอกาญจน์ โสภณหิรัญรักษ์ และปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ. 2552. **ปัจจัยการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชนา รักทอง. 2551. **ความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง: ความเชื่อและการใช้กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

DEVELOPMENT OF ENGLISH WRITING SKILLS OF SECOND YEAR STUDENT, SRIPATUM UNIVERSITY BY USING DICTATION EXERCISES

สุนิตย์ ยอดขันธ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : sunit.yo@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนรายวิชา ENG 122 (English II) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ (2) แบบทดสอบวัดทักษะการเขียน (3) ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกจำนวน 6 ชุด และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test for dependent samples และ t-test one sample)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกสูงกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายชุดพบว่านักศึกษามีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ ยกเว้นชุดที่ 2 ทักษะการเขียนคำยากและชุดที่ 5 ทักษะการเขียนประโยคที่นักศึกษามีทักษะต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะการเขียน ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

ABSTRACT

This research was to study the utilization of dictation exercises for English writing skills development of students to approach the university criteria, and to study the satisfaction towards studying English of students after using dictation exercises.

The sample for this research consisted of 40 students who took ENG 122 (English II). The instruments used were (1) Lesson plans, (2) English writing skills test, (3) Six dictation exercises, and (4) Students' satisfaction questionnaires towards studying English. The statistics used to analyze the data were: mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and t-test for dependent samples and t-test one sample.

The research results indicated that (1) English writing skills after the training to learn by using the dictation exercises were higher than before learning. It was the statistically significant higher at .05 level. (2) English writing skills of students after the training the dictation higher than the 60 percent that were statistically significant at .05 level. When considering the sets, English writing skills of students met the criteria above and higher than the criteria. Except the second set was a writing difficult words and the fifth set was a writing sentences were lower than the 60 percent that were statistically significant at .05 level. And (3) the students' satisfaction of dictation exercises was very high level.

KEYWORDS : English writing skills, Development of writing skills, Dictation Exercises, Students' satisfaction of the Dictation Exercises

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันนี้ ภาษาอังกฤษมีบทบาทอย่างยิ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยมุ่งใช้ความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยมุ่งใช้ความก้าวหน้าของสังคมและความรู้ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยชี้นำในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของบุคลากรของประเทศเพื่อให้มีทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ สร้างความร่วมมือ เจรจาต่อรอง และสร้างความสัมพันธ์อันดีได้ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (technology) ที่ทันสมัย ทำให้โลกแคบลง เกิดการติดต่อสื่อสารอย่างไร้พรมแดน คนในทุกสังคมโลกจึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มขีดความสามารถในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ภาษาอังกฤษจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เพราะเป็นภาษาที่คนทุกชาติ ทุกภาษายอมรับให้เป็นภาษาสากล การพูด การอ่าน การฟัง การเขียนภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคปัจจุบันดังที่ วรวรรณ เปลี่ยนบุญเลิศ (2540: 74) กล่าวไว้ว่าภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทมากในสังคมไทยและเป็นภาษาสากลที่มีผู้นำนิยมใช้ติดต่อระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ตลอดจนภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อในระดับสูง

ทักษะการเขียนเป็นการเพิ่มทักษะในการเขียน ซึ่งการเขียนตามคำบอกก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาได้ฝึกฝนด้านการเขียน ที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาเขียนได้อย่างถูกต้อง วารุณี สัมฤทธิ์ (2549: 18) ได้กล่าวไว้ว่า จากประสบการณ์ที่สอนภาษาไทยมาประมาณ 25 ปีทำให้รู้ปัญหาของนักเรียน คือนักเรียนอ่านไม่

คล่อง เขียนไม่ถูก ทำให้ไม่สนใจเรียน เบื่อหน่าย ไม่รักวิชาภาษาไทยในฐานะครูสอนวิชานี้ จึงคิดเทคนิควิธีการต่างๆ ที่ทำให้เด็กสนใจเรียน เป็นวิธีที่ไม่ต้องลงทุนอะไรและได้ผลที่คุ้มค่าและภาคภูมิใจและประทับใจ คือ การเขียนตามคำบอกวันละ 10 คำอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และมุ่งหวังที่จะพัฒนาทักษะให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน (writing) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นหน่วยงานที่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษทั้งแบบการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาให้มีทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารเพื่องานอาชีพ แสวงหาและถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นได้

ดังนั้น ผู้สอนต้องทำหน้าที่ช่วยเหลือนักศึกษาเพิ่มเติมความรู้ด้านการเขียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ ผู้วิจัยซึ่งสอนในรายวิชาดังกล่าวจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการเพิ่มทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่มีชุดฝึกการเขียนตามคำบอกหลาย ๆ แบบให้นักศึกษาได้ทดสอบด้วยตนเองจะทำให้นักศึกษาสามารถรู้คำศัพท์ กลุ่มคำและประโยคใหม่ ๆ ได้มากขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยจึงจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้แก้ปัญหาดังกล่าวเป็นชุดฝึกการเขียนตามคำบอกภาษาอังกฤษเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

คำถามการวิจัย

1. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกจะสูงขึ้นหรือไม่
2. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 หรือไม่
3. ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษาอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกโดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

สมมุติฐานการวิจัย

1. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกสูงขึ้น
2. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ การใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
   2.1 ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
   2.2 ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ENG122 (English II) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 กลุ่มเรียนจำนวนนักศึกษา 40 คน

เนื้อหาของการวิจัย

สอดคล้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีประกอบด้วย

1. การเขียนเกี่ยวกับคำศัพท์ กลุ่มคำศัพท์ ประโยค และเรื่องสั้น
2. แผนการจัดการเรียน
3. ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้นิยามคำศัพท์เฉพาะดังนี้

ชุดฝึก หมายถึง ชุดฝึกทางการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ในวิชา ENG122 (English II) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย 6 ชุดฝึก คือ (1) การเขียนคำศัพท์ง่าย (2) การเขียนคำศัพท์ยาก (3) การเขียนกลุ่มคำศัพท์ง่าย (4) การเขียนกลุ่มคำศัพท์ยาก (5) การเขียนประโยค (6) การเขียนเรื่องสั้น ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกทั้ง 6 ชุดฝึกนี้สัมพันธ์กับหนังสือที่ผู้วิจัยใช้สอนในห้องเรียน

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการเขียนคำศัพท์ ประโยค และเรื่องสั้นในหลักสูตรตามคำบอกในวิชาภาษาอังกฤษ ENG 122 ที่วัดได้จากแบบทดสอบการเขียนตามคำบอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพึงพอใจของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ENG 122 (English II) ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ที่มีต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกทั้ง 6 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ นักศึกษาจะได้นำความรู้จากการวิจัยไปพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับอาจารย์ผู้สอนจะได้มีแนวทางที่ชัดเจนรวมถึงข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ รวมถึงทราบข้อบกพร่องของนักศึกษาในด้านการเสนอเนื้อหาสาระที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาที่ลงเรียนวิชา ENG122 (English II) ในด้านการเขียนคำศัพท์ ประโยคตามคำบอกในห้องเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาการเขียน การวิจัยครั้งนี้มุ่งประโยชน์ที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยและส่วนรวม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นรา ธำรงสุข (2536 : 11) ได้ทดลองใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสฤษดิเดช จังหวัดจันทบุรี จำนวน 84 คน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมรรัตน์ คงสมบูรณ์ (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เกมและแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมและแบบฝึกมีความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรทัย นุตรดุษฐ์ (2540:75) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัดปากท่อ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จำนวน 27 คน จากการวิจัยพบว่า ผลการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ภายหลังนักเรียนได้รับการฝึกแล้วทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังสอนสูงกว่าก่อนสอนและมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนให้สูงขึ้น

จากงานวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การนำชุดฝึกมาใช้ฝึกในการเขียนคำศัพท์ สะกดคำ การแต่งประโยค การสอนเขียนโดยใช้กิจกรรมผสมผสานเพื่อการสื่อสาร เป็นการพัฒนาความสามารถในการเขียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการทราบความหมายของคำศัพท์ที่เขียน จะช่วยให้นักเรียนเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างชุดฝึกขึ้น และช่วยให้นักศึกษามีความสนใจในการฝึก สำหรับใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียน และมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One Group Pretest Posttest Design) โดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

เครื่องมือการวิจัยได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ใช้ศัพท์ กลุ่มคำศัพท์ และประโยคในหัวข้อดังต่อไปนี้ job, hotel room, likes and dislikes, people in your life, everyday events in the home, reasons for being late หัวข้อเหล่านี้เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่ผู้วิจัยใช้สอนในห้องเรียน

2. แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยการเขียน คำศัพท์ง่าย 10 คำ คำศัพท์ยาก 10 คำ กลุ่มคำศัพท์ง่าย 10 คำ กลุ่มคำศัพท์ยาก 10 คำ ประโยค 10 ประโยค และเรื่องสั้นยาวประมาณ 10 บรรทัด 1 เรื่อง

3. ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก 6 ชุด ประกอบด้วยการเขียน คำศัพท์ง่าย 10 คำ คำศัพท์ยาก 10 คำ กลุ่มคำศัพท์ง่าย 10 คำ กลุ่มคำศัพท์ยาก 10 คำ ประโยค 10 ประโยค และเรื่องสั้นยาวประมาณ 10 บรรทัด 1 เรื่อง

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก 1 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน 2553 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบ 6 ชุด

2. ดำเนินการทำการทดสอบโดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก 6 ชุด

3. ทดสอบหลังการเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา

4. ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกทุกชุดสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดการเขียนตามคำบอกอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกพบว่า นักศึกษามีทักษะการเขียนชุดที่ 1, 6 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 มีทักษะชุดที่ 3, 4 ไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ส่วนทักษะชุดที่ 2 และ 5 ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกการเขียนคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร จ่างภากร (25531) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ หลังการฝึกกิจกรรมสูงกว่าก่อนฝึกกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึกนั้น ช่วยให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนคำศัพท์ บทสนทนา ประโยค และประโยคบรรยายภาพสูงขึ้น

2. เมื่อพิจารณาในภาพรวมก็พบว่า นักศึกษามีการพัฒนาขึ้นโดยการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ถึงแม้มีบางชุดฝึกไม่ผ่านเกณฑ์ 60% ก็ตาม (ชุดที่ 2 และชุดที่ 5) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละชุดฝึกมีความยากง่ายต่างกัน เพราะว่าทักษะการเขียนต้องอาศัยทักษะในด้านอื่นๆ ประกอบด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ จิ้มลิ้ม โกวิทางกูล (2530:1) ที่ว่าการเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความสามารถ ความรู้รอบหลายด้านประกอบกัน เริ่มตั้งแต่การใช้ทักษะพื้นฐานทางภาษาทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน รวมทั้งการใฝ่หาความรู้ เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ คนที่ฟังมาก อ่านมาก รู้มาก จะช่วยให้การเขียนพัฒนาดีขึ้นด้วย

3. ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดฝึกนั้นไม่ยาวเกินไป และแยกออกเป็นเรื่อง ๆ การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กรรณิการ์ พวงเกษม (2540) ที่พบว่า ชุดฝึกต้องแยกฝึกเป็นเรื่องๆ ไม่ยาวเกินไป ใช้ภาษาและภาพให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกลงมือทำด้วยตัวเอง จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนควรหาแนวทางพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึก ดังนี้

1. ผู้สอนต้องพิจารณาว่าชุดฝึกการเขียนตามคำบอกที่ใช้นั้นสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนหรือไม่

2. ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกที่มอบหมายให้นักศึกษาทำต้องเป็นการเขียนที่ไม่ยาก ไม่ยาว และไม่มีความซับซ้อนจนเกินไป และพร้อมอยู่เสมอที่จะให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในกรณีที่นักศึกษามีปัญหา

3. ผู้สอนต้องตรวจงานเขียนของนักศึกษาและสรุปประเด็นปัญหาต่างๆ ที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีจากการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกเพื่ออภิปรายในชั้นเรียน ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง

4. ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกที่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้สามารถใช้กับผู้เรียนในระดับประถมมัธยมและอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ เช่น คำ คำศัพท์ ไวยากรณ์ เป็นต้น

5. ควรใช้ชุดฝึกเป็นกิจกรรมการเขียนตามคำบอกเสริมเพิ่มความหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการเขียนตามคำบอกนั้นยังสัมพันธ์กับทักษะการฟังอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

การใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษนั้น นักศึกษาควรปฏิบัติดังนี้

1. หมั่นเข้าไปเขียนเมื่อมีโอกาสเพื่อให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็ว (ทักษะ)

2. นักศึกษาต้องมีทักษะพื้นฐานในการใช้คำ กลุ่มคำ คำศัพท์ ประโยคและไวยากรณ์ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาควรมีทักษะด้านการฟังด้วย เพราะว่าการเขียนตามคำบอกนั้นต้องใช้ทั้งสองทักษะ คือ การฟังและการขียนควบคู่กันไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการอื่นๆและเปรียบเทียบกับการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอก

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึกของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะต่างๆ และระดับต่างๆในมหาวิทยาลัศรีปทุม

3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการเขียนตามคำบอกของนักศึกษา

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกการเขียนตามคำบอกของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกัน คือ ระดับดี ปานกลาง และอ่อน

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2552

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ พวงเกษม. 2540. **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยโรงเรียนประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

กาญจนา ปราบพาล. 2532. **การทดสอบและประเมินผลสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขจรรัตน์ หงษ์ประยงค์. 2524. **การสร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร.

จิ้มลิ้ม โกวิทางกูล. 2530. **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทัศนคติและการพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์และแบบฝึกการเขียนอย่างเอกนัย.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.

ดารณี มีสมมนต์. 2551. **การฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นของผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอลระดับนานาชาติ**. สารนิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถาวร ทิศทองคำ. 2552. "การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเพื่อตอบคำถามความเรียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสังกัดสถาบันการศึกษาเอกชน." **วารสารภาษาปริทัศน์,** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฉบับที่ 24 : 72-91.

นรา ธำรงสุข. 2536:11. **การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสฤษดิเดช** จังหวัดจันทบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโวฒ. ถ่ายเอกสาร.

นัดดา ขจรนที. 2530. **การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจที่ได้รับจากการสอนที่มุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโวฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปราณี ธนะชานันท์. 2547. "**ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.**" (ออนไลน์) จาก http://dueannapatest.blogspot.com/2010_09_01_archive.html เข้าถึง [9 มกราคม 2554].

ปรัชญนันท์ นิลสุข. 2551. "E-Petition : การรับข้อร้องเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์." **วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา**. ปีที่ 21 ฉบับที่ 68. ตุลาคม-ธันวาคม : 16-23.

รัตนา ดีศาลา. 2544. **ผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระบัว สำนักงานเขตปทุมวัน สังกัดกรุงเทพมหานคร** สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโวฒ.

รัตนาเ ล็กพุก. 2537**. การเปรียบเทียบความรู้และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงบรรยายระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลภัสรดา จูเมฆา. 2551. **การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมแสงสงคราม "อุดรคณารักษ์อุปถัมภ์" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1**. (ออนไลน์) จาก **http://gotoknow.org/blog/laphatradaj/31463** เข้าถึง [25 มีนาคม 2553].

เลิศลักษณ์ ศรีแสง. 2551. **การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ**. โรงเรียนโพนงามพิทยานุกูล.

วารุณี สัมฤทธิ์. 2549. **การเขียนตามคำบอกวันละ 10 คำ.** โรงเรียนชุมชนที่ 11วัดสุวรรณประดิษฐ์จังหวัดพิษณุโลก.

วรวรรณ เปลี่ยนอุทิศ. 2540. **แนวคิดและเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศศิธร จ่างภากร. 2531. **ผลของกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ศรีมาลา พิมพะนิตย์. 2529. **การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้กิจกรรมผสมผสานเพื่อการสื่อสารและการสอนเขียนตามคู่มือครู**. ปริญญานิพนธ์ กศ. ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุภาณี ชินวงศ์. 2543. **การศึกษาความสามารถในการเขียนของนิสิตวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [ออนไลน์] **จาก** http://cuir.car.chula.ac.th/ **handle/123456789/763** [เข้าถึง 18 มีนาคม 2553].

อชิดา ชาลีเครือ. 2552. **รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการประเมินตามสภาพจริงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. (ออนไลน์) จาก http://academy.chaiyaphum3.go.th/view1.php?qID=51 เข้าถึง [20 มีนาคม 2552].

อมรรัตน์ คงสมบูรณ์. 2536. **การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยากภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เกมและแบบฝึกหัด.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรทัย นุตรดุษฐ์. 2540. **การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรษา เณรตาก้อง. 2535. **การเปรียบเทียบผลการให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีกับการให้ข้อมูลย้อนกลับล่าช้าที่มีต่อความสามารถในการแต่งประโยคภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อิงอร อมาตยกุล. 2535. **การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Barnard, R. and Zemach, Dorothy E. 2008. **Writing for the Real World.** Oxford: Oxford University Press.

Kando Writing, 2553. kandowriting@gmail.com.

Krajka, Jarek. 2000. Using the Internet in ESL Writing Instruction. **The Internet TESL Journal**, 6, 11 (November 2000). Retrieved April 12, 2010 from http://www.iteslj.org**.**

Krol, E. (1994). **The Whole Internet: User's Guide & Catalog. Sebastopol**, CA: O'Reilly & Associates, Inc.

Lockwood, Robyn Brinks. 2009. **Sentence Writing: The Basics of Writing**. Bangkok: Macmillan.

McCrimmon, P.M. and James, McCrimmon. 1978. **Writing with a Purpose Shorted.** Boston: Hougton Mifflin Company.

SPUCON

Sripatum University Conference

2012